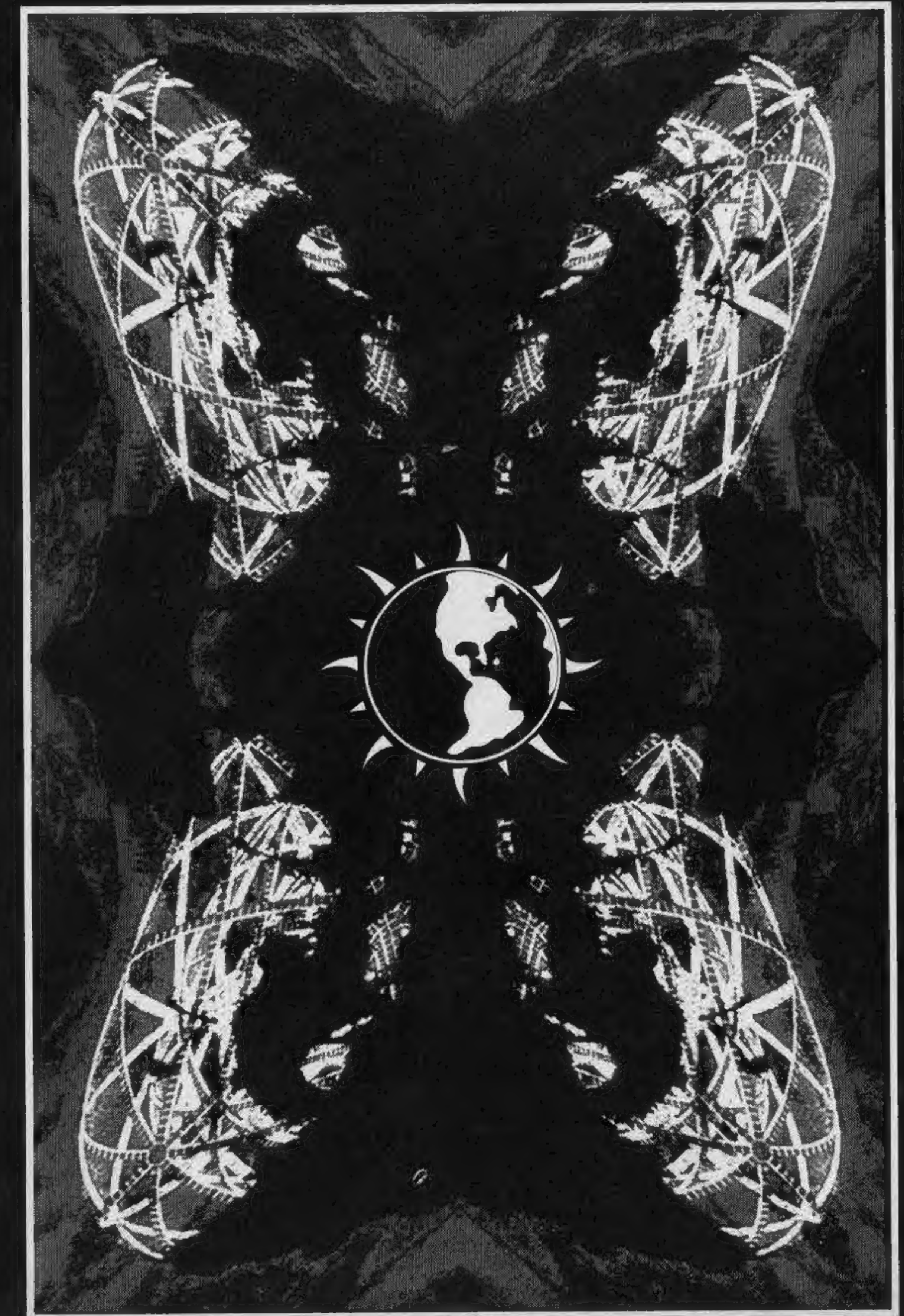




12c

STRAIGHT *edge*

1 9 9 5 / 1.



no. 5.

Üdvözlét mindenkinek!

No, itt van az ötödik szám. Mint látszik ezzel is melóhegyek voltak.

Most csak azért annyi amennyi, mert ennyire volt keretem,
talán majd legközelebb több lesz.

Mindössze egyetlen lemez dalszövegeinek a fordítása található most a lapban és azokat sem én fordítottam. Ez két, bennem végbement változásnak az eredménye. Egyrészt úgy érzem, hogy nem tudom hitelesen visszaadni a dalszövegeket, másrészt ha sikerül is, akkor gyakran előfordul, hogy magyarul nem sokat mond az, ami olyan jól hangzik az eredeti nyelven, harmadrészt pedig akit érdekel a dolog az olvassa magát a forrást és szűrje le amit le kell szűrnie belőle.

Nagyon köszönöm mindenki segítségét, akik így, vagy úgy hozzájárultak a fanzine létrejöttéhez: Márk, Broci & Erika, Misi, Elisa, Jarboe, Erdős László, Nagy György, Lakatos László, ITN, Southern Studios, Trottell Records, Flagrum, Németh Attila, Török Attila, Music For Nations, Noise, Deceit, Alex Novak, Todd Zachritz, a BBC magyar adásának munkatársai, Machinery és elnézést ha valakit kihagytam.

Cím: Vizler Tibor Győr, Sárkerek u. 29. 9019, Hungary

A címlapon és a hátoldalon **Bodrossy Márk** elektrografikái láthatók.

A 4. szám még megrendelhető.

Keresek minden angol nyelvű fanzine-t, kölcsön is.

Ezenkívül keresem átvételre:

MIMIR • EVIL TWIN • FIRE & ICE • SHIRLEY COLLINS

LILITH • CURRENT 93: DAWN

CURRENT 93/DEATH IN JUNE/SOL INVICTUS közös koncertjét

SOL INVICTUS: IN THE RAIN,

valamint a **BLIZZARD • BUDDY LACKEY • CELLO • LYCIA**

LUMUKANDA • ZEN PARADOX • CYPHER 7 • GHOSTING

és a **TEAR CEREMONY** CD-it.

Cím: NÉMETH ATTILA 8851 GYÉKÉNYES, RÁKÓCZI U. 29.

ARSENAL

Santiago Durango a **Big Black** egykori gitárosa a zenekar feloszlása után továbbra is a Touch and Go kötelékeiben maradt. Létrehozta **Arsenal** nevű együttesét és megjelentettek két EP-t, *Factory Smog is a Sign of Progress* ('88) és *Manipulator* ('90) címmel.

Az Arsenal zenéje leginkább a Big Blackkel hozható kapcsolatba (ugye senki nem tud kibújni a bőréből). Itt is dob gép diktálja a tempót, igaz nem olyan súlyosan és feszesen, mint a Big Blackben. A Big Black láncfűrészszerű gitárkettőséhez képest itt csak egy gitár van és hát az sem éppen fűrészeli ketté a hallgatót. Ami új, hogy bevetettek egy szintetizátort is, ami egyrészt színesíti, másrészt tovább finomítja a zenekar hangzását. Mind-két EP-n van egy-egy dal, amely kiugróan jó –számomra legalábbis–, az elsőről a *Big Sky*, a másodikról pedig a *Half Control* című dal.

1990 májusában Londonban, a francia **Hello Happy Taxpayers** fanzine-nek tett egy amolyan „önvallomás”-t. Cikkét írni belőle nem sok értelme van, így inkább leközlöm egy az egyben. Fordította: Gábor. Köszönet érte neki.

Régóta játszom. Olyasmit akartam csinálni, amit idáig még nem írtak le, ami visszafo-gott, amiről senki nem tud. Úgy tekintettem, mint mindannak a kombinációját, amit valaha csinálni akartam, aztán rájöttem milyen hihetetlenül alkalmatlan vagyok a zene-

szerezésre. Az Arsenal egy küzdelem-tömeg, melynek célja a zene összeállítása és a lemez elkészítése. Hatalmas, falrázó zene helyett ez pusztán egy ember patetikus küzdelme, hogy összezsapjon néhány számot és felvéve őket kiadja a lemezt.

A Big Black három elme ötvöze volt, három fejünk volt, ami egyként gondolkodott... Tudtuk mit teszünk. Félelmetes volt, amikor három ember egyként dolgozott, a hatás összeadódott, s megborzongtál, mert az eredmény olyan hatalmas. De,... ez a gyengeség abban, amit jelenleg csinálok. Ez csak egy, az én ötletem, nem olyan sokrétű, vagy kiterjedt, mint amit a Big Black csinált. Azt hiszem az intenzitása olyan, mint a Big Blacké, de mivel csak egy agy csinálja... Ülök és próbálok valamit kezdeni a gondolataimmal. Ez egy küzdelem, olyan mint egy harc.

Az ízlés olyan szubjektív... Ki tudja megmondani mi a jó és mi a rossz? Ki az aki eldönti, hogy mi a jó és mi a rossz? Szkeptikusnak kell lenned... és igen, engem minden érdekel.

Úgy gondolom barbárok vagyunk. Azt hisszük magunkról, hogy annyira civilizáltak vagyunk, de ha tényleg belegondolunk, mi tönkretesszük, kihasználjuk egymást, ez olyan... Ronda faj vagyunk, meglehetősen...

vagyis van bennünk szépség is, meg kellene kapnom, ami kiegyenlítésre szorul, de... nagyon pesszimista vagyok. Azt hiszem egy elhibázott kísérlet vagyunk. Hogy is lehetne az ember optimista?

Vedd már észre a problémáinkat: emberek milliói halnak meg az éhségtől, vagy milyen az orvosi ellátás Délkelet Ázsiában, Afrikában és Amerikában, egyáltalán nem foglalkozunk a környezetünkkel, olyan ez, mintha a saját agyunkba szarnánk.

Meg fogjuk ölni magunkat. Ha fele ekkora agyunk lenne, a hatalmunkat ezeknek a problémáknak a megoldására használnánk. De minket jobban érdekel új fegyverek építése, mint hogy a pénzt olyan dolgokba fektessük, amik Földünk jövőjét szolgálják.

Utálom a gazdagokat, utálom az amerikai gazdagokat. Csak önmagukkal foglalkoznak. Más nem érdekli őket, szarnak a fekete, vagy a szegény emberekre. Csak a pénzt akarják, csak azzal foglalkoznak hogy néznek ki, milyen az életszínvonaluk, meg a szomszédaikkal foglalkoznak... Mekkora a kocsijuk... Ezt az egészet undorítótnak tartom.

Ügyész leszek (többek közt ez volt a Big Black feloszlásának egyik oka - a szerk.) és ezt nagyon élvezem. Segítünk a szegényeknek és ez jó érzéssel tölt el. Ezt szeretném tenni, ha lenne rá alkalmam és ha van rá alkalmam. Csinálom a zenémet, ha van rá

alkalmam.

33 éves vagyok és szerencsés, mert többé-kevésbé azt csinálom amit élvezek, ahelyett, hogy egy gyárban dolgoznék valakinek, akit utálok... Emlékszem milyen sokáig dolgoztam olyanoknak akiket utáltam,... ez volt életem nagyobbik része – beszűkült agyú... szörnyű volt... úgy gondolom milyen jó lehet... hamburgert sütni, vagy... más szemetét felszedni, vagy.... panaszkodó embereket hallgatni egész nap... Ez nagyon fontos. Amit a zenémben belevisek megpróbálom az életből meríteni, az életemből, amit a társadalom formált, amiben élek, meg a politika. Tehát természetesen ez ennek a kifejezése.

Csak egy kis senki srác vagyok, aki megpróbálja összehozni ezeket a lemezeket, de foglalkozom az elmémmel, önmagam kifejezése lesz, de tudod ahhoz, hogy kifejezd önmagadat a zenéden keresztül bizalomra van szükséged, képesnek kell lenned létrehozni egy zenét, ami valahogy megragadja amit érzel, vagy gondolsz. Sajnos esetemben zeneileg borzalmas vagyok és képtelen a zene összerakására, ahelyett, hogy a megfelelő módon megragadjam az érzéseimet és a gondolataimat azon gondolkodom mit is ragad meg a zene, amikor azzal próbálkozom, hogy azokat az érzéseket éppen ide a zenébe vigyem. Egy napon lehet, hogy képes leszek arra, hogy azt játsszam, amit akarok, de ez még tényleg messze van...

In The Nursery



A harmadik számban egy interjú erejéig már szerepelt az **In The Nursery** zenekar. Most ezen írás keretein belül némileg bővebben próbálom ábrázolni a zenekar portréját. A cikket egy a zenekar által küldött biográfia és két *Zillo* magazinbeli, *Elisa* által fordított írás felhasználásával állítottam össze.

A romantikus angol testvérpár, **Klive és Nigel Humberstone** 1981-ben, Sheffieldben hozta létre a zenekart. A harmadik tag **Ant Bennet** katonai dobos volt, aki azonban néhány év együttlét után megvált tőlük, hogy saját ötleteit valósítsa meg.

A militáns ritmusok és a klasszikus zenei betétek már korai alkotásaikban (pl. *Sonority*, *Temple* EP-k) teret kaptak. A kritikusok ezek alapján az ipusztériális zenekarok táborába sorolták őket, de akadt olyan vélemény is, amely **Joy Division** befolyást

emlegetett. De az ITN már ekkor megmutatta, hogy vajmi kevés köze van az ipari zenéhez: nem használtak kiáltás- és nyöszörgés-kollázsokat, zenéjükben nem voltak légkalapácsszólók és nem alkalmazták az összedőlő acélállványok samplerizált szerzeteskórossal kevert robaját. Az alkalmazott klasszikus dalelemek leginkább a német romantikus zeneszerzők (*Mahler, Bruckner, Wagner*) munkásságával rokoníthatók.

Zenéjükből elhagyták a gitárt és a basszust, így még jobban belemerülhettek a klasszikus zene által nyújtott lehetőségekbe. Ant Bennet távozása miatt *Twins* című lemezüket duó felállásban jelentették meg.

1987-ben két taggal egészült ki a zenekar, a katonai dobos/ütőhangszeres **Q-val** és a multinyelvész **Dolores Marguerite C.** énekesnővel. A négyes alkotta első lemez a *Stormhorse* ma már klasszikusnak számít, gyűjtők féltett kincse, lemezbörzéken magas áron cserél gazdát. Már ha egyáltalán.



A R S E M A L

A **Sweatbox** kiadónál a *Köda* volt az utolsó lemezük. 1989-ben leszerződtek a **Third Mind Records**hoz, mivel szabad és kreatív légkörre kaptak ígéretet (az évek folyamán aztán kiderült, hogy jó döntés volt). Az új kiadónál a *L'Espirit* című lemezük jelent meg elsőként, amely egyike legkifinomultabb és legletisztultabb munkáiknak. E lemezüket hazájukban is jó kritikákkal illették.

A sorban a *Sense* és a *Duality* című lemezek következtek, amelyek folytatták a *L'Espirit* magasfényű, „filmszerű” hatást előidéző atmoszféráját. 1993-ban aztán meg is jelent első filmzenéjük.

Az *An Ambush of Ghosts* (A szellemek rejtekhelye) című filmhez azonos címmel készítették zenét, ill. lemezt. A film egy heves pszichológiai dráma, melyet *Geneive Bajold* és *Stephen Dorff* főszereplésével *Everett Lewis* rendezett. E filmzene azt eredményezte, hogy a Warner Brothers kiválasztotta *White Robe* című felvételüket, hogy reklámozza az *Interview with the Vampire* (Interjú a vámpírral) című filmet. A film forgatókönyvét *Anne Rice* írta, magát a filmet pedig múlt év december 26-án, *Tom Cruise* főszereplésével mutatták be Amerika szerte.



Legutóbbi nagylemezük, az *Anatomy of a Poet* (A költő anatómiája) a kreatív művészek önpusztító természetének vizsgálatát állítja a középpontba. Egyedülálló hangzásuk új hatásokkal (pl. dub) bővült.

A zenekar kezdetektől meglévő vágya, hogy folyamatosan és félreérthetetlenül fejlődjön, kísérletezzen és szélesítse saját stílusát. Ennek szellemében **Les Jumeaux** álnév alatt közreműködtek a *Sabres of Paradise* és *Andrew Weatherall Smokebelch* című 1993-as kislemezén, valamint *John Crossley* producerrel (**Kicking Back and Guerilla**) együttműködve megjelentették a *Hallucinations?* (Hallucinációk?) című 20 perces EP-t, amely egy felvétel négy különböző verzióját foglalja magába. A lemez nagy sikert aratott a DJ-k körében és meghódította a *Record Mirror* tánclistáját is.

A kritikusok mindig is nagy bajban voltak az *In The Nursey* zenéjének besorolásával. Vannak ugyan zenekarok, melyekkel párhuzamok vonhatók. Én két okból ezt inkább mellőzöm, egyrészt a hasonlítások mindig sántítanak valahol, másrészt meg számomra annyira egyéniek, hogy inkább nem hasonlítom őket senkihez.



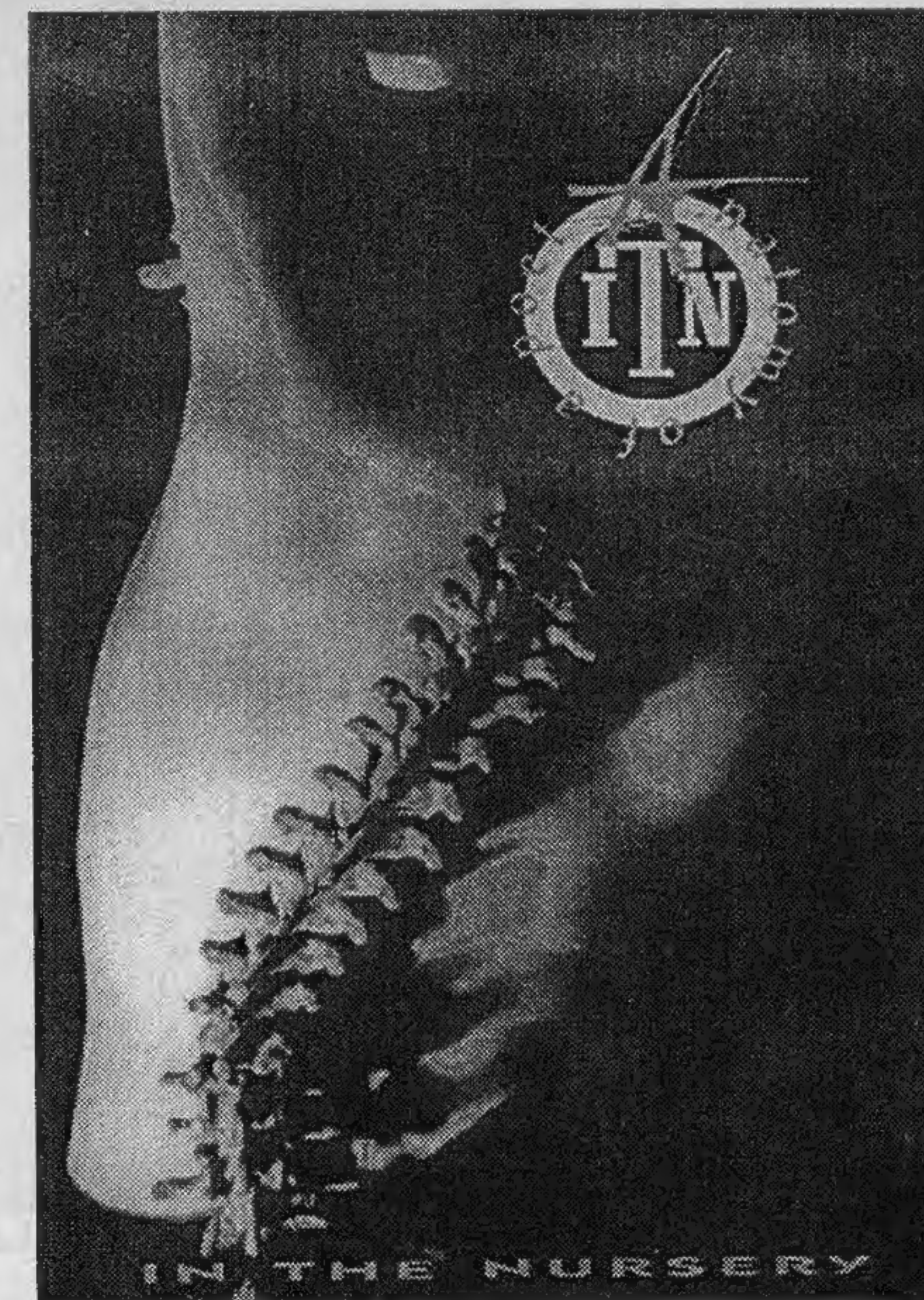
Ma amikor életünk magas szinten technologizált, gyors és gyakran hazug ismét kíváncsiak vagyunk a harmónia és a maradandó értékek keresésére. A klasszika, vagy a romantika egy lehetséges út. Az ITN zenéje segítségünkre lehet, segítségére lehet a romantikus embereknek, a nappali álmodozóknak.

Diszkográfia:

- When Cherished Dreams Come True mini-LP '83
- Witness 7" '84
- Sonority EP '85
- Temper EP '85
- Twins LP/CD '86
- Trinity EP '87
- Stormhorse LP/CD '87
- Compulsion LP/CD '88
- Prelude: The Formative Years LP '88
- Köda LP/CD '88

Videográfia:

- Cherished Dreams '83
- Live in Angers '88 (fekete fehér)
- Live in Utrecht '90
- Live in Paris '90
- Live in Holland '91
- Live in Germany (Krefeld) '91
- Live in Germany (Frankfurt) '92
- Live in Germany (Hamburg) '93
- Live in Germany (München) '93



ITN: 52 Roebuck Road, Sheffield S6 3GQ England
Third Mind Records: 15 Great Western Road, London W9 3NW England

Amon Hen

Amon Hen. E titokzatos név mögött egyetlen ember, név szerint Török Attila húzódik meg. Őt kérdezgettem erről-arról. Aki esetleg többre, másra is kíváncsi annak a következő címet ajánlom a figyelmébe: Török Attila Budapest Pf.: 4. 1476.

– Az Amon Hen eleve egyszemélyesnek indult, vagy nem találtál olyan társakat akikkel maradéktalanul meg tudtad volna valósítani zenei elképzeléseidet?

– Az Amon Hen nem egyszemélyes bandának indult, sok emberrel dolgoztam együtt különféle együttesekből, de nem sikerült megvalósítani velük az elképzeléseimet, így jobbnak láttam ha egyedül folytatom az Amon Hent. Bár ma már kisegítő zenészeket használok ha szükségem van valamire. De a jövőben is egyszemélyes marad a „banda”.

– Tulajdonképpen kiknek szánod a zenédet?

– Mindenkinek aki kellőképpen nyitott az effajta zenére, aki széles látókörrrel rendelkezik.

– Milyenek voltak az eddigi visszajelzések?

– Az eddigi visszajelzések nagyon biztatóak, a **Controlled Bleeding/Skin Chamber-es Paul Lemos** is elismerően írt nekem az anyagról és figyelemmel kíséri mindenfajta tevékenységemet. Tulajdonképpen hazai piaca nincs a zenémnek, itthon nagyon kicsi az érdeklődés a zeném iránt, amit tulajdonképpen nem is bánok. Viszont a világ minden tájáról, de főleg az USA-ból és Németországból jön a legtöbb érdeklődés, aminek hamarosan meg is lesz az eredménye. A '94-es évben, mikor is a **G.L.A.S.S.** anyagom megjelent mintegy 40 külföldi újságban szerepeltem interjúval és ezek többsége komoly magazin, ennek is köszönhető talán a nagy érdeklődés. És persze az undergroundban működő emberek, akik szeretik az Amon Hent rengeteget segítenek, hogy mind jobban megismerjenek világszerte.

– Fontos számodra, hogy legyen visszajelzés arról amit csináltál?

– Igen, rendkívül fontosnak tartom, hogy azok akik ismerik a zenémet elmondják nekem a véleményüket. Mindenkit megkérek mikor küldöm a kazettát, hogy írja meg az őszinte véleményét, mert nagyon érdekel. Ahány ember annyi féleképpen érinti a zeném és jó dolog tudni a gondolataikat, amit az anyag váltott ki.

– A visszajelzések milyensége befolyásol a későbbiekben?

– Szerencsére csak egy-két negatív visszajelzést kaptam eddig és azt is itthonról, bár úgy gondolom, hogy akik megveszik a kazettámat azok már nagyjából fel vannak készülve arra, hogy mit fognak hallani és csak a legritkább esetben fordul elő, hogy teljesen mást várt az illető, mint amit kapott. Ez a félreinformálódás, vagy a külsőségekből való megítélés eredménye. De kapjak bármennyire jó, vagy rossz kritikát, azok semmiképpen nem befolyásolnak. Azt csinálom és azt is fogom csinálni, ami nekem tetszik és szerintem jó és ha valaki azonosulni tud a zenémmel és a gondolataimmal az már nyereség és megérte megcsinálni. Rengeteg jó kritikát kaptam mindenhol, de az új anyagomon még sem fogom tartani magam a „bejáratott” formulákhoz, szerintem az maga lenne a bukás.

– A borítón felsorolt inspirátorok közül melyik a legfontosabb, a legmeghatározóbb számodra?

– Talán a *Fields of the Nephilim* (talán furcsának tűnik és a zenéből lehet, hogy ki sem derülne, de sokan felfedezték benne) a *Black Sabbath* és a *G.G.F.H.*. De nem szívesen tekintek az inspirációra úgy, mint az a hatás, ami a zenémre hatott, hanem inkább úgy, mint ami rám személyesen hatott, hisz a zenében próbálok kizárni mindenféle hatást. Megvannak a terveim és azokhoz tartom magam, a koppintás nem művészet.

Amon Hen

– Honnan jött az ötlet az instrumentális zenét játszó **Kong** együttes 2:14 című számának feldolgozásához?

– Egyszerűen csak úgy jött, kipróbáltam és megtetszett, így hát felraktam, bár több átdolgozást nem fogok csinálni.

– Sokat dolgoztál rajta?

– Nem, egyszerű volt, próbáltam minél jobban igazodni a zene hangulatához, a sodró tempóhoz kapcsolni a bolygó zsidó sodródását. Talán ezzel elvettem a zene értékéből, hisz alapvetően ez egy instrumentális mű, nem szabadna bolygatni, de egy ilyen kis produkción, mint az Amon Hen talán még megengedettek a merészebb kísérletez-

getések és nekem tetszik is, tehát számomra már megérte a próbálkozást.

– A *Liquid Limb-es Batta Róberttel* milyen a kapcsolatot?

– Az első anyagomon dolgoztunk együtt és még az újbán is besegített. Miután kiléptem a *Liquid Limbs*-ből a kapcsolatunk felhőttlen, néha lemegek egy-egy bulijukra és olyankor jól elvagyunk, de az a fajta zene már nem az én műfajom akármilyen profin is van előadva, nem

szeretem a kommersz zenét (a *L. L.* szerintem egyáltalán nem kommersz – a szerk.), de a legjobbakat kívánom nekik.

– Koncerten előadod az anyagod?

– Igen, még '94-ben tervezzük egy koncertet a

Tilos az Á-ban a Hidegronccsal, de erről bővebbet sajnos még nem tudok mondani. Mindenesetre jó és igényes előadást akarok.

– Van valami távolabbi terved ezzel a zenével?

– Jelenleg másokank van terve velem. Az amerikai *Fever Pitch Records* szeretne tőlem megjelentetni egy lemezt minél hamarabb. Ők egy kis cég, ipusztriális zenével foglalkoznak és igen elszántak velem szemben. Aztán a szintén amerikai *Nuclear Blast/Relapse Records* is komoly terveket és segítséget ajánl nekem. Tisztázatlan még, hogy mi lesz a vége a dolognak, mivel még pár lemezcégtől várok visszajelzést. Egy biztos, az új anyagomon már dolgozom és valószínű,

hogy az már nem csak kazetta formájában lát majd napvilágot és nem itt-hon (ami azért picit szomorú). De ezekről a dolgokról még úgy is lehet majd hallani a későbbiekben. Jelenleg tehát ezek azok a tervek/dolgok amik lefoglálnak. Mindenesetre szeretném ha nem tűnne el az Amon Hen nyomtalanul és azon dolgozom, hogy ez ne következzen be, itt ragadnám meg az alkalmat, hogy megköszönjem

mindenkinek aki segít és támogat, a lehetőséget és a befektetett időt és munkát, itt elsősorban a feleségemet, Sipeki Andusiát említeném és az olyan újságokat, mint a *Straight Edge* is! Köszí az interjút!



the JESUS LIZARD



Fotó: EWOLF

Nincs mese, a **The Jesus Lizard** egyszerűen a földgolyó legjobb rock'n'roll zenekara. **David Yow**, ez a csontos seggű, áporodott szájú ember úgy merül alá a tömegben, mint egy lobotomizált menhelylakó egy munkaszüneti napi dárídón. **David Wm. Sims** kajánul vigyorog és vigyorog amint basszusjátéka széthasít néhány torkot. **Mac McNeilly** olyan kétségbeeséssel zúzza dobfelszerelését, mintha meg akarna állítani néhány, a pokolból elszabadult szörnyűséget. **Duane Denison** gitáros az, aki talán a leghamarabb tér vissza a normális ke-

rékvágásba egy-egy koncert után. Arcán rendíthetetlen nyugalommal csalja elő hangszeréből a legkülönösebb hangokat.

Néhány dolog, melyek talán nem annyira közismertek róluk. A Nirvanával közösen kiadott kislemez borítóját az a **Malcolm Bucknall** festette, aki a *Liart* és legutóbbi stúdióalbumukat, a *Downt* is illusztrálta. A kép címe: *Öreg indián és a fehér uszkár*. A kislemez egy legendás együttműködés példája és ma már gyűjtők féltett kincse.



Bár *Lash* című munkájuk csak kislemez –igaz tripla–, mégis ez volt az a lemez, amely masszív média- és közönségsikert hozott a zenekarnak.

Tavaly augusztusban immáron másodszor kaptak meghívást a *Reading Fesztivál* nagyszínpadára. Ezzel kapcsolatban azt szeretném megjegyezni, hogy két egymást követő *Reading Fesztivál*on való fellépést nem könnyen kap meg egy zenekar.

David Yow főszereplő (!!) volt a **Jim Sikora** által rendezett *Walls in the City* című filmben, ahol depressziós alkoholistát kellett alakítania. A film zenéjét a **The Denison/Kimball Trio** szolgáltatja. Duane gitározik, **Jim Kimball** –a *Mule* és a *Laughing Hyenas* egykori tagja– pedig dobol. Harmadik tagja nincs a zenekarnak. A film zenéjét a *Skin Graft Records* jelentette meg.

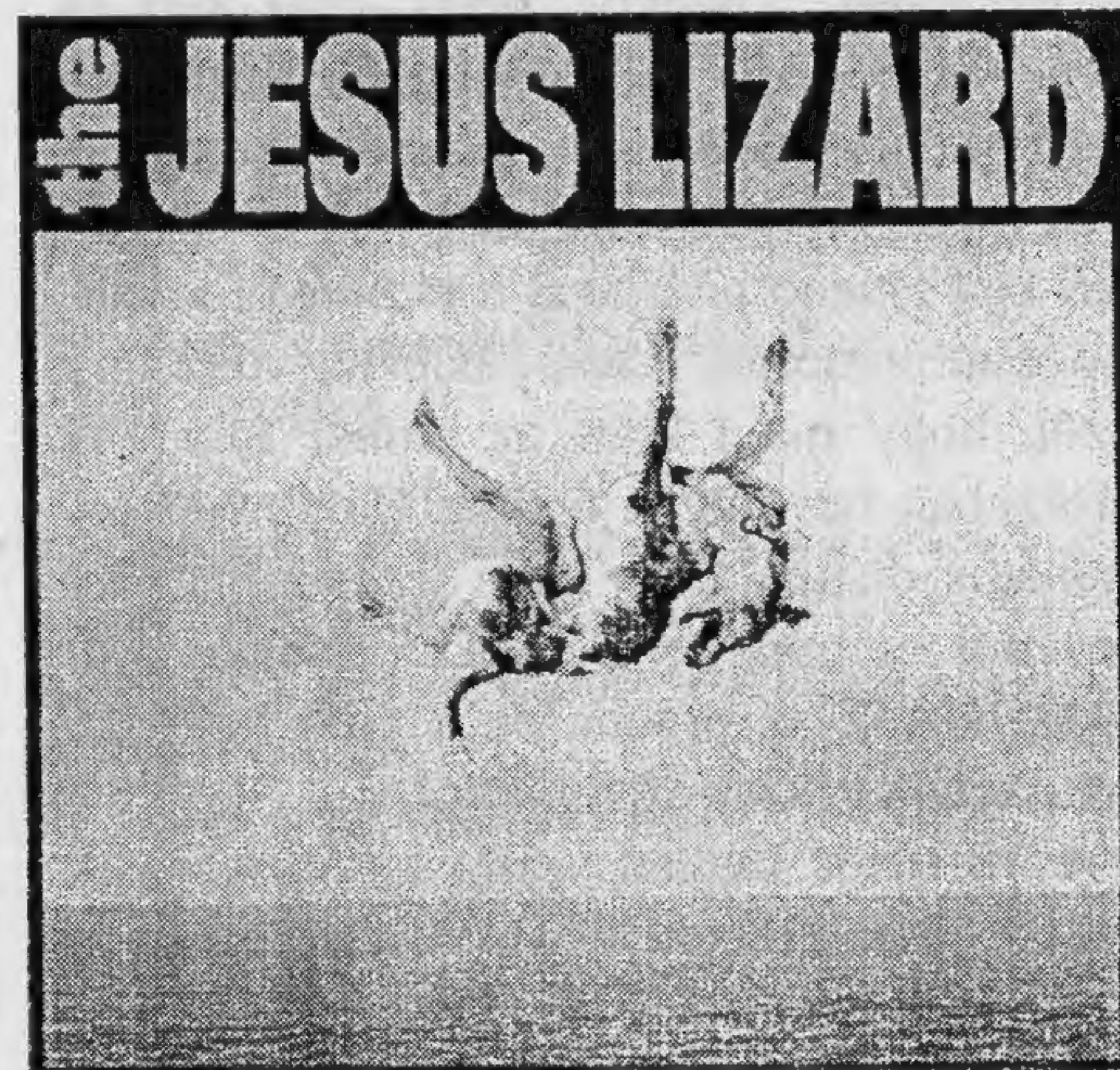
A **Giant Records** jóvoltából piacra került a *Jesus Lizard Show* című koncertlemeze. A felvétel egy 1993. december 19-ei fellépést örökít meg, melyre a New York-i *CBGB* klubban került sor. Az izzó hangulatú lemezen 15 dal hallható a zenekar repertoárjából. Szerepel rajta két dal –*Mistletoe*, *Elegy*– akkor még megjelenésre váró új lemezükről. ill. olyan klasszikus, mint a *Bloody Mary*, vagy a számomra eddig teljesen ismeretlen, csak kislemezen kiadott *Wheelchair Epidemic*. A lemez még azzal a különle-

gességgel is bír, hogy ezen hallható a zenekar idáig leghosszabb zeneanyaga.

A *Down* a maga 40 percével a második leghosszabb lemezük. Címe –lefelé– tökéletes összhangban van a borítóval, ill. a szövegekkel. A vízbe zuhanó, kétségbeesett képű kutya –meg is köszönik szépen **Malcolm Bucknall** munkáját– fizikailag ábrázolja a lefelé haladást, míg a szövegek mentális síkon teszik ugyanezt.

Dióhéjban a következő témákat boncolgatják a szövegek (köszönet érte **Németh Attilának**): *Fly on the Wall*–neurózis, *Mistletoe*–neurózis+ Yow bácsi családi háttere, *Countless Backs of Sad Losers*–kisember probléma, *Queen for a Day*–kisember álmái, *The Associate*–maffia, korrupció, *Destroy Before Reading*–a jólét káosza, *Low Rider*–zűrzavar, az értékrend felbomlása, *American BB*–„Pannon GSM”, *Horse*–no comment, *Din*–zajártalom, *Elegy*–mind ezek következménye, *The Best Parts*–?

A stúdióban ismét **Steve Albinivel** –kivel mással?– dolgozott együtt a zenekar, aki ismét derekasan kitett magáért. A lemez nyitódala, a *Fly on the Wall* kislemezről már ismerős. Itt mintha egy leheletnyivel lassabban, kidolgozottabban és félelmetesebben adnák elő.



Másodikként a *Mistletoe* hangöze hengerel. A feszes, de össze-vissza tördelt ritmusra a gerincbizsergető basszus játszik rá, David Yow pedig mintha fuldokolna Duane Denison gitárjátékától. A *Countless Backs of Sad Losers* vészjóslóan csilingelő gitárja remek egységet alkot a pontosan együttjáró dobbal és basszussal. David Yow megint valahol mélyen jár. *Queen for a Day*-rakendrol két és fél percben. Nincs még egy zenekar az égadta világon, amely ennyire intenzíven, ennyire sűrűn tudna rock'n'rollt előadni.

Az ötödik szám, a *The Associate* a maga öt percével a lemez leghosszabb dala. David Yow alig érthetően, sokszor alig hallhatóan dünnyögi a mikrofonba mondandóját. A gitár úgy középtájt elválna a dob és a basszus társaságától, hogy a maga útját járja, majd visszatérve megadja a véghangot és a dob fejezi be a számot. A dobhártya rezegtető basszusé a főszerep a *Destroy Before Reading*-ben, az ének megint alig kivehető, leginkább csak dünnyög a zajban. A *Low Rider*-nek nincs szövege, David Yow mégis szerepel benne. A hosszas instrumentális rész után egy rövid ideig háttorzongatóan kétségbeesett sikolyokat hallat.

„Könnyed”, játékos rész –már úgy a zenekar módján– hallható az 50 C közepén, egyébként meg az arcodba nyomott basszustól szóhoz sem jutsz. Az *American BB*-ben Duane gitárjával a rádiótelefon csipogását utánozza, a basszus pedig itt is úgy szól, hogy majd kiüti az ember fogát. A *Horseban* bevetik a jó öreg Hammond orgonát is, de úgy, hogy a dal drámaisága, ereje ettől cseppet sem csökken. Nagyon jól összehozták az orgona és a gitár kettősét, ami a dal egészen végigvonul.

A *Mistletoe* mellett a *Din* a lemez másik legpörgősebb felvétele. Mac McNeilly mintha nem is két, hanem legalább négy kézzel dobolna. Az *Elegy* tán a *Zachariah* ikertest-

vére. Lassú „balladisztikus” hangvételű ez is, az is, utolsó előtti felvétel ez is, az is, David Yow szokott stílusától eltérően énekel ebben is, abban is. A különbség annyi, hogy az *Elegy* kevésbé mély, kevésbé megrendítő, kevésbé drámai, kevésbé súlyos, mint a *Zachariah*. *The Best Parts* címre hallgat a zárófelvétel, melynek a lebegtetett gitárhangok és Yow éneke számomra egyszerre felszabadult és kissé kiábrándult ízt adnak.

Ismerőseim körében a lemez nem aratott osztatlan sikert. Van akinek tetszik, van aki furcsálja az alkalmazott újításokat. Egy dolgot senkinek nem szabad figyelmen kívül hagynia: annak a zenének amelyben zenekar utazik nagyon is végesek, nagyon is szűkösek a határai. Nagyon dicséretesnek tartom, hogy a zenekar élt a lehetőségekkel, ezzel is példát mutatva sokaknak, hogy nem feltétlenül kell elszürkülni és éveken át ugyanazt a lemezt kiadni más címmel. Egy kérdés viszont akaratlanul is adja magát, még pedig az, hogy meddig lehet ezt csinálni? A válaszadást inkább átengedem a zenekarnak. Előbb, vagy utóbb úgy is megteszik.

Diszkográfia: Pure 12"EP/MC '89 augusztus • Chrome 7" '90 február • Head LP/CD/MC '90 április • Mouthbreather 7" '90 november • Goat LP/CD/MC '91 február • Wheelchair Epidemic 7" '92 június • Liar LP/CD/MC '92 október • Puss (közös kislemez a Nirvanával) 7"/CD '93 január • Lash tripla 7"/CD/MC '93 augusztus • (Fly) on (the Wall) 7"/CD '94 január • Down LP/CD/MC '94 augusztus 30. • Show Live LP/CD (Giant Records) '94 augusztus

The Jesus Lizard: Down-szövegfordítások

Fordította: Németh Attila

FLY ON THE WALL/LÉGY A FALON

az átkozott légy, amiről meséltem már
megint állandóan ébrentart
hullafáradt vagyok minden nap a munkahelyemen
mert a zümmögése nem hagy aludni

és sosincs nyugtom

sosincs nyugtom

sosincs nyugtom

perszel iszok veled még egyet
bár már tökrészeg vagyok
ez a légy az oka mindennek
de most kimegyek
s átalszom a zümmögését

és sosincs nyugtom

sosincs nyugtom

sosincs nyugtom

vissza a szobába ami többé nem az enyém már
betölti a szörny döngicsélése
az istenverte légy, amiről meséltem már
a hold rásüt a szárnyaira
azok meg csak csillognak
és sosincs nyugtom
sosincs nyugtom
sosincs nyugtom
stb....

MISTLETOE/FAGYÖNGY

fagyöngyöt használsz
fagyöngyöt használsz
hívom a szakértőket

megpróbálsz megölni

megpróbálsz megölni

hívom a szakértőket

eltöröd a karom

eltöröd a karom

felgyújtod a fejem
felgyújtod a fejem
kihívom a zsarukat

én foglak most megölni

én foglak most megölni

én foglak most megölni

én foglak most megölni

idehívom a testvérem

idehívom a testvérem

te, hazudozó örült

idehívom a testvérem

hé, testvér

megfojtasz

levágod a mellem

hívom a mentőket

megalázol

megalázol

elmondasz mindennek

szükségem van rád, kellesz nekem

elmondasz mindennek

szeretlek, ember

elmondasz mindennek

azt akarom, hogy itt maradj

elmondasz mindennek

nem tudlak elhagyni

elmondasz mindennek

te, meg a sunyi magyarázkodásaid

adok én neked

te, meg a sunyi magyarázkodásaid

adok én neked

COUNTLESS BACKS OF SAD LOSERS/A SZOMORÚ VESZTESEK MEGSZÁMLÁLHATATLAN HÁTA

nincs az a szajha aki megtenné

nincs az az igazán önértékes barom

de valaki meg fog fizetni ezért

mint egy fagyott hulla

valaki köpni fog

mert a föld hazudik, mint ez is
úgy érzem magam, mintha feltöltöttek volna
szénsavval

s várom, hogy kiszúrhasanak

valaki meg fog fizetni ezért

ezer évig

valaki köpni fog

én vagyok a konyhai mosogató
te pedig az olajos serpenyő
csak kiszúrt hólyagok vagyunk
s a lábnyomok ott vannak a szomorú szomorú
vesztések megszámlálhatatlan hátán

most ezeknek a néma bizakodóknak
mindnek szar van az arcán
seggbedugták őket
és el lettek igazítva

QUEEN FOR A DAY/KIRÁLYNŐ EGY NAPRA

felhívtam azt a szenátort a fehér házból
az irodámban ültem és közben maszturbáltam
egy életnagyságú tükörre
királynő vagyok egy napra
keresd fel hát a nép úrnőjét
láttam a miniszterelnököt a vécében
ez a palota meg egy istenverte nyugodt hely csak
egyeztetem a herceggel a terveimet
egy életnagyságú tükör
királynő vagyok egy napra
egyedül fogom eltölteni hátralévő éveimet

„s a belső gáton elindulnak útnak
előbb kiöltik káplárakra
félől nyelvüket,
hogy ők valamiről tudnak
s az trombitát csinál
az alfeléből” *

felhívtam az elnököt a fehér házban
az irodámban ültem és közben maszturbáltam
egy életnagyságú tükörre
királynő vagyok egy napra
stb...

* Részlet Dante Poklának XXI. énekéből
(Babits Mihály fordítása)

THE ASSOCIATE/A TÁRS

belvárosi utcák, a külváros
a déli felhőkarcolók, bűn
kiszolgálász, megvéded a seggemet
felkeresel és zaklatsz
felkeresel és zaklatsz
felkeresel és zaklatsz
kutatsz vadászol
minden mozdulatra találsz okot
emlékszem, ez az az út
emlékszem, ez az az út
emlékszem, ez a te bőröd
mely olyan, mint a porcelán

mint a koszos porcelán
mint a kérges porcelán
mint a mosdó porcelánja
a legjobb hely számodra: a pokol
tűnj a szemem elől
emlékszem, ez az az út
emlékszem, ez az az út
emlékszem, ez az az út
írj egy csekket
írj egy csekket és állítsd ki a társamnak
érd be kevesebbel
mint az a drága életstílus

DESTROY BEFORE READING/OLVASÁS ELŐTT SZÉTTÉPENDŐ

a törölközőt magam köré tekerem, mint egy
műholdat
szorosan...szorosan...szorosan
norelco proctor silex hamilton beach
kiagyaltam egy kis szerelmet neked, baby
elektromos takaró
melegen tartja a lábadat és az orrod

a törölközőt magam köré tekerem, mint egy
műholdat
szorosan...szorosan...szorosan
megtaláltam az úszóhártyás lábamat
megtaláltam az úszóhártyás lábamat éjjel körül
megtaláltam az úszóhártyás lábamat
megtaláltam az úszóhártyás lábamat éjjel körül
kiabálj csak, baby, játszd az agyad
jót tesz az ... úgyis beképzelt vagy

„Mingus and Parker”-baszás reggelire
a dugás mocskos jó dolog
a törölközőt magam köré tekerem, mint egy
műholdat
szorosan...szorosan...szorosan
megtaláltam az úszóhártyás lábamat

megtaláltam az úszóhártyás lábamat éjjel körül
megtaláltam az úszóhártyás lábamat
megtaláltam az úszóhártyás lábamat éjjel körül
csinálja valaki
stb...

50c/50 cent

megyek, s rágyújtok a zuhanyzóban
és muszáj a lépcsőre vizelnem
oly beteg vagyok
ettől a hülyeségtől
hogyan tépkedem a hajam
leülök
és nézem a vízforralót
felállok, s beleköpök
a ventilátorba

néma gazemberek
ezalatt kiették a kaját a kezemből
úgy nézel ki, mint egy repülő csirke
gondolkozz, seggberúgom a brigádvezetőt
fizetek a szajha anyádnak
fél dollárt
ha bejön és a zenekarral alszik
az idei év esélytelen szexszimbóluma
úgy van öltözve, mint egy pap
s nem mint egy férfi

AMERICAN BB/AMERIKAI BB

zavarodott társam azt mondja
meow meow meow beep beep
felkeltem csinálni valamit
a ruhatárban
ti kölykök ne rohangáljatok
az udvaromon át
menjetelek körbe
ti kölykök ne rohangáljatok
az udvaromon át
menjetelek körbe
zavarodott társam azt mondja
meow meow meow beep beep
csak kabátok vagytok, lógtok egymás mellett
a Nagy Ruhatárban
ti kölykök ne rohangáljatok
az udvaromon át

menjetelek körbe
ti kölykök ne rohangáljatok
az udvaromon át
menjetelek körbe
idehívom
anyádat és apádat
eltöröm a kezeidet
és mindkét lábadat
kis lyukakat vágok
a nyakadba
és belefújok egy szalmaszállal
zavarodott társam azt mondja
zavarodott társam azt mondja
zavarodott társam azt mondja
meow meow meow meow meow
meow meow beep beep

HORSE/LÓ

pokolira berúgatták
aztán megragadták
elvesztette egyensúlyát
képtelen volt járni vagy állni
így azt gondolták, megkaparinthatják
eltervezték, hogy elgáncsolják
ahogy botladozott rúgott egyet
parányi agyuk bugyogott
egy mocskos száj motyogott
szállj

szállj
szállj le a lovamról
a csomagtartóban van, még most is vérzik
és öntudatlan
széles seb tátong rajta
többször is megszárták
elégették testvéreit
mintha
nem is a családjából valók lettek volna
jó mély gödröt ástak
és betakarták

szállj
szállj
szállj le a lovamról

miután eltemették a testét
és eltüntették a nyomokat
azt gondolták nem derül ki,
s majd hazudnak valamit
azt mondták az apjuknak

hogyan elveszett valahol
az erdőben egyedül és
megnyugtatták az öreg mamát
hogyan a temetésről meg ne aggódjon

szállj
szállj
szállj le a lovamról

DIN/ZAJ

juttass ki erről a szörnyű helyről
mert veszélyes
itt lenni
szilánkok és szilánkok pattognak
mint a nyilak körülöttem
elfordulok, hogy lássak
de ott egy hatalmas fekete nyelv van
ami meg akarja nyalni
valódi lényemet
a nap lemenni készül
az árnyékom feje mögött

szabadíts ki ebből a pokolból
szabadíts ki ebből a pokolból

fáradt és kába vagyok

elcsigázott és gyenge
nem tudom hol a feljárat
megpróbálom elmozdítani hirtelen
de elakadtam
de elakadtam
elakadtam egy súlyos darab...

szabadíts ki ebből a pokolból
millió visító
farkaskutya
egyszerre üvölt
a nyakamra összpontosítva
két millió hűgysárga szemük
sebesebben forog, mint egy szike
szabadíts ki ebből a pokolból

ELEGY/ELÉGIA

beesett szemeid
szánalmas látványa
csípőd és derekad
szögletes vonalai
bordáid
fénye és homálya
halántékd és orcád
csontváz rajzolata
leheleted füstje száll

cérnavékony ajkaidból
arcod és szád
búze keserű
beteg vagy, bizonytalan...
lábad ingatagok

épp amikor
újra megtanulsz mosolyogni
én leszek az egyetlen majd
aki sírni is megtanít

THE BEST PARTS/A LEGJOBB RÉSZEK

a lány rátámaszkodik azzal a
részeg vigyorral
mindig megmutatja a srácoknak
a legjobb részeket

pár dollárért
és azt a képet magáról
Berlinben
mindig megmutatja nekik

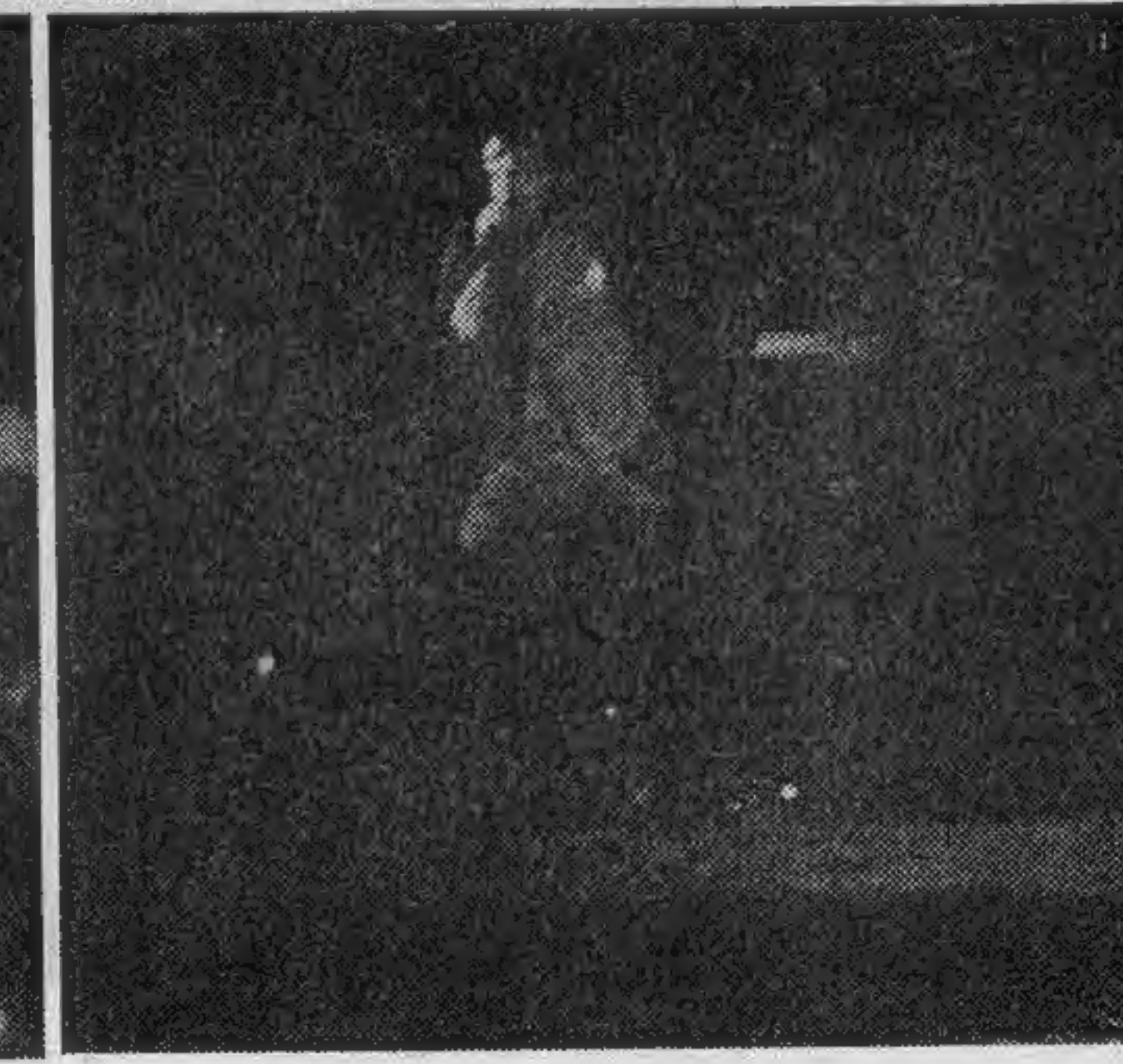
The Jesus Lizard: Down

D a v i d Y o w

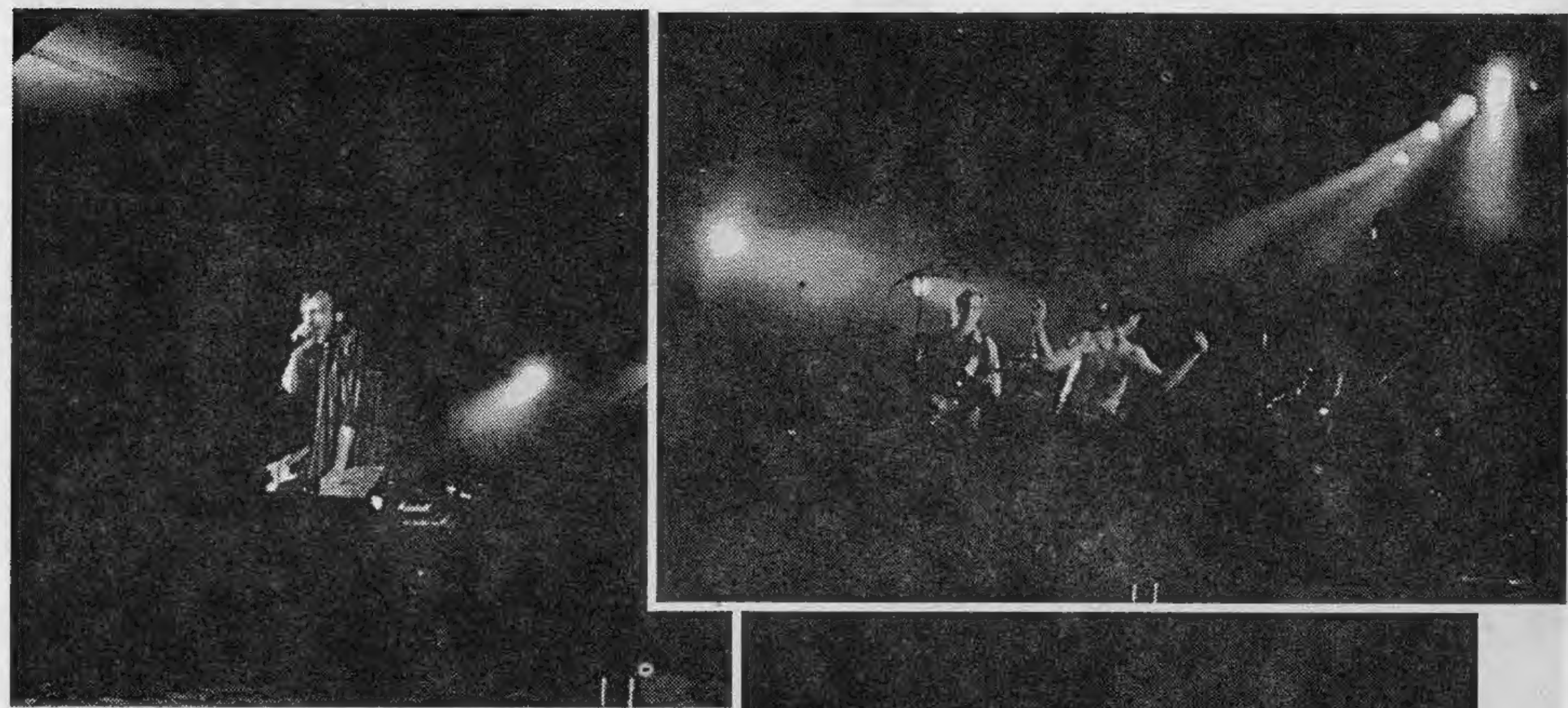
L i n z



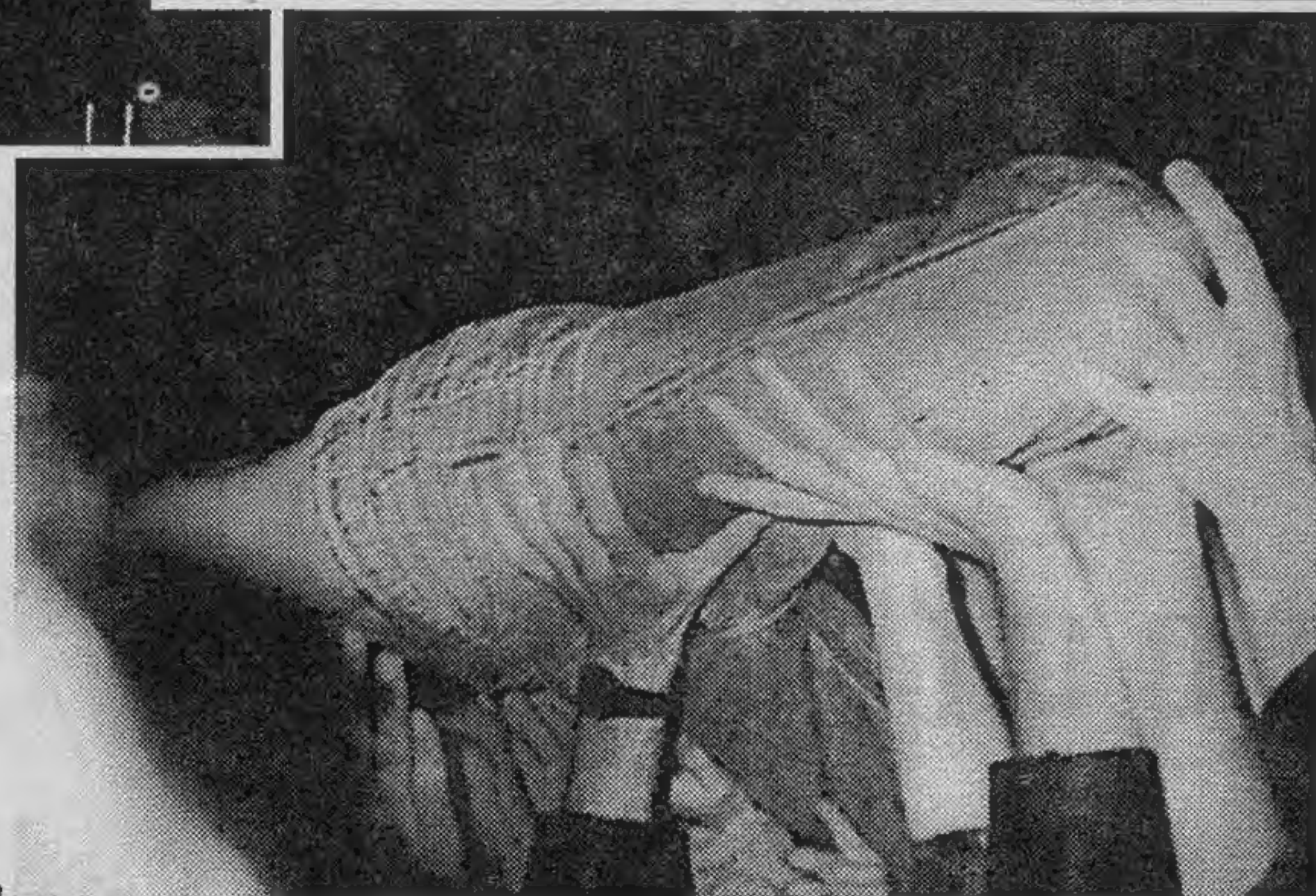
1994.



a k c i ó b a n



szeptember
3.



Fotók: Nagy György

Dead Can Dance: Toward The Within



Fotó: Zillo

Néhány éve azt írtam egy kalóz **Dead Can Dance** koncertlemez kapcsán, hogy számomra ők egy stúdiózenekar, hogy nem tudom őket koncerten elképzelni. Most azonban már, hogy hallottam *Toward The Within* című legutóbbi albumukat, mely egy koncertlemez és láttam a hozzákapcsolódó azonos című videofilmet egészen más véleményen vagyok: a **Dead Can Dance** egy olyan zenekar, amely mind a stúdióban, mind élőben zenei tudása legjavát adja a hallgatóságnak.

Mind a lemez, mind a videó ugyanazt a rögzített hanganyagot tartalmazza, csak eltérő sorrendben szerepelnek a dalok, továbbá van a lemezen két felvétel –*Persian Love Song*, *Piece for Solo*

Flute– amelyek nincsenek rajta a videón és viszont –*Gloridean*, igaz ez csak egy, de ez nem számít–.

A koncertre a kaliforniabeli Santa Monicában található, remek akusztikával bíró *The Mayfair Theater*ben került sor, amely azóta sajnálatos módon földrengés áldozata lett. **Rest in Peace**. **Lisa Gerrard** és **Brendan Perry** segítségére voltak **John Bannor** és **Andrew Claxton** billentyűsök, **Lance Hogan** basszusgitáros/gitáros/ütős, **Ronan O'Snodaigh** ütős, valamint **Brendan Perry** öccse **Robert**, aki fafúvós hangszereken, buzukin és ütőhangszeren játszik. Feldolgozások és régebbi szerzemények mellett a lemez fele vadonatúj dalokból áll.



„A legfontosabb számunkra az ember tökéletes szabadsága, ez mindennél fontosabb. Amikor zenét szerzünk, vagy tradicionális dalokat dolgozunk fel nagyon sok kompromisszumot kell kötnünk egymással. Talán azért is, mert nagyon különbözőek vagyunk, így időbe kerül még sikerül egymást meggyőznünk, s ezáltal egy-egy dalt végleges formájába öntenünk.” (Brendan)

Különösen örültem annak, hogy nem egy élő best of... lemezzel jelentkeztek, mint szinte minden más zenekar egy koncertlemez esetén és hát ugye a lemez és a videó eltérő szerkesztése sem a véletlen műve.

Amit a lemez hangzásilag, akusztikailag nyújt a fül számára azt a videó vizuálisan, képileg adja a szem részére, tökéletes kiegészítői egymásnak, akárcsak Lisa és Brendan.

Az első darab, a *Yulunga* nem koncertfelvétel. Tulajdonképpen egy „klip”, melyet a *Ron Fricke* által rendezett, *Baraka* című film képeiből állítottak össze. A visszafogott megvilágítás a koncert egészének egyfajta intim atmoszférát kölcsönöz, amely egyszerre méltóságteljes és felszabadult.

Nem mindennapi élményt nyújt Ronan O'Snodaigh dobolása, aki végig állva, szinte állandóan helybenfutva játszik. A koncert legel-, és felszabadultabb pillanatai az *Oman* című dalban mutatkoznak, amikor is rövid énekes bevezető rész után a zenekar valamennyi tagja valamilyen ütős hangszereken játszik, Lisa Gerrard pedig tapssal működik közre. A dalokat monológok,

vagy kérdésre adott válaszok –ez nem derül ki– választják el, melyekben Lisa Gerrard és Brendan Perry a zenéről, a zenekarról, ill. a zenekarról kapcsolatos dolgokról beszélnek. Még néhány ezek közül:

„Maga a *Dead Can Dance* elnevezés azt a folyamatot próbálja érzékeltetni ahogy maga ez a zene létrejön. Sokan persze mikor hallanak rólunk akkor azt hiszik, hogy mi egy aberrált és morbid zenekar vagyunk, s nem veszik észre a nevünkben rejlő szimbólikus jelentést. Pedig az első albumunkon látható új-guineai rituális maszk szintén ennek az elnevezésnek egyfajta képi megtestesülése. A maszk amely valamikor egy élő fa része volt élettelenre válik. Készítőjének művészi munkája során azonban a halottá vált fa új életerővel töltődik meg, tehát az alkotás közben a dolgok életre kelnek és ez egyáltalán nem korlátozódik csak a szobrászművészetre, de ezen a területen lehet ennek az egésznek megfogni a lényegét. Mi a különböző emberi tényezőket és a zenei hangszereket megpróbáljuk tökéletes összhangba hozni, amely számunkra úgy hat, mint egy beöntés, egyszerűen megtisztul tőle az ember.” (Brendan)

„Számptalan hatás mutatható ki a zenénkben, talán azért, mert mindketten nagyon szeretjük a muzsikát, sosem elég belőle. Mindig vágyunk valami új után s alapvetően zenén keresztül kommunikálunk egymással. Szerencsére olyan korban élünk amikor a világzene egyre több ember figyelmét kelti fel. Nekiünk minden lépésünket a változás, a váltás szükségességének igénye motiválja. Ez a zenei kommunikáció sokkal magasabb rendű, sokkal tisztább, mint bármi más beszédforma.” (Lisa)



„Az én őseim írek, így sok ír zenei hatás fedezhető fel a szerzeményeimben, de találhatók benne pszichedelikus elemek is. Az első albumom a *Pink Floyd The Piper Of The Gates Of Dawn* című lemeze volt és erősen meghatározónak bizonyult az életemben. Gyermekkoromban a rock mellett rengeteg filmzenét hallgattam, bár nem annyira a klasszikusokat, mint inkább a poulárisabbakat, pl. a *West Side Storyt*. Lisa ugyanakkor Melbourne egyik török közösségében nőtt fel, így sokkal egzotikusabb, keleti hatásokat hozott magával.” (Brendan)

„Próbáltam megérteni, hogy miért csinálom azt amit csinállok. Lehet, hogy egy kicsit több türelemre lenne szükségem, mert a nagy rohanásban nincs idő és mód a pontos önkifejezésre, de egyszer láttam egy egészen kis gyereket, aki ugyan még nem tudott igazán beszélni, de csodálatosan énekelt. Nem használt szavakat, csak úgy énekelt a dalt ahogy hallotta és ez a kisfiú nagyon szabadnak tűnt, hiszen nem kötötték őt a nyelv korlátai. Amikor éneklek én is erre gondolok. Az emberek elkeseredetten próbálják megtalálni annak a módját, hogy kiszabaduljanak a mindennapok



börtönéből és amikor sikerül, akkor csodálkozva kérdezik egymástól „Neked hogyan sikerült kitörnöd belőle?”. Pedig ez nagyon könnyű, csak hagyni kell, hogy a zenei nyelv magától fejlődjön, s így hamarosan lehetséges lesz túllépni a megszokott és megcsontosodott kommunikációs formákon, s eljuthatsz arra a helyre és pontra, amely sokkal gyönyörűbb, mint amit valaha is ígértünk.” (Lisa)

A lemez kapható videóval, ill. nélküle, valamint limitált példányszámban forgalomba került egy box, amely a CD és a videó mellett egy kis könyvecskét is tartalmaz.

(A Lisa Gerrard és Brendan Perry idézetek forrása a *MR A Dead Can Dance* összes lemeze című sorozata.)



Diszkográfia: *Fatal Impact* c. felvétel a *Fast Forward* kazetta-magazinban '81 • *Dead Can Dance* LP/CD '84 • *Dreams Made Flesh*, *Waves Become Wings* c. dalok a *This Mortal Coil It'll End In Tears* c. lemezén LP/CD '84 • *Garden Of The Arcane Delights* EP '84 • *Spleen and Ideal* LP/CD '85 • *Frontier, The Protagonist* c. dalok a *Lonely Is An Eyesore* c. válogatáslemezen LP/CD '86 • *Within The Realm Of A Dying Sun* LP/CD '87 • *The Serpent's Egg* LP/CD '88 • *Aion* LP/CD '90 • *A Passage In Time* válogatáslemez (két új dallal: *Bird*, *Spirit*) LP/CD • mindketten közreműködnek és társszerzők **Hector Zazou** mellett a Hector Zazou által jegyzett, a *Crammed Discs* gondozásában megjelent *Sahara Blue* című lemezen a *Youth* és a *Black Stream* című felvételeken CD '92 • *Into The Labyrinth* 2LP/CD '93 • *Toward The Within* 2LP/CD '94.

Hideg Roncs

Na, hogy is mondják...á, megvan. Szóval mélyinterjú következik az alábbiakban Rácz Mihállyal abból az apropóból, hogy a Hideg Roncs zenekar kéthetes németországi turnét bonyolított le múlt év szeptemberében. A beszélgetés nemsokkal a hazaérkezés után –hogyan pontosan mikor arra már nem emlékszem– készült.

– Legelőször azt áruld el, hogy sikerült rávenni a Tamást, hogy kiadja a kazettákat?

– Rupaszov Tamást?

– Igen őt.

– Éppen volt pénze és azon tanakodott, hogy mit kellene csinálni vele mielőtt ki nem folyik a kezéből, kibe, mibe, milyen produkcióba kellene



Fotó: Érika

beleölni. Ott állt mellette a Broci, s előjött egy hirtelen ötlettel, „Te figyelj már, nem akarsz kiadni a Hideg Roncs felvételeit? Most vettük fel DAT kazettára, tehát azonnal lehetne vele kezdeni valamit.” „De, holnapra hozzátok be és már viszem is a gyárba!” – így a Tamás. Hát így történt. – *Úgy tudom, hogy ennek a kazettának elég különös a sorsa. Itt arra gondolok, hogy ezt másképp vásárolják az emberek, mint a többi. Mondanál erről valamit?*

– Igen, hát már abból sejthető volt, hogy más lesz a sorsa, hogy először a Tamást berendelték a

gyárba, mondván, hogy valami baj van a felvétellel, mert csak alapzajt, meg sistergést, meg különféle zajokat lehet hallani rajta. Rupaszov rosszul lett, gyorsan megmutatta Brocinak a próbanyomást, aki azt mondta: „Te figyelj, ez nagyon jól szól, meglepően jól sikerült.” „Ez a produkció?” – kérdezte Tamás. „Persze.” Tamás visszament a gyárba, elmondta, s a gyárban közölték, hogy ha ez a művészurak óhaja akkor legyen, semmi gond és legyártották a kazettákat.

Azt mondja a Tamás, hogy minden produkciónak, amikor megjelenik van egy felfutása, megvesznek belőle x darabot és aztán mintha elvágta volna, a legtöbből egyet se soha többet. Na most a Hideg Roncs kazetta egy nagyon jó dolog volt, azóta különösen szereti is a Tamás, mert minden héten megvesznek belőle egy, vagy két darabot. Turnénk során pedig eladtunk 15-öt, ha jól emlékszem.

– Akkor térjünk rá a turnéra. Hogyan jött létre ez a németországi kirándulás?

– Hát ez a sztori is az évek homályába vész lassan. Küldözgettem ki Hannoverbe Tüskés barátomnak a felvételeket, kapott egyet-egyet minden Hideg Roncs kazettából, ő pedig lemásolta néhány embernek. Többek között egy Müsgüb névre hallgató turnémenedzsernek, aki kezdetektől fogva szerette ezt a dolgot. Aztán mikor Müsgüb kiszűrta, hogy Alex Frick kazettaterjesztő barátjánál nagyon jól megy és nagyon jó kritikákat kap a Hideg Roncs, akkor elhatározta, hogy ők ketten, ha érdekli a zenekart, akkor megcsinálják ezt a turnét. Minket természetesen érdekelt, beindult a szervezés. Először júniusban lett volna, de végül idő híján átkerült szeptemberre. Összejött egy 10 koncertből álló német turné. A 11., a legelső állomás Budapesten volt a Tilos az Á-ban, Alex saját, egyszemélyes zenekarával, az Endzeitgenerationnal.

– Mondanál néhány dolgot a turnéről? Mi történt veletek, hogy fogadták?

– Mesélek egy-két dolgot, de azt hozzá kell tennem, hogy a teljes sztorit a Második Látás számára tartogatom. Nagyvonalakban mondván egy-két kis gikszertől eltekintve, de az mindenkinél előfordul nagyon jól éreztük magunkat. Elég jól fogadtak bennünket, megvettek pár pólót, kazettát, egyéb Trottel kiadványokat is eladtunk, úgyhogy a Rupaszov biztos nagyon örült nekünk. Szóval a sztori nagyjából ennyi. Mire vagy kíváncsi bővebben?

– Milyen volt például a kaja?

– Hát az nagyon jó, mivel nagyon jó szokása van a németeknek. Amikor megérkezik a zenekar az azal kezdik, hogy mit iszunk, s akkor kitolnak egy láda üdítőt, ami félig narancsdzszúzból, félig ásványvízből áll és egy másikat, ami meg tele van sörrel, na, ez már kezdetnek nem olyan rossz. Az ember hamar hozzászokik a jóhoz és elkezd aggodni, hogy hát food? Na, erre nekilátnak gyorsan főzni valamit. Nagyon jó kajákat csinálnak. Megkérdezés nélkül is általában vegetáriánus kaját főznek. Elég nagy divat ez most kinnt. Drezdában pl. tízféle zöldségből főztek, ami valahol a leves és a főzelék között volt, be is rántották, ez nagyon ízlett. Sok helyütt készítettek olyan makaróniszzerű paradicsomos tésztát bő salátával, ezek nagyon finomak voltak. A legutolsó állomáson, Wagenben pedig irdatlan mennyiségű rizses-babos-zöldséges kaját kaptunk, amiből úgy bezabáltunk, hogy utána alig volt kedvünk színpadra menni. Egyébként a turnénk nagy része olyan zabakúra módon zajlott, mindenhol nagyon sokat ettünk, sok üdítőt megittunk, azonkívül a legtöbb helyen reggelit is adnak. Jól bezabál az ember, beül a kocsiba, egész nap döglik, nem nagyon emésztődik semmi, aztán este mikor megérkezünk megint zabálunk, végülis nagyjából így telt a turnénk.

– Stuttgartban volt egy érdekes párosítás. Beszél-nél erről?

– Az érdekes párosítás az volt, hogy ez lett volna az első állomása a Hideg Roncs–Skullflower közös turnének és hát a Skullflower sajnos nem jött el. Végül is nem tudom, hogy feloszlottak-e, mert ilyen hír is volt, de valószínűleg egyszerűen csak leálltak egy időre. Müsgübnek olyan levelet írtak, hogy majd egyszer, egy szebb és jobb világban, amikor őket is jobban fogják szeretni, meg

blah blah, szóval ezt nehéz komolyan venni. Nagyon sajnáljuk, hogy nem jöttek el, de volt helyettük, valószínűleg erre vagy kíváncsi egy Zeni Geva nevű japán zenekar, amely egy igen jó és összeszokott produkcióval állt elő. Nagyon nagyon hangosan játszottak, ketté állt a fejem, másnap zúgott a fülem, nem sok kedvem lett volna másnap játszani. Az a lényeg, mint ezt utólag megtudtuk, hogy mi sokkal hangosabbak és durvábbak voltunk, mint a Zeni Geva. Amúgy barátságos embernek nézett ki az a három japán, túl sokat nem lehetett velük beszélgetni, mivel elég gyéren beszélem az angolt, ők hasonlóképpen. Pl. volt olyan, hogy a saját turnékísérőjük beszélt hozzájuk és három mondat után már elvesztették a fonalat, aztán néztek nagyokat. A turnékísérő erre megismételte ugyanúgy ugyanazt, akkor se értettek semmit, de jól elvoltak... Az egyik gitáros a koncert végén meg akarta enni a húrokat úgy bevadult. Jól csinálták. Nagyon speciális metált játszanak, az új anyag sokkal metálosabb, mint a régi, de tőlük elviselhető, eléggé hitelesnek néz ki. Úgy kezdődött a koncert, hogy „Wir sind Zeni Geva aus Japan!” és akkor adjad neki, bedöglött az egyikük zsinórja, még egy 16 éves zenekarral is előfordul ilyesmi, ekkor elég rosszul érezték magukat, de gyorsan megbabrálták és aztán újra kezdődött minden és attól kezdve 45 percen át játszottak.

– Melyik városban volt a legpozitívabb, ill. a legnegatívabb fogadtatásokat?

– A stuttgarti eleve jól jött be, mert aki úgy döntött, hogy bennmarad az nem tudott kimenni, mert olyan súlyosan szólaltunk meg, bejönni igaz nem nagyon tudott senki, mert állítólag, mikor kinyitották az ajtót mindenkit visszahajított az irdatlan hangzivatár, de ettől függetlenül megtapsoltak bennünket és nagyon jók éreztük magunkat. Ennél volt egy súlyosabb, Rupaszov Tamás kedvenc helyén, a Metzgerstrassén játszottunk, ez egy kb. 8 éve létező foglaltház. Nagyon széles skálájú zenekarok játszanak a helyen, hardcoretól a legkísérletibb zenékig és mindent előszeretettel megnéz a közönség. Mivel a Skullflower itt sem lépett fel, ezért nekünk kellett egyedül lejátszanunk a 90 percet. Több, mint egy óra után abba akartuk hagyni, de nem voltuk képesek. Életünkben először fordult elő, hogy visszatapsoltak ben-

nünket, addig őrjöngtek, könyörögtek, hogy kénytelenek voltunk még adni, szóval mindent eljatszottunk, ami programmal elkészültünk erre a turnéra. A legnegatívabb a koncert szempontjából mindenképpen Hannover volt, ott volt a legrosszabb a fogadtatás. Mindenhez hozzátartozik az, hogy itt nem nagyon lépnek fel kísérleti zenekarok, a közönség gondolom eleve rákészült *Ed Hall*-ra, ami valahol a *Butthole Surfers* és a *Flipper* között elhelyezkedő texasi gitárzenekar, hozzá kell tennem, hogy nagyon jók, nagyon profik és remélem akinek eszébe jutott az elment megnézni őket a Tilos az Á-ba, mert ott is játszottak, szóval a közönség abszolút nem ránk készült. Egyébként aki az Ed Hall cuccait árulta vett egy Hideg Roncs pólót, ezt pozitívnak könyvelem el, aztán meglátogatta a koncertünket *Stefan*, aki a kislemezünket adta ki szeptemberben, az ő baráti körének is nagyon tetszett, meg néhány ember kezét fogott velem, azon kívül a fénytechnikus csinált nekünk videóképeket a koncertre. Különböző tenger alatti felvételeket, na ő pl. nagyon kedves volt, a végén nekünk ajándékozta ezt a videokazettát. Aztán ott volt az a srác, aki a kajákat intézte és a zenekarok istápolásával foglalkozott, ő is nagyon szimpatikus ember volt, így végül is Hannoverből is vannak pozitív emlékek.

– *De mi volt az, ami igazán negatív volt a turné folyamán?*

– Hát a hideg, a hideg volt a legnegatívabb az egészben. Észak- és Dél-Németország között óriási különbség van időjárásban, meg sok egyéb szempontból is. Az első egy hetet délen töltöttük, ott nagyon jól hozzászoktunk a rövidnadrághoz. Mivel kevés koncertünk volt sokat kirándultunk, sétáltunk a hegyekben, barlangokat látogattunk meg, romok közül néztünk le Dél-Németországra, fejünk felett siklórepülőök szálltak szinte állandóan, szóval roppant jól éreztük magunkat a melegben. Utána északon hideg volt, meg is fáztunk egy kicsit. A legsúlyosabb Potsdamban volt egy foglaltházban, ott volt a leghidegebb, egy finn, *Izabella fájdalom* nevű zenekarral játszottunk. Amikor megérkeztünk láttuk, hogy néhány részeg punk heverészik szanaszét, egyikük össze volt bilincselve és odajött hozzánk, hogy ez az ő fő problémája, tudnánk-e segíteni rajta, valahogy leszedni. Meg kell jegyeznem ekkor egy kicsit meg-

ijedtünk, hogy nagyon súlyos atrocitások érhetnek bennünket, de mivel itt is nagyon intenzíven játszottunk letaglózta az embereket, hogy ne nagyon tudjanak mozdulni, köpni-nyelni. Itt is vett egy kazettát a koncertszervező. De a legnegatívabbnak mindenképpen a hideg könyvelhető el. A végén lebetegedtem, az utolsó néhány napban én borzalmas módon beteg voltam, hidegrázások, láz, meg ilyenek. A koncerteket ez szerencsére nem érintette, mert addigra mindig rendeztem egy kicsit, bezabáltam a jó forró kajákat, vedeltem a dzsúzókat, nyomtam magamba a C-viatmint.

– *Minden este ugyanazt játszottátok, vagy pedig estéről estére más programmal léptetek fel?*

– Volt úgy 4-5 koncert, aminek nagyjából ugyanaz az összeállítás volt a gerince. Ezt Alex javasolta, mindig hallgattunk rá, ő mondta, hogy melyik hely milyen beállítottságú, az ambientebb, elszállósabb programmal érdemes-e esetleg fellépni, vagy a sokkal beindultabb, zajosabb dolgokkal. Egyébként 5, vagy 6 koncerten inkább a zajosabb dolgot adtuk elő. A legelső koncertünkön pl. csak is kizárólag ambientes dolgot. 8-10 embernek játszottunk, ott egyébként ülve léptünk fel és ott vásárolták a legtöbb kazettát és pólót, sőt közülük néhányan eljöttek még más koncertünkre is, végül



is rajongókat is sikerült szereznünk.

– *Azt, hogy estéről estére mennyi időt töltöttetek színpadon azt ti határoztátok meg, vagy a fogadtatás?*

– A fogadtatásnak ehhez semmi köze. Az, hogy mennyit játszik egy zenekar a turné során az attól függ, hogy mikor nyit, zár a hely, a hely igényétől, meg az egyéb fellépő zenekaroktól is függ. Általában a főzenekarral kell megbeszélni, ha van ilyen, hogy előzenekari státuszt sikerül kivívnunk.

3/4 óra a legjellemzőbb, ebből csak 2-3 koncert rítt ki, meg a metzgerstrassei, ahol mind a 90 percet mi játszottuk. Ha három zenekar van, akkor olyan 30-35 perc van általában megengedve, főleg a legelsőnek. Hozzá kell tennem, hogy mi általában igyekszünk elsőként játszani, mert valamiért azt szeretjük a legjobban, ha több zenekar van.

– *És a reakciók milyenek? Állnak az emberek, vagy beindulnak, vagy valami egészen különleges reakciót vált ki belőlük a Hideg Roncs zenéje?*

– Hát, hogy őszinte legyek túl kompetens nem vagyok ebben a dologban, mert az első koncerten velünk szemben ültek az emberek, ott volt aki kiment, mert nem nagyon bírta. Hannover kivéve, ahol egyéb reakciók is voltak, arra majd kitérek, ha nem tetszik az embereknek, akkor kimennek, ha tetszik, akkor végigülik, vagy állják, hallgatják, s a végén tetszésüket nyilvánítják, vagy nem. Szóval, hogy közben hogyan reagálnak míg zenélek arról halvány sejtésem sincs, mert nekem pontosan oldalt, a bal vállam irányában helyezkedik el a közönség, én mindig Brocival szemben helyezkedem el, sőt időnként kicsit befelé fordulva, hogy szemmel tartsam a magnót, amiben én szoktam cserélgetni az effektkazettát. Tehát én abszolút speciálisan, a színpad terét látom át, engem csak így érdekel a dolog. Kirívó eset Hannoverben volt, egyrészt volt aki befütyült, meg bekibált, az irtózatosságon ellenére ezt lehetett hallani, azonkívül a végén feljött egy arc, aki kijelentette, hogy kibaszott szar, amit csinálunk. Mesélte az Erika, hogy utána a srác odament a barátaihoz s büszke volt, hogy megmondta a magáét a zenekarnak, szóval voltak ilyen pofák, akik ilyen kicsinyes dolgokban szállnak. Ettől eltekintve egyébként megtapsoltak és egyéb lelkesedésüknek adtak hangot.

– *Megviselt a turné, s ha igen, akkor fizikailag, vagy inkább szellemileg?*

– Mind a kettő, csak picit igazából. A betegséget kivéve fizikailag nem viselt meg túlságosan, elégé hozzá lehet szokni az utazgatásokhoz, nem is képzeltem volna, hogy ennyire, a betegség sokkal inkább lemerített. Broci meg Erika sokkal jobban átvészelték, hamarabb kikerültek a megfázásból. Azonkívül az oda- és visszaút, az a 12 óra ami fárasztó. A legutolsó koncertünkön éreztük úgy,

hogy ennyi épp elég. Ez a 10 koncert a budapestivel együtt bőven elég volt, szóval nem lett volna szükségünk arra, hogy egy egész hónapot turnézzunk. A Zeni Geva pl. két hónapos európai turnén volt. Stuttgart másnapján már Veronában, Olaszországban játszottak, az egy keményebb kiképzés. De rajtuk látszott is az, hogy egyrészt gyakorlat a turnézásban, hozzá vannak szokva, másrészt nagyon jól be tudják osztani az erejüket, szóval semmi felesleges mozdulat, a szájukat nem hagyta el felesleges szó. Megjöttek, leültek, kajáztak, pihentek, koncentráltak, hangszereiket preparálták, felmentek, játszottak, elmentek a szállásra. Egyiküknek születésnapja volt, de azt sem ünnepezték meg, mert másnap utazni kellett tovább kemény, többszáz km-t. Lelkileg meg egy cseppet sem viselt meg, kivéve mikor az utolsó koncerten éreztük, hogy elég volt, szóval az teljesen kifacsart bennünket, az akkumulátort leszívta. Ott éreztem úgy, hogy egy következő koncert már abszolút nem esne jól.

– *A koncerteken kívül történt valami érdekes veletek, vagy veled?*

– Hát a legérdekesebb az volt, hogy sokat zabáltunk, üdítőztünk, rengeteget döglöttünk. Hannoverben volt egy ötnapos egybefüggő pihenő, akkor kirándulgattunk, Délen pedig jártuk a falvakat, de erről már beszéltem. Aztán történt egy csomó olyan dolog, ami később fog felszínre bukkani... mondjuk azt a bilincses dolgot súlyosnak ítéltük meg, de egyelőre még ritkán jutnak eszembe a közbülső sztorik, meg hogy őszinte legyek ezeket tartogatom a Második Látás historiálós cikke számára.

– *Vállalnátok még egy ilyen turnét?*

– Hát el tudom képzelni, de most ez így nem jelent semmit, mert most vagyok túl rajta. Voltak olyan dolgok, amik furcsák voltak nekem, pl. ilyen volt az, hogy vannak zenekarok, amelyek feketelistára kerülnek a turnémenedzserek között. Ilyen volt pl. a *Sloppy Seconds*, akik több pénzt követeltek volna, azt is előre, amit természetesen nem kaptak meg. A zenekar egyszer megcsinálta azt, hogy előre felvette a pénzt és nem játszott. Na, mindegy, itt beindult a háborúskodás közöttük, végül is nem egy túl izgalmas meg lelkesítő sztori. Csakhogy a *Sloppy Seconds* elzavarta a turnészervező saját zenekarát, a *Sugar Daddiest*,

a helyek pedig így is meg kellett, hogy csinálják a Sloppy Secondsot, mert az volt a közönségcsalogató név, szóval mentek az oda-vissza dolgok, a zenekar feketelistára került. Nem valószínű, hogy Európában, legalábbis Németországban a közeljövőben turnét csinálna nekik valaki. De sajnos ilyen feketelistára került a Skullflower is, nem csak amiatt, hogy most nem jöttek el, ez már másodjára fordult velük elő, ráadásul első alkalommal nem is jelezték, hogy nem jönnek, egyszerűen csak nem érkeztek meg, pedig minden szépen meg volt szervezve, így nem valószínű, hogy a közeljövőben bárki is foglalkozna a Skullflowerrel koncertszervezés szempontjából. Szóval vannak olyan dolgok, melyek nagyon másképp működnek, mint idehaza. De az tényleg hozzátartozik, hogy Európában Németország a turné hazája, szóval a legtöbb zenekar ott turnézik, a német turné szokott úgymond a leggazdagabb lenni, értve ezalatt, hogy a legtöbb helyen játszik egy-egy zenekar. A másik meg az, hogy ha az ember turnézik benne van egy pörgésben. Emiatt pl. nekem még a Zeni Geva sem volt olyan átütő, mintha felkészülök arra, hogy elmegyek egy koncertet megnézni. Ha az ember ugyanúgy utazgat, mint az a másik zenekar, ugyanúgy átéli azokat a dolgokat, együtt eszik, iszik vele, együtt alszik vele, akkor már nem úgy nézi meg, nem arra a produkcióra készül, mivel ő is játszik és akkor az egy másik zenekar akivel együtt nyomul, szóval egészen más így a hangulata, megváltoztatja az embert. Úgy gondolom, hogy a jövőben kevésbé leszek annyira lelkes koncertlátogató, mint eddig.

– Szóval akkor a jövőben csak olyan koncerteket vállalnátok amin csak ti léptek fel?

– Nem, nem, a kettőnek semmi köze egymáshoz. Jó több zenekarral játszani, egyrészt azért mert a közönségnek nagyobb így az elvárása, mint egy zenekar esetén, te ekkor nagyon lemeríted magad, mert nagyon igyekezned kell, hogy kielégítsd a közönséget, másrészt meg csak jó együtt pörögni más emberekkel, látni más felfogású embereket, más országból, esetleg más földrészről jött emberek viselkedését. A Zeni Geva nagyon más volt, figyeltem az arcukat, a mozdulataikat, más a mimikájuk, más ahogy egymásra néznek, más minden mozdulatuk, egészen más volt a humor, minden teljesen másképp működik náluk és ezt na-

gyon jó volt szemmel követni.

– Mit érzel, mit éreztél akkor, amikor színpadon vagytok?

– Hú, olyankor nagyon más világba kerül az ember, akkor ha kettőnk között bármi előfordul, teszem azt pl., hogy előtte összeörményünk, vagy bármi történik ez a színpadon abszolút megszűnik, ott újra összeolvadunk. Úgy gondolom, hogy mi a Brocival nagyon egymásra találtunk zenélés szempontjából, olyankor belekerülünk egy másik sodrásba, ami nagyon elviszi a lelkünket, gyakorlatilag együtt utazunk olyankor. Nagyon jót is tett nekünk ez a turné abból a szempontból, hogy egyre jobban összejöttek a koncertek. Ez a gyakorlat hasznos egy zenekar számára, van persze olyan is, hogy pont ilyenkor oszlik fel egy zenekar, mert azért érik csapások a turné során az embert. Minket szerencsére minden ilyesmi elkerült. Mi nagyon együtt lélegzünk olyankor, úgy gondolom, hogy mi nagyon tudjuk élvezni a koncertjeinket.

– És ehhez a más állapot eléréséhez használtok valamit?

– Nem, semmiféle segédeszközt ne veszünk igénybe. Régebben használtunk, de most már egy jó ideje nincs rá szükségünk. Itt ugye különféle narkókra gondoltál? Nem, semmi ilyesmi. Én pl. narancsdzsúzt szoktam felvinni, az a legjobb, 100%-os narancsdzsúz, az volt ráírva, bár nekem van egy olyan gyanúm, hogy ennek nagy részét azért a narancshéj teszi ki.

– Esetleg a turnéval kapcsolatban van még valami amit el szeretnél mondani?

– Ezt is tartogatom a Második Látás számára.

– Jó, akkor beszélj a kislemezről, az hogyan jött össze?

– Alex eljuttatta az egyik kazettánkat egy olyan újságnak, ahol a kísérleti zenei rovatot Stefan –aki a Maeror Tri zenekart csinálja– vezeti, ő ír a kazettákról, lemezekről. Roppant szimpatikus lett neki a kazettánk és egyéb felvételek is érdekelték. Elkezdtünk levelezni. Stefan egy olyan kiadót (Drone Records) is működtet amely csakis kizárólag 7"-esekkel, speciális 7"-esekkel foglalkozik. Ebben az a speciális, hogy mindegyik 220 példányban jelenik meg, ebből 20 a promóció és 200 van eladásra szánva. Külön érdekesség még, hogy mindegyik kislemez valamilyen színes viny-

len jelenik meg, a miénk az narancssárga lett és mindegyik borítóját maga a zenekar csinálja meg, tehát Stefan elküldi az üres fehér tasakokat, amit utána úgy old meg a zenekar, ahogy neki jólesik, kézzel rárajzol, ráfest, belevés, rányomtat, vagy bármi. Mi speciel rányomtatunk, nyomdában készül, szitázva lesz, de az a különleges benne, hogy mindegyik más színű lesz. A kiadónak egyébként nagyon tetszik.

– Hol készült a felvétel?

– Hoffmann Lacival, ahol egyébként is készülnek a felvételeink csináltunk egy 5 perces felvételt egy válogatás számára, de ebből nem lett semmi, ez mellé szántunk még egy felvételt, ami egy koncertfelvétel megkeverése Palotai Zsolt által a Tilos Rádió stúdiójában. Jelezttem Stefannak, hogy mi ezt gondoltuk a kislemezre, helyeselt is, de hozzátette, hogy ez rövid lesz, mert a kislemezek abban is speciálisak, hogy 33-as fordulatúak, így 20 perc, 10-10 perc fér fel egy oldalra, ami kislemez esetén már elég tekintélyes, úgyhogy ennek a két ötperces felvételnek keveréssel megcsináltuk két másik verzióját Palotai Zsolt segítségével, hát így állt össze.

– A Trott Records készült kiadni egy Ghanim története című CD-t. Megvalósul ez valaha?

– Ez tavaly karácsonyra jelent volna meg, vagy tavaszra átcsúsztva. Most ott tart a dolog, hogy-vagy megjelenik kazettán, egy szimpla hosszú, vagy két rövidebb formájában egyrészt azért, mert jóval drágább legyártatni a CD-t, másrészt pedig üzleti sikertelenség miatt. Összes kiadványuk közül a CD-kből fogy a legkevesebb. A kazetta végül is nem rossz, mert egy kazettát ugyanúgy meg lehet hallgatni, mint egy CD-t, sőt legtöbb ember inkább tud kazettát, mint CD-t hallgatni. Vagy pedig, ha ez sem jön össze, vagy pedig ezzel párhuzamosan én el akarom juttatni egyéb kiadónak szerte a világon és hátha valakit érdekel, mert úgy érzem, hogy egy nagyon jól sikerült produkció és napvilágot kellene látnia.

– Aki esetleg nem hallott róla annak mondanál néhány szót róla?

– Ezen négy magyar kísérleti zenekar hallható egyenként 19 perces felvétellel, tehát egy 76 perces anyag. Ghanim története az Ezeregy éjszaka egyik meséje. Az én ötletem volt, hogy ez alapján, hogy legyen egy tematikája a dolognak minden

zenekar készítsen egy tetszése szerinti felvételt, vagy egy meglévő felvételét használja fel. A zenekarok állták a stúdiót, meg mindent, mi állítottuk össze. Két felvétellel kezd a Plasma Pool, speciális anyag, egy koncertfelvételt keverték meg nagyon szépen szólóra, ami eléggé más, mint amivel elő szoktak állni koncerteken. Aztán van az Egyesült Isteneknek egy egybefüggő 19 perces felvétele, ami egy abszolút zajmontázs, különböző, főleg koncertfelvételeiknek az egymásra játszásával készült. Majd az Anima 6 száma következik, ami megint egy elég speciális dolog, de az Anima kazettájáról máshol is lehet olvasni. A végén a Hideg Roncs szerepel egy szintén 19 perces felvétellel, amit én talán a legeslegjobb felvételünknek tartok, ami valaha is készült. Itt nagyon jól alá tudtuk keverni egy indiai dob sampler segítségével, ezáltal rendkívül egybeforrt a produkcióval.

– Szerepeltek a Das Gott című válogatás CD-n. Beszélnél erről?

– Egy másik kazettakiadással álltunk kapcsolatban, akinek a barátja működtet egy kiadót, ami eddig csak kazettákat jelentetett meg, ez volt az első CD-jük. Főként ilyen wave, dark, gótikus zenekarokkal foglalkozik, s emellett néhány kísérleti dologgal. Igazából azt nem mondanám, hogy nem vagyunk vele elégedettek, inkább úgy a helyes, ha azt mondom, hogy nem igazán illünk bele ebbe a képbe, mert ennek nagy része dark-wave és dark elektro zene, amik minket nem nagyon érintenek meg. Rajtunk kívül még egy kísérleti zenekar, a Phase IV csoport hallható rajta. Nem hiszem, hogy különösebb sikerünk lenne ezen a válogatáson. Akik meg a Hideg Roncs-féle zenéket szerettik nem hiszem, hogy megveszik a lemezt éppen az előbb említett okok miatt, de ezen kívül poénnak nem rossz.

– Idehaza milyen a fogadtatása a zenekarnak?

– Pontosan ugyanaz, mint amit külföldön is tapasztalunk. Egy tucat ember mindig nagyon bírja amit csinálunk. Ez így volt most a Tilos az Á-beli fellépésünkön is, a közönség nagy része, aki szereti a Hideg Roncsot a baráti körünkből tevődik össze, meg olyan emberekből, akik úgy vannak benne a baráti körben, hogy ismerem és kedvelem őket. Arra járnak, megnézik a Hideg Roncsot, bírják, kb. ennyi. Talán két tucat ember

bírja amit csinálunk.

– *Tervezték olyat, hogy esetleg embert, vagy embereket még bevesztek a zenekarba?*

– Nem, a Hideg Roncsba semmiképpen sem. Ezen kívül elképzelhető az, hogy hamarosan sok más projectbe is bele fogunk folyni. Más néven még elképzelhetőek más zenélési módok, de az nem Hideg Roncs lesz. A Hideg Roncsban esetleg úgy képzelhető el más ember, mint közreműködő. Én pl. a mix felvételek elkészítésében harmadik tagnak tekintem a Palotai Zsoltot. Mi elmondtuk, hogy mit szeretnénk rárakni, belekeverni a meglévő felvételbe, s utána szabad kezét kapott, s ő megcsinálta a legnagyobb megelégedésünkre.

– *Van valami távolabbi tervetek a Hideg Ronccsal?*

– Nekem jelen pillanatban az égvilágon semmi. Pontosan ugyanúgy fogunk működni, mint ahogy eddig csináltuk. Gyakorolgatunk, meg fogunk csinálni valószínűleg nemsokára egy harmadik kazettát. Lemezszerződés, lemezfelvétel nem nagyon érdekel. Ez vagy kiforja magát vagy nem. Addig meg a kazettakiadókon keresztül úgyis el fog jutni egy ilyen szűk réteghez, aki igényli a mi zenénket. Ezzel az úgymond státusszal én nagyon meg vagyok elégedve, semmi másra nem vágyom. A zenekarosdi az nem az én műfajom.

– *Az a harmadik anyag milyen irányba mozdul el? Megmarad ez a nagyon mélyre hangolt basszusgitár, vagy valami más jön?*

– Be kell valljam, hogy halvány sejtelmem sincs jelen pillanatban. Az eddigi megszólalással meg tudnánk csinálni egy új kazettát, amit el tudok képzelni, hogy meg is lesz. De pl. nekem olyan ötletem is van, hogy valamikor szeretnék egy olyan kazettát készíteni amiben viszont csakis kizárólag magas hangok hallhatóak. Jelenleg semmi sincs eldöntve, ennek ellenére, mivel van anyag valószínűleg a harmadik kazetta is hasonló megszólalású lesz, mint az eddigiek.

– *És az a nagyon magas hangú felvétel is basszusgitárral készülne?*

– Szerintem nem, nekem igazából lényegtelen, nem az lenne a cél, hogy ugyanolyan műsort csináljunk belőle, amit elő fogunk adni. A kazetta és a koncert nálam teljesen különböző dolog. Azt valószínűleg inkább sampler segítségével csinálnánk, azonkívül engem az üveghangok és a cin

hangok érdekelnek még nagyon. De attól függetlenül ha ez valamikor megvalósul lehet, hogy mégis használunk hozzá basszusgitárt, de egészen másképp, mint eddig.

– *Ezt a két basszusgitáros felállást hogyan találtátok ki?*

– Igazából úgy, hogy a legelső koncertünkön, ha jól emlékszem, akkor a Broci egy basszusgitárt tudott szerezni, nekem volt egy rozzant gitárom, kb. ez volt így az alap felállítás, meg egy nagyon rossz műanyag mikrofont használtunk. Az első koncertünkben úgy visszagondolva volt valami. Általában sokan a *Throbbing Gristle*hez hasonlítják, ez amiatt lehetett, mert egy-két olyan effektet használtunk, amit valószínűleg ők is használtak annak idején. Aztán sikerült beszereznem egy 1000 (!) Ft-os csehszlovák basszusgitárt ami a mai napig tökéletesen szuperál. Turnéra is ezt vittem magammal. Megjegyzem, hogy a legolcsóbb basszusgitár húrkészlet, ami elérhető az 1500 Ft, tehát az maga drágább, mint a gitár volt (nevetés), de nagyon jól használható. Aztán mikor beszereztük a basszusgitárokat, akkor elkezdett érdekelni a dolog, hogy milyen lehetőségek rejlenek a basszusgitárban. Azonkívül én nagyon ritkán hangolom be a basszusgitárt hagyományos módon, mondjuk most a turné úgy zajlott, hogy hagyományos módon behangoltam, ezt egy-két dolog igényelte is, jól is jött ki, de igazából nem érdekel, hogy úgy használjam, mint ahogy a basszusgitárt használják. Az érdekel, hogy milyen hangokat lehet belőle előállítani, milyen széles skálán mozog az a hangtartomány amit ki lehet csalni belőle. Másrészt bármilyen ötletem van, a tengerzúgástól a dobhangokig azt igyekszem basszusgitárral és/vagy a pick up segítségével előállítani. Az egyik plackback szalagunkon az egyik dobfelvétel is így készült basszusgitárhang segítségével.

– *A Hideg Roncs zenéje a jövőben is instrumentális lesz?*

– Az instrumentalitás az igazából lényegtelen. Nem azért instrumentális, mert ennek így kell zajlania, hanem egyrészt ahogy mi ketten Brocival zenélünk eszünkbe se jutott, hogy ebbe kellene pl. egy énekes. Az más dolog, hogy emberi hang már volt a kazettánkon, meg még lehet, hogy lesz is, de szöveg nem íródott hozzá, valószínűleg

nem is fog. Most először történt meg az egyik koncerten, hogy egy szöveget mondtam. Ez a turné során fordult elő egy-kétszer, spontánul fogalmazódott meg bennem, amikor a pick up-be belesuttogtam és üvöltöttem és ezt a sampling pedállal módosítottam. Ekkor jött ki belőlem egy néhány soros szöveg, ami a Brocinak is tetszett, s valószínű, hogy a következő kazettánk borítóján rajta lesz, majd ott el lehet olvasni. Ez az össz szöveg, ami idáig készült a Hideg Roncs-hoz, de természetesen ez sem úgy, mint általában a zenekaroknál szokás. Az instrumentalitás csak annyiban él, hogy nem jutott eszünkbe, hogy foglalkozni kellene szöveggel, vagy énekkel. Igazából ebben a fajta zenében nem is érdekel, sőt tovább megyek, engem egyáltalán nem érdekel. Nem érzem úgy, hogy olyan dolgokat tudnék esetleg leírni, megfogalmazni amit teszem azt a zene által meg tudok fogalmazni.

– *Néhány éve megjelent az Új Kutya című irodalmi füzet, vagy könyv. Abszolút leálltál az ilyen jellegű alkotómunkával?*

– Készült még utána néhány vers és novella. Terveztem egyébként nagyon sokáig, még ebben az évben is terveztem, hogy készítek egy új kötetet, ami abból állna, hogy az Új Kutya egy-két jobb pillanatát átírnám mai felfogás szerint, s ki egészíteném új dolgokkal. Az utóbbi hónapokban többször és több szinten felülvizsgáltam ezeket a dolgokat és jelenleg legalábbis úgy vagyok vele, hogy tehetségtelen vagyok, mint író és ezért nem tervezem.

– *Tehát akkor majd inkább zenélsz, mint írsz?*

– Igen. A Második Látást is szóba hozom egy rövid időre, hogy elmondjam, hogy a Második Látás készítése közben sem az érdekel már, hogy írjam, hanem szinte kizárólag a megszerkesztése, a képszerkesztése és az összerendezése érdekel a dolognak. Igazából az a tervem, hogy vagy egy szót se írjak bele, vagy csak egy részét írjam én, s a cikkeket pedig mások szállítsák nekem. Ha ez összejönne, akkor érezném magam a legjobban. Ilyen módon értékeltem már felülírói tevékenységemet. Ehhez a felülbíráláshoz hozzátartozik, hogy nem azt érzem, hogy

gyengén írok, teszem azt zenei cikkeket, hanem sokkal, de sokkal magasabb lett az elvárás önmagammal szemben. Ebből a szempontból teljesen átlagosnak tartom azt, ahogy én írok, bármi legyen is az és ez akkor már kevésbé tűnik izgalmasnak, ha így látom önmagam. Ettől függetlenül még mindig sok zenei cikk lesz, amit meg fogok csinálni, de az irodalmi próbálkozást ez a felülvizsgálás egyelőre félbeszakíttatta velem.

– *Mi az ami a legjobban érdekel jelen pillanatban?*

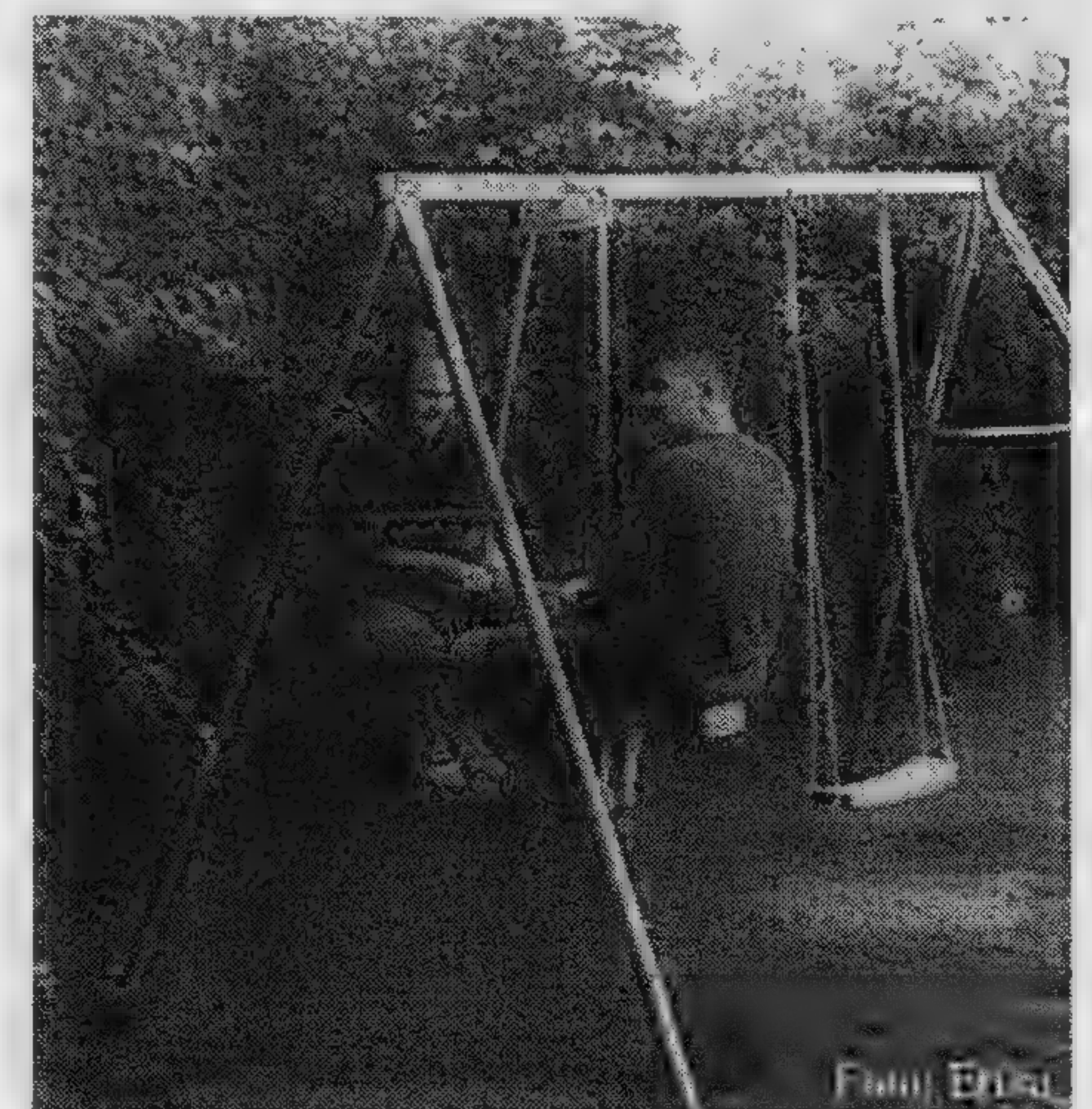
– Jelen pillanatban... hát könnyíteni kéne magamon. Szellemileg gondolok egyébként?

– *Úgy általánosságban.*

– Önnevelés. Jelen pillanatban önmagam nevelése a legfontosabb, mert úgy gondolom, hogy más esélyem nincs, csak ha önmagamat neveltem. Ez egy olyan szellemi önképzés, ami csak úgy érhető el... mástól nem várhatok megoldást, ez a lényeg. Kezdek megerősödni sok mindenben és ez jó érzéssel tölt el. Egyébként különféle elvárásaim nincsenek az életemmel kapcsolatban. Igazából egyre kevésbé érdekelnek a tárgyi dolgok. Minden ami az utóbbi időben megmozgat az úgy érzem belülről jön.

– *Van még valami amit el szeretnél mondani?*

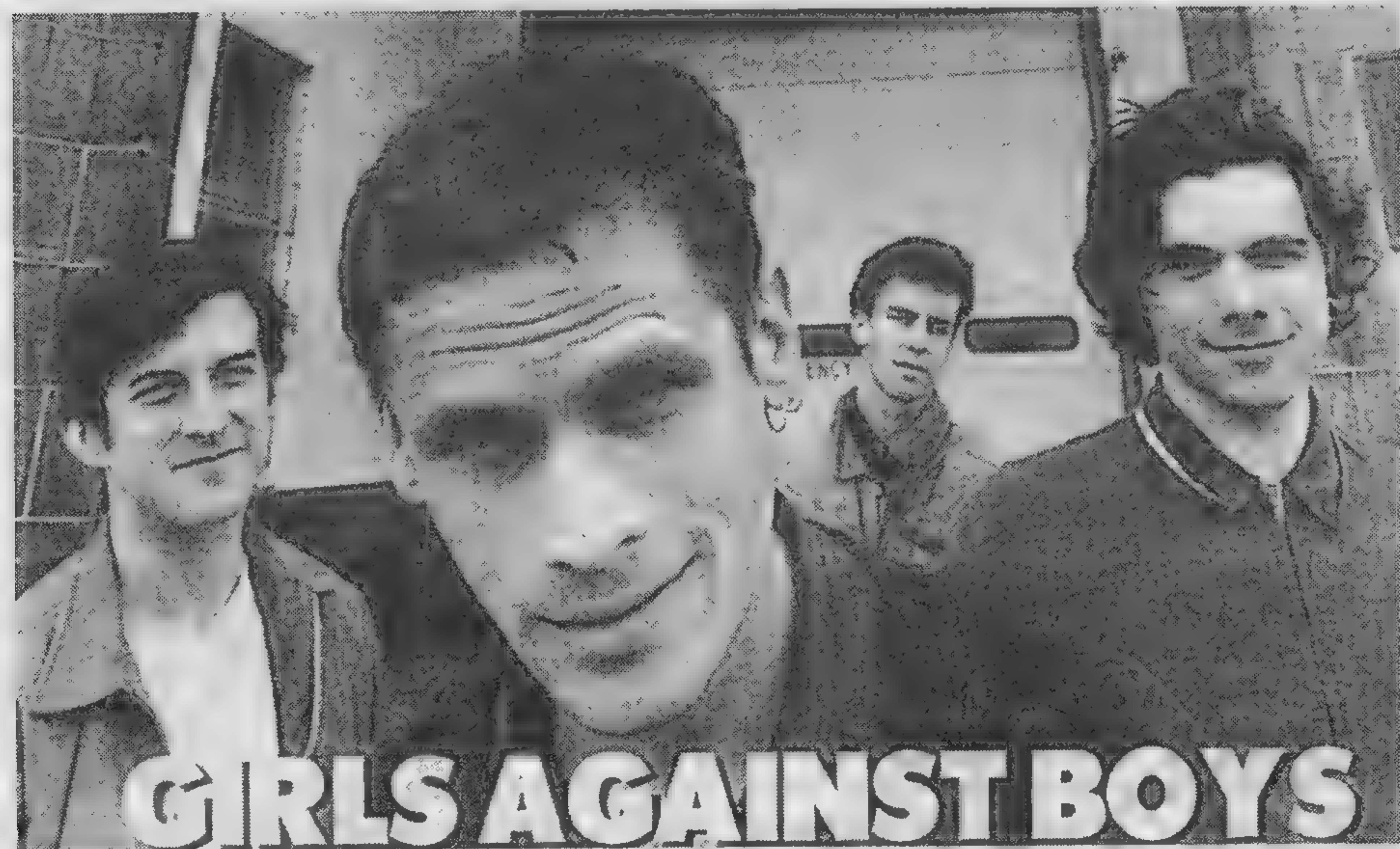
– A legjobb zene a reggae!



SOUTHERN STUDIOS

A Southern Studios jóvoltából ismét be tudok mutatni néhány, idehaza nem túlságosan ismert zenekart.

Girls Against Boys



Legutóbb már szerepeltek, hogy most ismét helyt adok a zenekarnak annak két oka is van: egyrészt a múlt év őszén új nagylemezzel jelentkeztek, másrészt elég rendesen belecsavarodtam a zenéjükbe. Fontos: a cikk anyagát **nem** a Magyar Narancsból nyúltam!

A zenekar 1988-ban alakult egy kis alagsori stúdióban, Washington DC külvárosában. **Eli Janney** (basszus/sampler/billentyűk/ének) és **Brendan Canty** dobos (ma *Fugazi*) a zaj és a zene összeházasításáról folytattak eszmecserét. Elkészítették három dal demóváltozatát, majd megkérték egy közös barátjukat, **Scott McCloud**ot (gitár/ének), aki abban az időben a Dischord Records *Soul Side* nevű zenekarában

gitározott, hogy ugyan énekelje már fel a dalokat. Scott meg is tette, amit kértek tőle, de aztán annyiban is maradt a dolog, mert meglődült a *Soul Side* szekere. A zenekar úgy beindult, hogy egy kíméletlen turné végeredményeként 1989 júliusában fel is oszlottak, mivel tagjai szinte teljesen kimerültek a végnélküli koncertezésben. (A *Soul Side* valamennyi felvételét tartalmazó *Soon Come Happy* című lemez megrendelhető a Dischordtól) Az év végén Janney és McCloud életrekeltette a GVSB-t. Két egykori *Soul Side*-os barátjukat, név szerint **Johnny Temple** basszusgitárost és **Brendan Canty** helyett –aki ekkor már, mint a *Fugazi* aktív tagja tevékenykedett– **Alexis Fleisig** dobost bevéve megszilárdult a felállítás. Befejezték még három dalt és két év mun-

kájának gyümölcséből összeállítva 1990 decemberében a *Slate Records*nál megjelentették a *90's vs. 80's* című, hat számos 12"-es korongot. 1991-ben, miután New Yorkba költöztek elhatározták, hogy a projectből teljes értékű zenekarrá válnak.

A zenekar neve –magyarul Lányok a fiúk ellen– egyébként az akkori punk színtér „fiúk klubja” mentalitásával szembeni ellenállást fejez ki. Decemberben stúdióba vonultak és Janney (aki korábban a *Soul Side* hangosítója volt, valamint producerként is elismert, elegendő ha csak a *Shudder To Think*, vagy a *Nation Of Ulysses* zenekarok lemezeire gondolunk, melyek felett ő bábáskodott) felügyelete mellett rögzítették debütáns nagylemezüket, a *Tropic Of Scorpio*t. A felvételek ideje alatt a tagok mind zeneileg, mind emberileg közelebb kerültek egymáshoz, ami csak előnyére vált a zenekarnak.

Azidőtájt ugyanis a felnövő punknak három lehetősége volt Amerikában: *a.*, kitartani és lemezeket csak a Maximum Rock'N' Roll kritikái alapján vásárolni; *b.*, eladni magát és crossover metál zenekarrá válni; *c.*, csendesesen ismét hétköznapivá válni és beilleszkedni a társadalomba. A GVSB mindezekre tett egy jó nagyot és előállt a maga verziójával: kellemesen, szemtelenül, szexin és magabiztosan zenélni.

Felfigyelt rájuk **Jeff Nelson**, a Dischord társtulajdonosa, aki 1992 márciusában saját *Adult Swim* névre hallgató kiadójánál újra megjelentette a zenekar *90's vs. 80's* című EP-jét. Májusban pedig már a boltok polcain a *Tropic Of Scorpio*. A nyáron turnéra indultak, így bejárták Európa és Amerika nagy részét. A turné folyamán egy chicagói koncertjükre leugrott **Corey Rusk**, a *Touch and Go* főnöke –aki mellel nagy *Soul Side* rajongó– és felajánlotta, hogy szerződjenek le hozzájuk. Elég ciki volt a zenekarnak lelépni az egyszemélyes *Adult Swim*től, melynek főnöke ugye mégiscsak haver, meg elég sokat tett a bandáért, de a GVSB tagjai nem voltak szívbarjosak és egyből igent mondtak az ajánlatra. 1993 februárjában a veterán DC producer, **Ted Niceley** –aki már a *Fugazi*val is dolgozott együtt– segítségével felvették második albumukat, melyet egy pikáns spanyol TV novella után *Venus Luxure No. 1 Baby* címre kereszteltek. A lemez megjelenése után a brit sajtó a lábaik előtt hevert: „A *Girls*

Against Boys éjszaka egyszerűen felülmúlhatatlan, vakon versenyeznek a sztárságért, nem láthatók és csak most kezdik pályájukat.” – NME.

Ismét turné, ismét Európában, az előzenekar szerepét pedig olyan együttesek előtt töltötték be, mint pl. a *The Jesus Lizard*, a *Tar*, vagy a *Jawbox*. A turné vége felé decemberben két nap „szünetet” tartottak Londonban és a *Southern Studios*ban **John Loder** irányítása mellett felvették (na, ezért az idézőjeles szünet) a *Sexy Sam* kislemezt. A 7"-es '94 májusában jelent meg és elnyerte a *Hét Kislemeze* kitüntető címet az NME-ben, a *Kerrang*ban és a *Radio One Evening Session*jában. A CD változat tartalmaz egy-egy dalt korábbi lemezeikről is (erről ugye a múltkoriban számoltam le).

'94 májusát a Baltimore-beli Maryland OZ stúdióban töltötték, hogy ismét **Ted Niceley**vel együttműködve rögzítsék harmadik albumukat, a *Cruise Yourself*-et. A lemez 11 dala rendkívüli magabiztosságot sugároz, a színvonal végig egyenletes, nincs rajta töltelékszám (!), egyik dal sem jobb, vagy rosszabb a másiknál. Ez alól azért a lemezt záró *Glazed-Eye* számomra kivétel. Az **Eli Janney** által elővezetett vibrafon betét valami elképesztő pluszt ad a felvételnek, ebbe számomra nagyon sok mindent belesűrítettek. **Scott McCloud** gitáros/énekes, martini áztatta, dohányfüsttől rekedtes hangja tökéletesen illeszkedik bele ebbe a végig középtempós, nagyon húzós, zajos postpunk gitárzenébe. Szövegeik rém egyszerűek, a *Glazed-Eye* még a többen is túltesz: „*Megüvegesedett szem túl magasan lengsz*”, ennyi és nem több.



Egy ajánlás szerint a lemezt legjobb hallgatni céltalanul autókázva, titokban időnként viszkít kortyolgatni egy barna flaskából, valami késő éjszakai bűnbarlangot keresve, hogy lecsillapítsd kielégíthetetlen vágyadat a vibrálások után. Azok akik a megjelenés első hetében vették meg a lemezt ajándékba kaptak egy egyoldalas 7"-es korongot, a *Red Bar* című, máshol kiadatlan felvétellel, különféle matricákkal és egy különleges, olcsó árú kazettát.

Egyik koncertjüket felvette a Radio One Evening Session-ja, amely teljesen új dalokból (nem lemez!) áll. Ennek sorsa még eldöntetlen. Az új album beharangozó kislemeze az *(I) Don't Got a Place*, melynek túoldala egy máshol publikálatlan felvételt –*Man Ray of Love*– tartalmaz augusztusban jelent meg. A *Cruise Yourself*

nagyszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ajánlatot kaptak az A & R kiadótól, de ők lemondva a pénzről, függetlenségüket megőrizve (Végül is a *Touch and Go* a világ legjobb kiadója, nem?) szépen elhajtották őket. Idén februárban márciusban európai turnén van a zenekar, jó lenne őket elcsípni valahol!

Diszkográfia: 90's vs. 80's 12"EP/CD (Adult Swim) '92 március • *Tropic of Scorpio* LP/CD (Adult Swim) '92 május • *Bullet Proof Cupid* 7" (Touch and Go) '93 május • *Venus Luxure No. 1 Baby* LP/CD (Touch and Go) '93 augusztus • *Sexy Sam* 7"/CD (Touch and Go) '94 május • *(I) Don't Got a Place* 7" (Touch and Go) '94 augusztus • *Cruise Yourself* LP/CD/MC (Touch and Go) '94 október 10.

Flyscreen Lungfish

Newport egy Wales-i város, melyet úgy emlegetnek, mint a „94-es év Seattle-je”. Innen származik egy igazi 90-es évekbeli zenekar, a **Flyscreen**. Háromperces dalaikra a masszív kakofónia, a rock, a punk, a grunge és a NWONW (az új hullám új hulláma) ütköztetése a jellemző. Hozzáállásban és stílusban a korai Therapy?-val (mely szerintem a Therapy? legjobb korszaka volt és lesz) rokonítható. A négytagú zenekar –*Marc Davies* szólógitár, *Tony Corten* dobok, *Fraser Mumo* gitár, *Paul Kaster* ének/basszus– *Dapbag* című 10"-es korongját a *Words of Warning Records* bocsátotta útjára. Az első 500 példány banánszínű vinylen jelent meg.



Lungfish magyarul tüdőshalat jelent. Ezen a néven nyomul a *Mitchell Feldstein* dobok, *John Crie* basszus, *Daniel Higgs* ének, *Asa Osborne* gitár alkotta négyes. Daniel (a szakállas) a következőt mondja új lemezükről: „14 új dal a politikai erotikus geometriáról, azaz az egymást keresztező kódolt illatok pontjairól”. A korong dalainak többsége lassú és középtempóban poroszkál. Végül is igazuk van, minek sietni,



idő van bőven. A némileg beindultabb dalok dinamizmusát a gitárkezelés és az ének „begyorsítása” eredményezi, a dob és a basszus ezekben is ráérősen végzi a dolgát. Az *Ian MacKaye* felügyelete mellett rögzített lemez végig kitűnő, agressziótól mentes, de végig erőteljes, lendületes zenét tartalmaz. A booklet kivitele nagyon puritán: vonalas füzetből származó, ragasztott, kézzel írt lapokon olvashatók a szövegek és a nagyon minimális információk a lemezről.

Diszkográfia: *Wedge* 7" compilation (Simple Machines) '90 • *Pre-Moon Syndrome Post Summer of Noise* válogatás LP-n való részvétel (Sun Dog Propaganda) '90 • *Necklace of Heads* 12"EP (Simple Machines) '91 • *Talking Songs for Walking* LP/CD (Dischord Records) '92 • *Working Holiday* split 7" with The Tinklers (Simple Machines) '93 • *Rainbows from Atoms* LP/CD/MC (Dischord Records) '93, *Pass and Stow* LP/CD/MC (Dischord Records) '94.

Kepone

Három zenész –névszerint *Michael Bishop* basszus/ének, *Tim Harris* gitár/ének, *Seth Harris* dobok– alkotja a **Kepone** zenekart. A Rickmond belüli Redneckből származnak. Nevüket egy rovarirtószertről kölcsönzték, melyet a '70-es években gyártott az Allied Signal



Corporation Hopewellben. A tesztelesek során kiderült, hogy a vegyszer már kis mennyisége is súlyos idegi sérülést okoz, ha emberrel kerül kapcsolatba, így a gyár leállította a gyártását. Hiába tiltakoztak azonban a helyiek a gyár így is beleöntött egy rakás vegyszert az Appomattox folyóba. Ennek az élőlények kipusztulása mellett az lett az eredménye, hogy a visszamaradt üledékréteg mind a mai napig megakadályozza a folyó iszaptalanítását, kotrását. De Richmond más tekintetben is „súlyos” város, a helyiek csak úgy nevezik, hogy az „Intézményesített Rasszizmus Fővárosa”. Ilyen környezetben nem csoda, ha frusztrált az ember. A Kepone tagjai 1991 óta dolgozzák fel az őket ért hatásokat. Első kislemezüik megjelenése óta szeltében hosszában turnéznak az Államokban, olyan zenekarok társaságában, mint pl. a *The Jesus Lizard*, a *Helmet*, az *Arcwelder*, vagy a *Mule*. Az *Ugly Dance* (Csúnya tánc) az első nagylemezük, melyet vészjósló, de hatásos gitár/basszus/dob összjáték jellemez. Zenéjük úgymond a lassú, melódikus „köpüléstől” a kemény punk rockig terjed, jellegzetes dupla énekkel. Nekem egy-két énektéma és zenei betét hasonlósága, de nem koppintása révén az *Alice Donut* ugrott be. A Kepone egy nagyon jó és egyéni hangú zenekar.

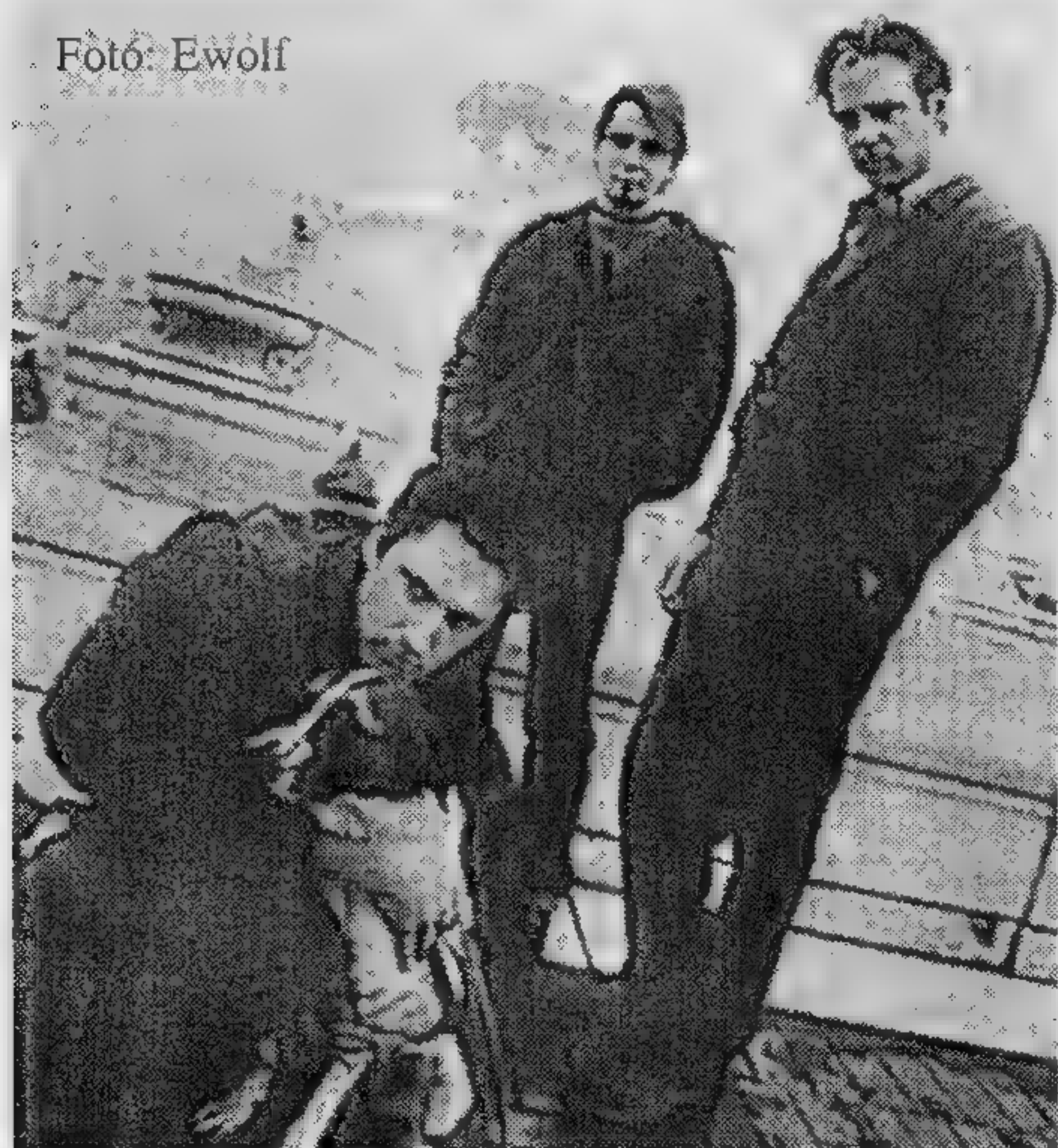
Diszkográfia: *Henry* 7" (Tenderizer Records) '93 május, 295 7" (Alternative Tentacles) '94 július, *Ugly Dance* LP/CD (Quarterstick Records) '94 augusztus 30.

Mule

A **Mule** trió új lemeze –*If I Don't Six*–, szintén a *Quarterstick Records* gondozásában került napvilágra úgy indul, hogy egy lány élvezésébe valósággal berobban a zenekar. A *Melody Maker*ben *Cathi Unsworth* többek között a következőket írta róluk: „Valahol az első *Led Zeppelin* lemez rekonstruált bluesa, *Hank William Senior* szívszaggató soulja és egy rakás üres duma erőszakos rúgásából áll a *Mule*. Klasszikus ivók és nem idegen számukra a hörtöncella sem.” A hölgynek nagyon igaza van, valóban sok minden szorult a Muleba a *Led Zep*-féle bluesból,

de mindez nagyon is mai felfogásban és hangszerelésben. Tulajdonképpen egyfajta bluesgyalázást követnek el. A lemez 9 dala, melyeket *Steve Albini* segítségével rögzítettek 1994 áprilisában Chicagóban egy-egy meglehetősen bizarr történetet mesél el, melyek a Mule előadásában meglehetősen vadul hangzanak, de hát mint tudjuk az

Fotó: Ewolf



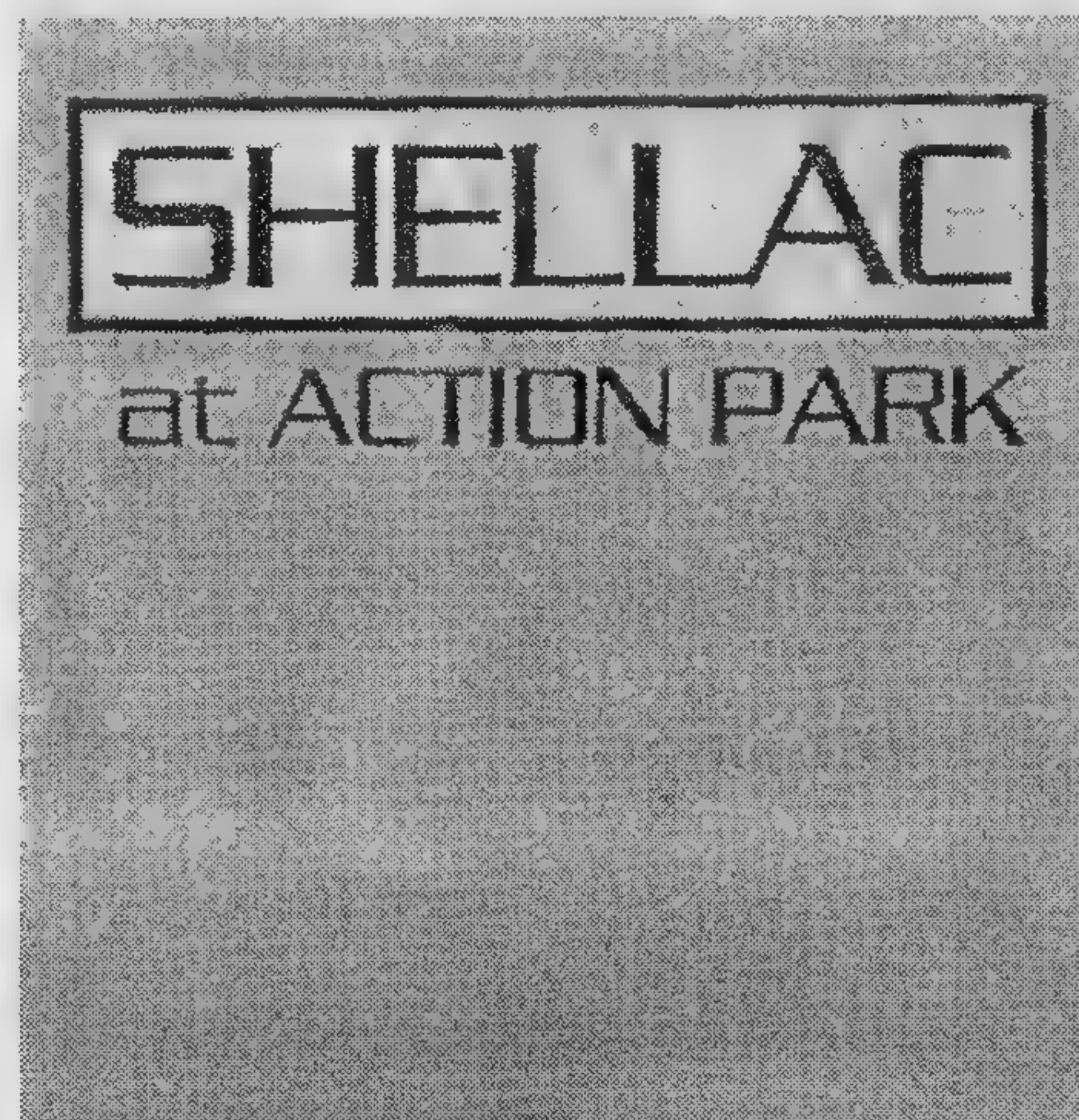
élet sokkal durvábbakat is tud produkálni, ha már arról van szó. A zenekar tagjai a következők körül pörögnek: ivászat, autók, a kutyáik, bárzsoba filozófia és a kockavetés. Az *If I Don't Six* mindenképpen a '94-es év egyik legjobbját a gitárzenét illetően.

Diszkográfia: *Mule* LP/CD, *I'm in Hell 7"*, *Wrung* EP/C, *If I Don't Six* LP/CD.

Shellac

A *Shellac* zenekar *At Action Park* című lemezéhez sajnos még nem volt szerencsém, így csak hír tekintetében adok róla tájékoztatást. A *Shellac* nem más mint *Steve Albini* a legendás *Big Black* és a sokat vitatott *Rapeman* egykori énekes/gitárosának és csoda-

producernek az új zenekara. Tulajdonképpen a *Big Black* feloszlása után folyamatosan felügyeli zenekarok tömkelegeinek lemezfelvételeit, évente átlagosan mintegy 90 (!) lemez megszületésénél bábáskodik. Néhány zenekar, melyek lemezénél segédkezett: *The Jesus Lizard*, *Pixies*, *Tad*, *Nirvana*, *Pegboy*, *Zeni Geva*, *Wreck*, *Bodychooke*, *P.J. Harvey*, stb., stb. Elég is, mert a listát oldalakon keresztül lehetne folytatni. Inkább a lemezről, meg a zenekarról.



Segítőtársai *Bob Westen* (ex-*Volcano Suns*) basszusgitár és *Todd Trainer* (*Rifle Sport*, *Breaking Circus*) dob. A lemez először csak vinylen jelent meg speciális audiofil nyomásban, gyönyörű borítóban, mivel *Steve Albini* hogy úgy mondjam ki nem állhatja a CD-t és a digitális technikát (ennek egyébként a CD-n újra kiadott *Big Black* lemezekén már hangot adott), de a „digitálbuzik” számára CD-n is megjelent és természetesen kazettán is kapható. A kiadó természetesen a *Touch and Go*. *Albini* a következőket mondja a *Shellac*-ról: „Ez egy háromtagú rockzenekar. Nagyon minimális produkcióval és minimális figyelemmel a részletekre. Útonálló, háromtagú rockzene.” Mindezek ellenére az album nagyon kapós. Promóciós példány egy darab sincs, mivel *Albini* nem hisz az ilyen dolgokban. Teljesen igaza van. A lemezadás nem a promóciótól függ.

Slint

A *Slint* a 80-as évek végén alakult. Első nagylemezüket a *Jennifer Hartman Records* jelentette meg. Ezt a *Touch and Go* újra kiadta. Második nagylemezükkel már ők boldogították a világot. A lemezek nagyon sikeresek voltak, népszerűségük ma is növekszik. *Steve Albini* így dicsérte őket a *Melody Maker*-nek: „Amikor először hallottam a *Slint*-et nem fogtak meg. Egyszer elkaptak és zenéjük teljesen beférkőzött az életembe. Olyan érzés volt, mintha újra meg újra meg újra az első *Ramones* lemezt hallgattam volna, megkaptam tőle mindent amit csak akartam.” '94-ben egy kislemezzel rukkoltak ki. A két dalt '89-ben ill., '94-ben vették fel és '94 tavaszán keverték át. *Glenn* és *Rhoda* című dalaik magukon hordozzák a *Slint* stílusjegyeit: a nagyívű, maratoninak tűnő gitározást, ritmikus basszusjátékot, lüktető, olykor véletlenszerűnek

tűnő dobolást. Tagok: *Todd Brashear* basszus, *Ethan Buckler* basszus, *Brian McMahon* gitár/ének, *Dave Pajo* gitár, *Britt Walford* dobok.

Diszkográfia: *Tweez* LP/CD '93 május, *Spiderland* LP/CD '91 április, *Glenn/Rhoda* 10"/CD '94 szeptember 5.



Még mindig eladó az a három videokazetta, postaköltséggel együtt (nem utánvét!) csupán
1200 Ft/db!

– Mudhoney: In And Out Of Grace

(65 perces koncertfelvétel bőfögös, orrpiszkálós riporttal tarkítva)

– Sub Pop Videó Network I-II.

Program 1: Mudhoney • Nirvana • Tad • Dwarves • The Headcoats • Beat Happening • Walkabouts • Fluid • Seaweed • Afghan Whigs • Mark Lanegan

Program 2: Afghan Whigs • Fast Backs • Supersnatz • Supersuckers • Big Chief • Rein Sanction • Pond • Velocity Girl • Love Battery • Earth • Billy Childish • The Monkey Wrench • Reverend Horton Heat • Beat Happening • Codeine • Jesse Bernstein • Dwarves • Seaweed • Mudhoney

Az első kazettán a klipek között bekukkanthatsz a kiadó hétköznapijaiba, a másodikon pedig a kábítószerfogyasztás ronda élményeit bemutató képsorok pásztázhatók.

Még mindig a fanzine címen lehet érdeklődni.

T a d

A merika tán legsúlyosabb zenekara a TAD. Tad Arthur Doyle (ének/gitár) a maga 160 kilójával elég tekintélyes. Testvérek között is legalább két embert kitesz. Mondjuk aztán zeneileg sem pite amit zúznak.

A zenekar sztorija egészen 1988-ig. nyúlik vissza. Létezett akkoriban egy *Buddle Of Hiss* nevű társulás. Itt pengetett Tad Doyle, aki egyszer gondolt egyet, hogy aszondja kéne csinálni egy zenekart, melynek ő lenne a főnöke, meg az énekese. A gondolatot hamarosan tett is követte, sőt nem is egy. Távozásakor ui. magával rángatta Kurt Danielson basszusgitárost. Ketten megfűzték Gary Thorstensen gitárost, hogy ugyan szálljon már be hozzájuk. Ha már Tad Doyle fejből pattant ki a zenekar ötlete, meg ő a főnök is mi más lett volna a nevük, mint TAD. Dobosuk több is volt az évek során. Megfordult náluk pl. Ray Washam, a néhai *Scratch Acid*, *Rape-man*, *Daddy Longhead* ütős is. Három éve, 1992 óta Josh Sinder biztos tagnak tekinthető a zenekarban.

Legnagyobb sikereiket a '90-'91-ben tetőző Sub Pop-láz idején aratták. Talán nem túlzás azt mondani, hogy a hullám egyik legjobb zenekara mindenképpen ők voltak. Az egekbe emelni persze nem akarom őket, számomra még éppen az elviselhetőség határán vannak. Egy picivel több metál és már menthetetlenül bele is süllyednek a jellegtelen masszába. Azóta kicsit (őszintén megmondva nem is kicsit) lassabban pörögnek körülöttük a dolgok, de nem morzsolódtak fel, továbbra is keményen nyomják az ipart.

1993-ban aztán megunva a „Sub Pop igát” átigazoltak az Atlantichez. Mondjuk ezt annak tudatában eléggé furcsállom, hogy azt nyilatkozták, hogy a *Do It Yourself* (Csináld magad) hozzáállás már a kezdetektől fogva meghatározó

náluk. De mint minden ilyen esetben itt is csak a lé lehetett az ok, semmi más.

Na, mindegy, sokáig egyébként nem boldogították egymást, kitették a szűrüket, vagy ők léceltek le (csak nézőpont kérdése az egész). Amíg az Atlanticnél voltak egyébként nem jelent meg tőlük semmi.

A zenekar története mindig is bővelkedett a furcsábbnál furcsább sztorikban, nemegyszer a halál is megsuhintotta a fejük felett rozsdás kaszáját. Befejezésül ezekből nyújtanék át néhányat.

1989-ben amikor a *Nirvanával* közös buszon utaztak első európai turnéjukra látták és kivették a részüket a berlini fal lebontásában. E turnén Budapesten is felléptek a Petőfi Csarnokban, csak éppen a kutya sem volt rájuk kíváncsi, mivel teljességgel ismeretlenek voltak.

1991 nyarán amikor a *Primus* társaságában turnéztak az Államokban egy alkalommal egy hatalmas robbanás rázta meg az egyik villanyoszlopot, ami 1,5 m-nyire volt a buszuktól.

1992-ben éppen Kanadába tartottak, amikor egyszer csak honnan, honnan nem egy nagy szikladarab zuhant a járgányukra, pontosan a vezető mögé.

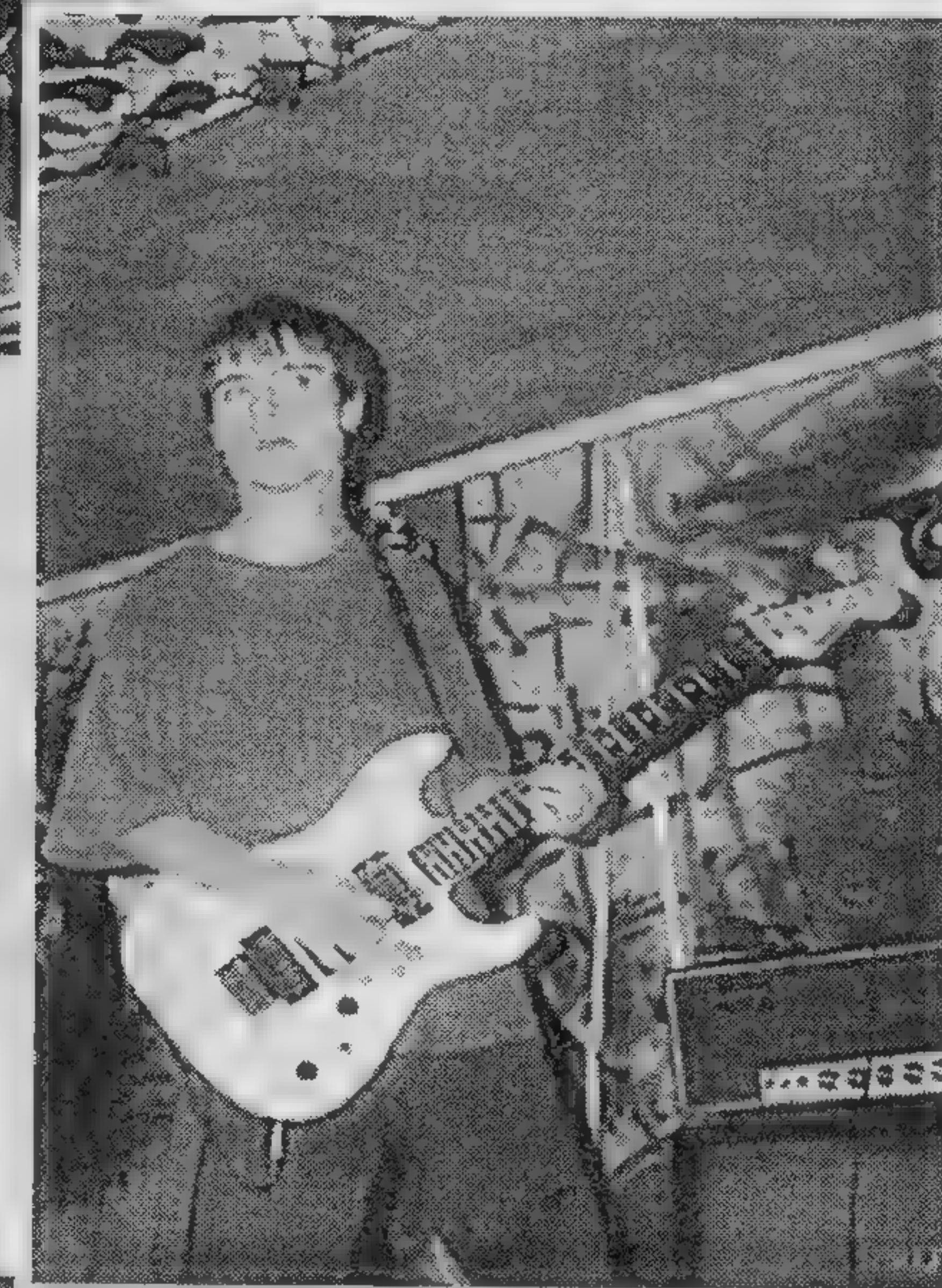
A hírhedt *8-Way Santa* című lemezük borítóján egy férfi egy nő mellét simogatja, a képet egy fotóalbumban találták. 1991-ben a képen szereplő nő és második férje perrel fenyegette a zenekart, ha nem veszik le a képet a borítóról, sőt abban is megakadályozták őket, hogy a sajtón keresztül rendezzék le a dolgot.

Cameron Crowe 1992-es *Singles* című filmjében Tad Doynak egy rosszul címzett telefon-szexhívást kellett meghallgatnia. Arról nem szól a fáma, hogy miképp vélekedett róla.

Diszkográfia: God's Balls LP/CD '89 • Salt Lick EP '90 • 8-Way Santa LP/CD '91 • Salem EP '93 • Live Alien Broadcasts CD '94

T r o t t e l & G r r z z z

Győr,
1994. X. 3.



Fotók: Lakatos László

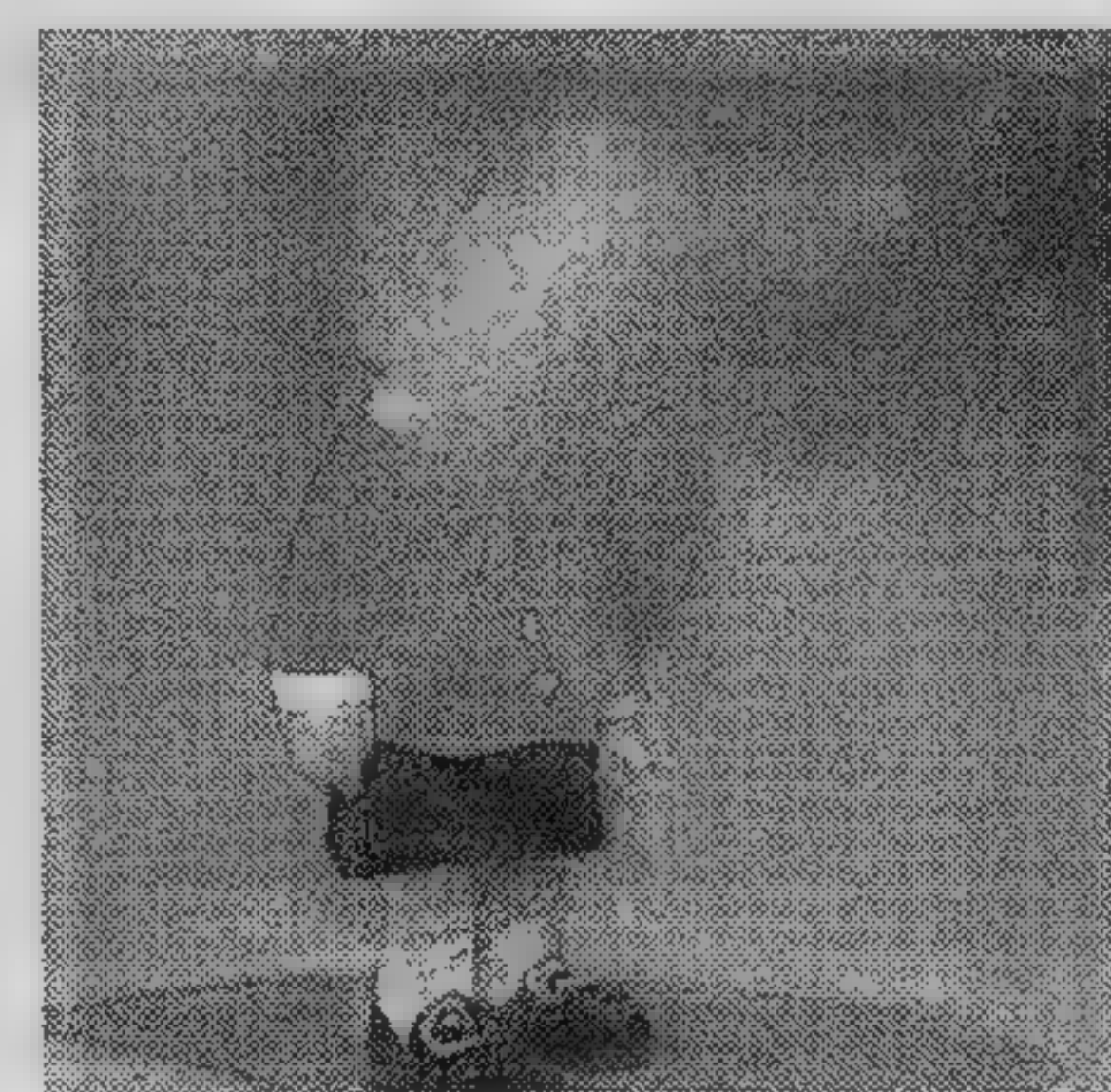
SWANS

Új lemezük –*The Great Annihilator*– sok-sok csúszás után (először múlt év tavaszára tervezték, aztán október-novemberre másodsorra) végül idén januárban jött ki az *Invisiblenél*. Michael Gira korábban tett nyilatkozata szerint a lemez „kevésbé lesz annyira 'zenekari', mint az utolsó néhány album és általában keményebb és rockorientáltabb”. A vendégdobos nem Martin Atkins lett (mint ahogy a 3. számban szereplő interjúban nyilatkozta), hanem kollégája Bill Rieflin (Ministry/Revolting Cocks/Pigface). A felállás M. Gira és Jarboe mellett a következő: Norman Westerberg gitár, Algis Kyzis basszusgitár, Ted Parsons dob (csupa régi ismerős), valamint Clinton Steele gitár. A beharangozó kislemez, *Celebrity Lifestyle/Mother Father* még a múlt év októberében napvilágot látott, melyen megtalálható egy máshol kiadatlan felvétel a *You Know Everything* is.

A csúszásnak több oka is volt, az egyik pl. az, hogy Michael Gira *Drainland* címmel szólólemezt készít, amely kora tavasszal jelenik meg a belga *Sub Rosa Records* gondozásában. Aztán ugyancsak Michael Girától novelláskötet is várható, ennek címe *Empathy*, ezt pedig Henry Rollins születése időpontjáról elnevezett, saját tulajdonú kiadója, a *2.13.61.* fogja publikálni. Egyébként Henry Rollins az *American Recordings* főnökével Rick Rubin-nal karöltve létrehozta az *Infinite Zero* nevű kiadót, melynek tervei között szerepel egy 1985-ös Swans koncertfelvétel megjelentetése CD-n. Jarboe szintén szólólemezen dolgozik,



Fotó: Beth B.



ennek címe *Sacrificial Cake*, megjelenése tavasz-nyár fordulóján várható. Aztán tervbe van véve egy könyv Jarboetól is, mely különböző írásokat és dalszövegeket tartalmazna. A könyv illusztrációit az az edinburgh-i Deryk Thomas készíti majd, aki már a Swansnak is dolgozott a *White Light...*, a *Love Of Life* és az *Omniscience* lemezek borítóján. Valamikor egy Swans videóválogatás is megjelenésre kerül.

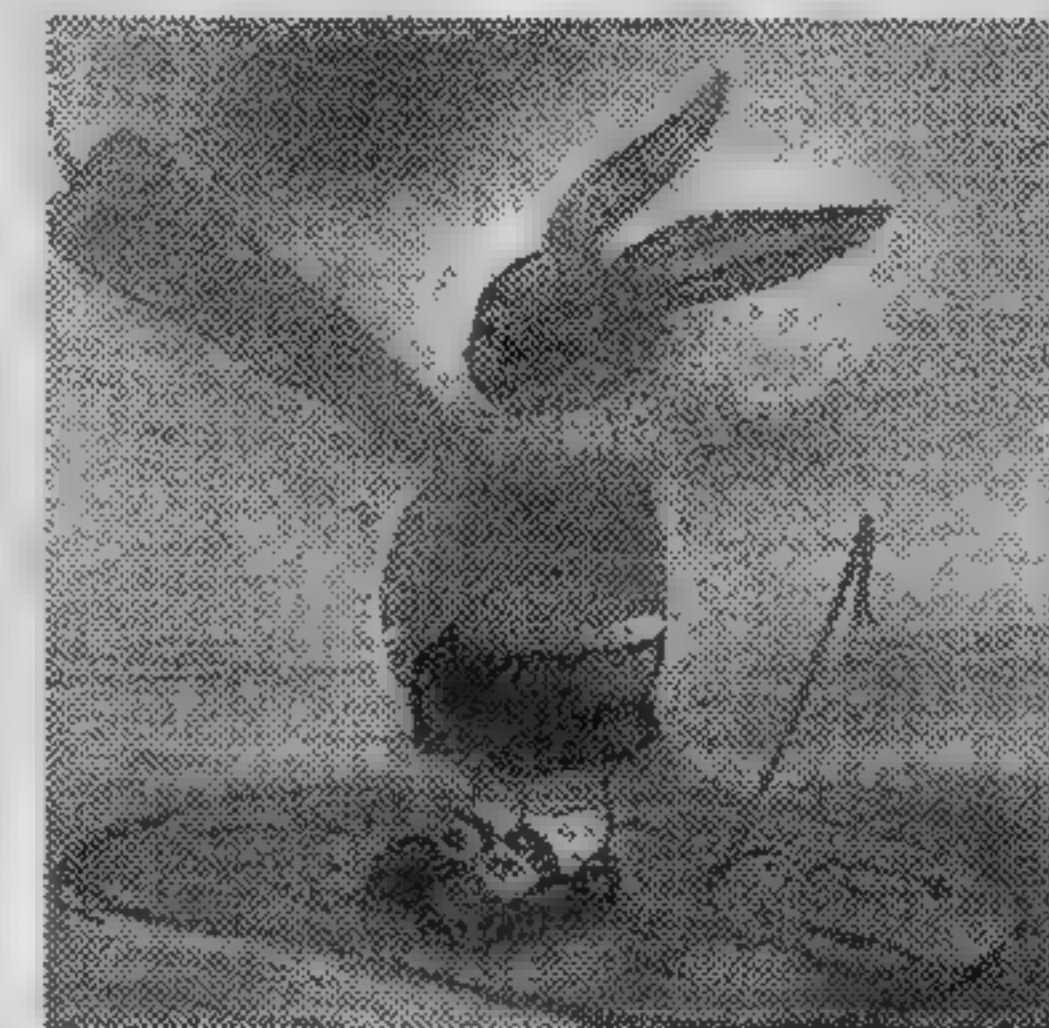
Megjelentek CD-n a korai lemezek (*Filth* – igaz ez már korábban, *Cop*, *Holy Money*, *Greed*). A *Filth* mellé az *Eponymous*, míg a *Cop* mellé a *Young God* EP-t nyomták fel pluszban. A *Holy Money* és a *Greed* kapható külön is, de kiadták a kettőt egy közös CD-n is. A Joy Division feldolgozást tartalmazó *Love Will Tear Us Apart 12"*-es korong két változatban –fekete, ill. piros színben– is megjelent. A piros színűn Gira mellett Jarboe is elénekli a Joy Division legnagyobb „slágerét”. Kérésre a zenekar összeállít egy kazettát (igaz nem ingyen, cirka 20\$-ért), melyen mindenféle csemegék kap-

nak helyet, pl. kislemezek B oldalán szereplő dalok, csak válogatásokon hozzáférhető szerzemények, stb. A *The World Of Skin* életrehívásának legfőbb az volt, hogy dolgozzanak, hogy elfoglaltak legyenek. Nos, ez tökéletesen megvalósult. Újabb *The World Of Skin* lemez egyelőre nincs a láthatáron, de amilyen tempóban Gira és Jarboe dolgozik minden elképzelhető. A *Love Of Life*

Amnesia EP megjelent 4, ill. 6 számos változatban is. Mindkét verzió kis példányszámú és meglehetősen boros árú.

És ha már a borsos árnál tartunk. Van a zenekarnak egy több szempontból is különleges lemeze, a *The Burning World*. Ez volt az ún. első „letisztult” lemezük, mely megjelenésekor sokan árulónak bélyegezték a zenekart, sőt ezek a vélemények még mind a mai napig tartják magukat. Ez volt az a lemezük, mely egy nagy kiadónál (MCA) jelent meg és ez az a lemezük, amely mára már szinte teljesen elfogyott, úgy, hogy az MCA semmi reklámot nem biztosított nekik. A mélységesen csalódott Gira ekkor hozta létre saját kiadójukat, a Young God-ot, melyet egy klasszikus Swans felvétel után keresztelt el. A lemez ma már csak japán importból, csak CD-n és brutális áron (legalább 100 (!) \$) szerezhető be. Az albumról megjelent két kislemez –*Can't Find my Way Home*, *Saved*– szintén a nagyon ritka, japán importból származó és természetesen nagyon drága lemezek kategóriájába tartozik. Csakis örült gyűjtők számára!

Gira egyébként a következőket mondja a változás miertjéről: „Az egyik ok, hogy a Swans zenéje megváltozott a korai időkhöz képest az az, hogy a közönség egy része nagyon hülyén, nagyon egyszerűen reagált a koncertek során, majdnem úgy, mint a heavy metalra, vagy a lassú thrash-re. Azt hiszem, hogy az a fajta hozzáállás az indusztriális zenével együtt a terjengősség rémképe és én nem akarok hozzájárulni a tinédzserek tesztsteron szintjének emelkedéséhez, amely úgy látszik meghatározó azokban a körökben. Így egy kicsit görcsbe rándul a gyomrom, amikor valamelyik zenekar zenéjében a korai munkáinkból származó elemet hallok, amely primitív módon fel van nagyítva.” Teljesen igaza van, ha a Swans ma is úgy játszana, ma is ugyanazt játszaná, mint a '80-as években akkor a saját maga paródiája lenne. A mai Swans zenéjében a hangsúly a DALon van és nem a RIFFen, NEM az agresszivitás a meghatározó, hanem az ERŐ, mely erő egyfajta újraértelmezése a korai dalokban lévő erőnek és aki ezt nem képes elfogadni az ne hallgassa. Gira legnagyobb erénye az őszinteség és az érzelem és



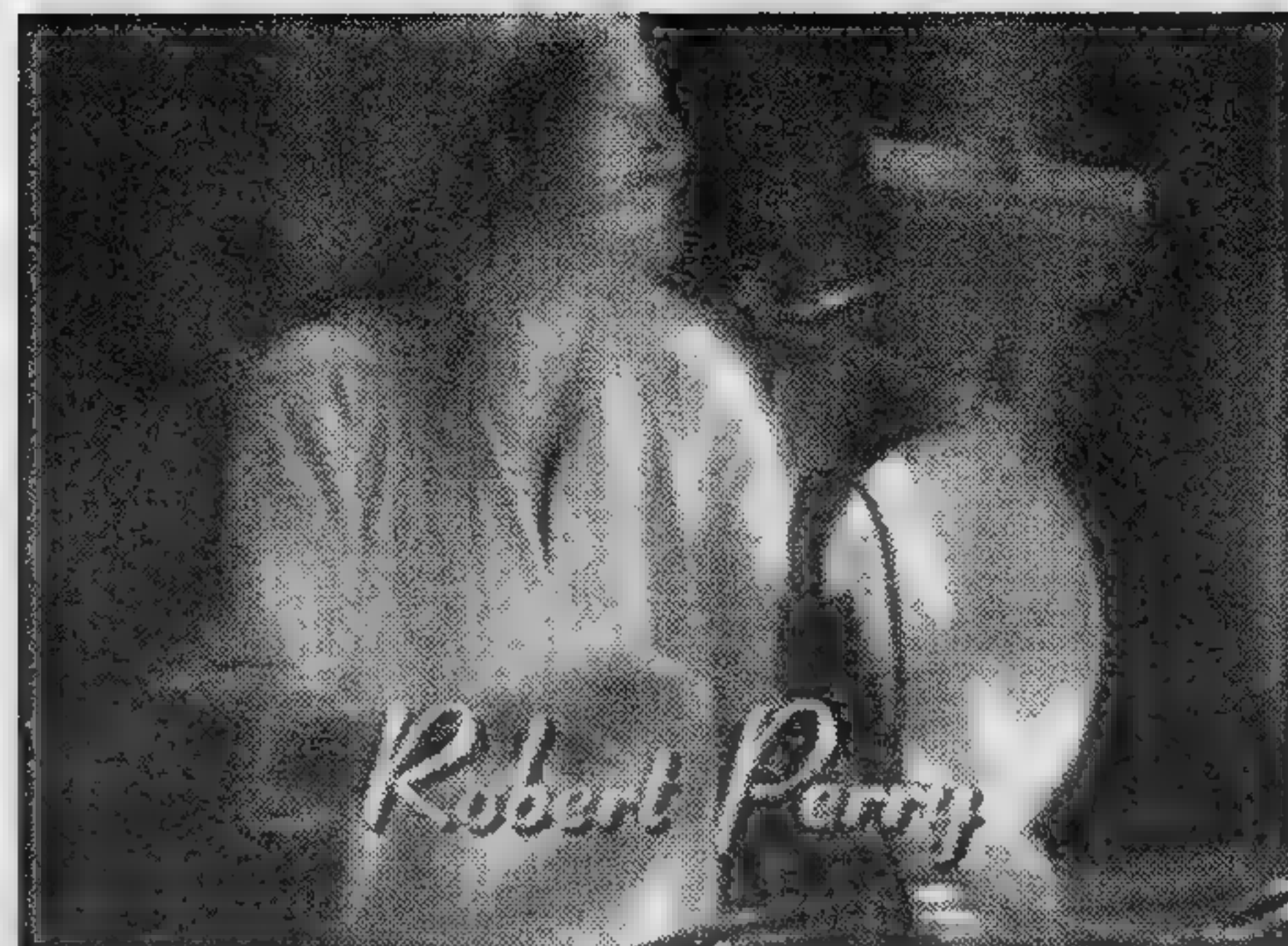
még ma is az a a tűz és hev dolgozik benne, mint egykoron, csak egészen más formában jut kifejezésre. M. Gira szinte minden megmozdulása mellett ott van Jarboe (ő a transzcendens hang). Énekhangja és zenei közreműködése tökéletes kiegészítése és kontrasztja Girának. A Swans zenéjébe olyan hatásokat hozott magával, mint pl. a gospel, vagy a jazz. Szólólemezei alapján biztosan állítható, hogy minden műfajban otthonosan mozog. „Mint énekes a Swansban én adom elő Michael szavait,” mondja ő „először az intuíciónban bízom és addig énekelek egy-egy dalt amíg

teljesen elfelejtem a mindennapos éneket, az identitásomat és átalakulok egy teljesen különböző személyiséggé.” „A hangok melyeket mind a Swansban, mind a *The World Of Skin*ben használok ritkán azonosak annak a személynek a hangjával, akit mint Jarboet szeretnék bemutatni. Feltétlenül megszállottá válok amikor énekelek. Művésznem tartom magam, aki tudatában van annak, hogy nem téved” folytatja Jarboe. A múltkori

számban közölt diszkográfiát most nem írom le újra, csupán némi kiegészítést közlök. Három kislemezről van tudomásom: *Anonymous Bodies In An Empty Room* (a *The Burning World* és a *White Light...* lemezek dalaival), *Kill the Child* (számomra ismeretlen), *Real Love* (a *Holy Money* és a *Greed* lemezek számaiból). A

következő válogatáslemezekben bukkan fel a Swans, vagy Jarboe, vagy Michael Gira: *Alphabet City* (M. Gira, Beautiful People Ltd.), *Shrine* (Jarboe), *Far Cry* (Jarboe), *Smack My Crack* (Swans), *A Diamond Hidden in the Mouth of a Corpse* (Swans), *Dry Lungs* (Vol. 1.&2. – Jarboe), *Abstract* (#5, Swans), *Mighty Risen Plea* (Jarboe), *9/u* (Jarboe), *WFMU LIVE* (Swans), *Hard Rock* (M. Gira), *M. Tetrault Cassette Compilation Series* (Jarboe), *Of Sound Mind* (Jarboe), *Speed Trials* (Swans)

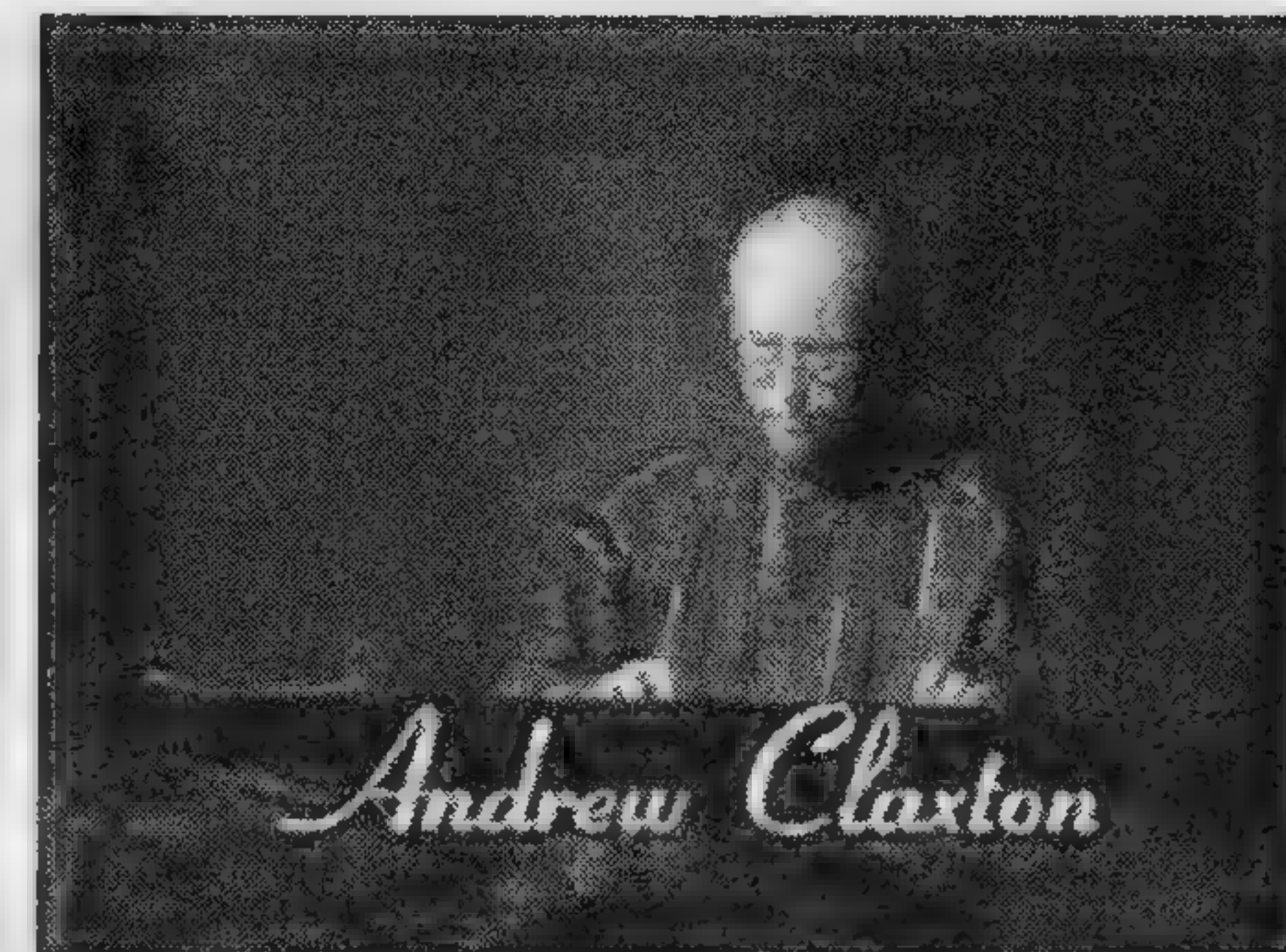
A cikk megírásához némi információt az *Impulse* és a *Godsend* fanzine-ekből merítettem. Thank You Mark & Todd!



Robert Perry



Ronan O'Snodaigh



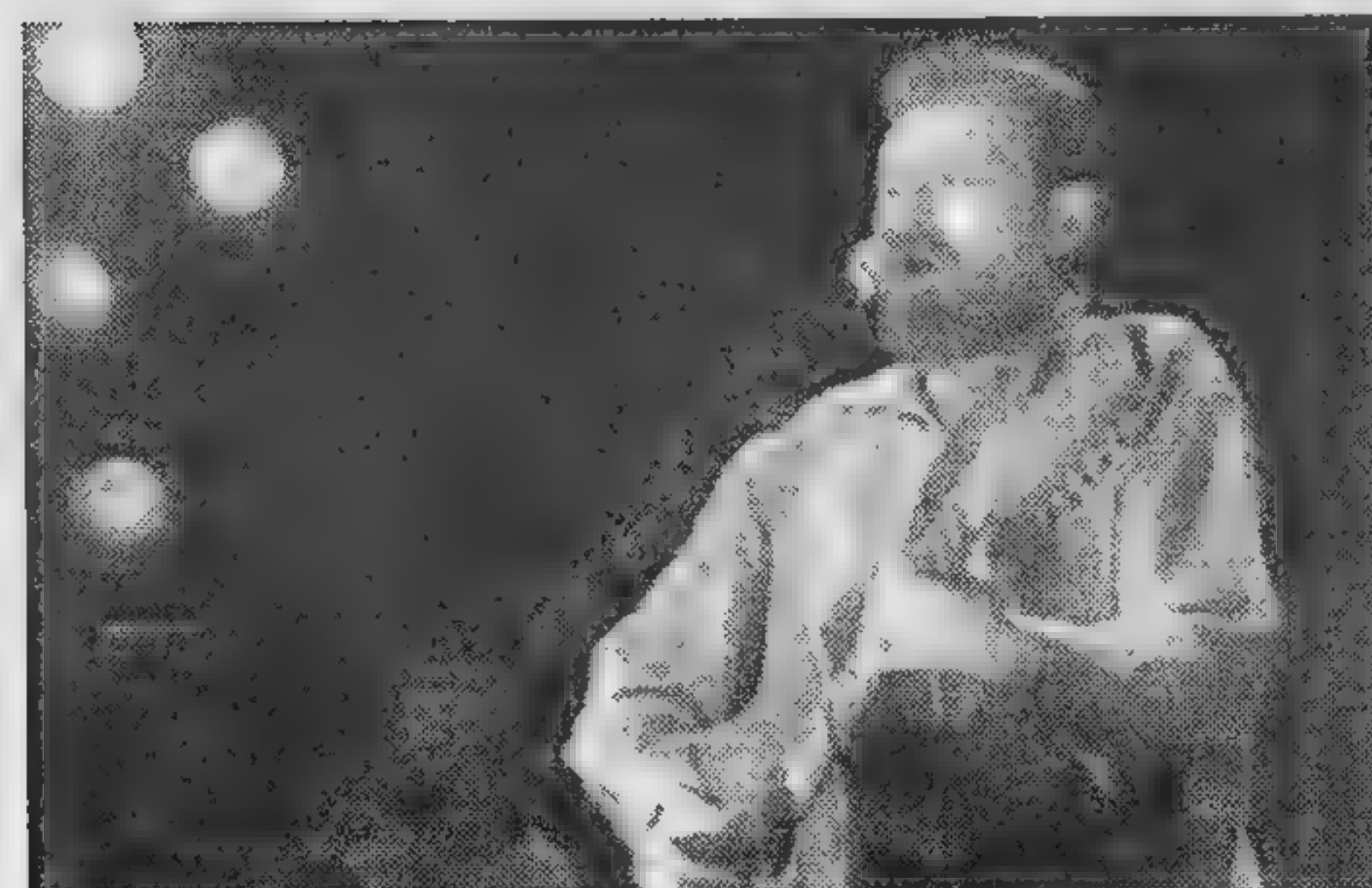
Andrew Claxton



Brendan Perry



Lisa Gerrard



Lance Hogan



John Bonnar

Laurie Anderson: Bright Red

Öt év. Éppen ennyi telt el a Különös New York-i Angyal, Laurie Anderson legutóbbi lemezének megjelenése óta. Öt év hosszú idő, de úgy gondolom, hogy az eredmény felettébb kárpótol a várakozásért.

A lemez 14 dala két hét számból álló blokkra tagolódik. Az első rész címe *Bright Red*, mely ugye egyben címadó is, a második címe pedig *Tightrope*.

Ami e két felvételt illeti: a *Bright Red* a második, míg a *Tightrope* az utolsó előtti a lemezen, tehát a szerkesztést tekintve egymás tükörképei, némileg még hangvételük is közös. Két szerzemény – *Speak My Language*, *Tightrope* – valahonnan már ismerős lehet. Ez a valahonnan pedig nem más, mint Wim Wenders

Oly távol mégis közel című filmjének zenéje. A közreműködők igazán neves zenészekből tevődnek össze: Brian Eno billentyűs hangszerek, loopok; Joey Baron dobok; Cyro Baptista különböző ütőhangszerek; Guy Klucevsek tangóhar-

mónika; Arto Lindsay ének; Adrian Belew gitár, Lou Reed gitár, ének, hogy csak néhányukat említsem. A lemez hangzásáért Brian Eno volt a felelős, maga Laurie Anderson pedig a segédproduceri teendőket látta el. A lemez dalainak és azok szövegének szerzője javarészt Laurie Anderson volt. Ami kivétel – *The Puppet Motel*, *Muddy River*, *Poison*, *Tightrope* – azok zenéjét

Brian Enóval közösen szerezte, a szöveg ezeknél saját munka eredménye, továbbá kivétel még az *In Our Sleep*, melynek szövege Lou Reeddel közösen íródott, a zenét pedig Laurie Anderson jegyzi. Számomra e lemez volt a múlt év egyik legjobbja.

Diszkográfia:
Oh Superman

7" '80 • *Big Science* LP/CD '82 • *Mr. Heartbreak* LP/CD '84 • *United States I-IV* 5LP/CD '84 • *Home Of The Brave* LP/CD '86 • *Strange Angels* LP/CD '89 • *Bright Red* CD '94.
Film: *Home Of The Brave* '86.



Néhány egyéb hanghordozóról

Apes, Pigs and Spacemen: Antiseptic CDEP (Music For Nations)

Négy szám 20 percben. A Majmok, Disznók, Űrhajósok a ma oly divatos 'kóros gitárhangzást keverik hol dallamos, hol rappelós énekstílussal. A Biohazard, a Sensor, a Helmet, a Rage Against The Machine (legfőképp ez utóbbi) hatását le sem tagadhatnák. Bemutakozó anyagnak megfelelő, de meg kell hogy mondjam úgy ahogy van, a borítót többre tartom, mint ami a lemezen hallható. Abban legalább van egyéniség, viszont az is igaz, hogy az nem a zenekar munkája.

Balaton: II. CD (szerzői kiadás/Bahia Music)

Na ez az amit szerintem nem kellett volna. A Balaton számomra nem a CD-ről szól. A Balaton bája az agyonmásolt kazettákban rejlik, melyek nagy része ugyan szinte élvezhetetlen, nagyobb az alapzajuk, mint a felvétel hangereje, de hát éppen ebben az amatőrségben volt a szépségük. Hiába az utómunkálatok, hiába a mai technika lakásban készült és gyenge koncertfelvételekből sok mindent nem lehet kihozni. És ha már CD, akkor igazán ki lehetett volna használni a hosszabb játékidő adta lehetőséget, mert az 55 perc

mellé 20 perc még igazán felfért volna. A bookletbe, a szövegek mellé (amik jó hogy vannak, mert ugye nem mindig érthető Víg Mihály éneke) meg igazán bekerülhetett volna néhány korabeli fotó, mégiscsak pofásabban nézne ki a dolog. Szóval a szándék lehet, hogy jó volt, de az eredmény felettébb kétséges, számomra legalábbis.

Batu Kármén: Max Mara & Lili Luna MK/CD (szerzői kiadás/Bahia Music)

Lugossy Laca legújabb reinkarnációja a Batu Kármén, melyben mindenki Batu elő-, vagy utónevet visel. Simon Batu és Imanuel Batu a két zeneszerző, akik meg kell mondjam igényes és korrekt munkát végeztek, amit csak lehet azt kihozták a gitár/basszus/dob hármasából. A monoton, a számok egészen végigvitt témáknak egyfajta végtelenített hangulata van, melyek remek kíséretet adnak Batu Kármén által szerzett, általa és Kokó Batu által elkántálva, elmondva interpretált szürreális szövegeknek, amilyeneket ugye csakis Laca tud írni. Maga a borító jó ronda, viszont a booklet kivitele el meg ki van találva. Kedven-céim: Talán egy ember, Éhes mondat.

Maga a borító jó ronda, viszont a booklet kivitele el meg ki van találva. Kedvenceim: Talán egy ember, Éhes mondat.

Beck: Mellow Gold CD/C (DGC)

Nagy kiadó ide, vagy oda, meg kell hagyni ez a Beck nagyon érti a dolgát. Mesteri módon keveri a country és blues dallamokat, témákat a modern hip hopos ritmusokkal, helyenként meg tisztára olyan, mintha a Weenből szalajtották volna. Az album egésze tökéletes (az MTV pl. orrvérzésig játsza a Losert) nincs rajta egy fia felesleges hang sem. A Mellow Gold egy trilógia harmadik része, melynek két korábbi darabja független kiadónál (Flipside Records) jelent meg.

Black Lung: Silent Weapons For Silent Wars CD (Machinery)

A Black Lung nem más, mint az új-zélandi Johan Lieberkuch multiinstrumentalista és az ausztrál David Thrussel (Snog) formációja. Kettejük kapcsolata 1993 telén alakult ki, amikor mindketten antropológiát tanultak a Brisbane-i főiskolán és egyaránt érdeklődtek a filmzenék után. A Black Lung tagja a Megrögzött Agyellenőrző Bizottságnak, melyet az ausztrál DADAizmus modern formájának is neveznek. Ennek az egésznek a megértéséhez nagy adag humorérzék szükséges. A booklet megmutat néhány „szép, de különös üzenetet erről a szervezetről”. Ennyit a történeti és ideológiai háttérrel. A 14 felvétel közül három (Somatime, Death Squad Blues, Supermarket Dream) korábbi Snog szerzemény, de nem lógnak ki a lemeztől, mely a kísérleti és rituális zene tengerén evezget meglehetősen ügyességgel. Az album a Machinery Think Tank sorozatában jelent meg. A Black Lung anyaga a hatodik a sorban. „Zene a fej számára.”

Cop Shoot Cop: Release LP/CD (Big Cat Records)

Szédületes fejlődésen ment keresztül ez a zenekar is. Korábbi lemezeik –Consumer Revolt, White Noise, Ask Questions Later– jók, de nem igazán érintettek meg, viszont az új lemezükkel teljesen lehengereltek. A Cop Shoot Cop egy nagyon jó zenekar kitűnő számokkal. Ritmusviláguk fergeteges és mozgásra ingerlő. Tod Ashley énekes/basszusgitáros hangja maga a tö-

kély ehhez a zenéhez, nélküle a CSC számomra elképzelhetetlen lenne. A zene lényege a kettős basszus (egy magasra és egy mélyre hangolt) és a dob zseniális összjátékában rejlik. A samplerizált hangok, a gitár, a trombita és az ének erre a biztos alapra épül rá, de úgy, hogy minden hangszer egyaránt fontos és egyenrangú. A Cop Shoot Cop zenéje egyszerre drámaian megdöbbentő és felemelő.

Cubanate: Metal CDEP (Dynamica)

Három másodperc híján 35 percig forog a lejátszóban ez a lemez. Német tánclubokban minden bizonnyal sokat játszották megjelenése idején. Monoton, feszes dobgépi temek adják az alapot, a minimál szintihangok közé nagyritkán (amiért egyáltalán nem kár) bekéredzkezik a gitár. Az énekes szörnyű hangja úgy mond az egész produkciót hazavágja. A címadó felvétel két verzióján kívül még három számot tartalmaz.

Current 93: Of Ruine or Some Blazing Starre LP/CD (Durtro)

Az akusztikus gitárok, a billentyűs hangszerek és a dobok olyan gyönyörű atmoszférát teremtenek, hogy az ember körül megszűnik minden, béke és nyugalom ereszkedik rá, elfelejti kicsinyes gondjait és azt szeretné, hogy ne járjon le a lemez, hanem forogjon, forogjon a végtelenségig. Számomra a legszebb Current lemez, amit a zenekar valaha is kiadott.

Current 93: Lucifer Over London Mini-LP/CD (Durtro)

Három számos Mini-LP. A zenekart David Tibet, Steven Stapleton, Michael Cashmore, John Balance és Nick Salomon alkotta. Egy Black Sabbath-féle (!) riffel indul a lemez, aztán egy meglepő váltással eléggé zaklatott gitárkísérettel és David Tibet mondhatni haragos énekével folytatódik az első felvétel. Ahogy forog a lemez úgy szelidül, lágyul, mind a gitárok, mind David Tibet hangja, úgy középtájt pedig egy rendkívül csodálatos akusztikus gitárbetété a főszerep, majd egy kissé ismét visszatér a lemez elejének stílusa. David Tibetnél karizmatikusabb előadó nem sok akad, szavai olykor simogatnak, olykor pedig valósággal égetnek. Ami engem igazán meglepett

az a sok elektromosgitár-szóló (nemegyszer duplán), de hát gondolom ezért került sor Nick Salomon, a Bevis Frond gitárosának meghívására. A lemez egyetlen „negatívuma”, hogy rövid, de addig amíg forog maximális élményt nyújt.

Deceit: Smilemask MK (szerzői kiadás)

The Chaotic EP című saját kiadású anyagával 1993-ban mutatkozott be a Bűrő András gitár, Szász Attila basszus/ének, Óvári Csaba dob felállású zenekar. Bár a Smilemask is kazetta formájában jelent meg ez már teljes albumnak tekinthető. Nekem mind zeneileg, mind hangulatában a The Nothing Face korabeli Voivod ugrik be a hallatán. Szász Attila hangja még egy kicsit hasonlít is Snake orgánumához. A tekerős számokat, részeket ki kellene dobniuk, mert egyszerűen rosszak, átlagosak, semmitmondóak, erőtlének. Viszont a váltások, a gitártémák, a lágyabb részek jók, az angol szövegek szintúgy. Ami már megint kevésbé jó az a hangzás, de ezzel szinte minden zenekarnak problémája van idehaza. Nemrégiben doboscsre történt a zenekarban, Óvári Csaba helyére Szikszai Károly érkezett a Csigafröccsből. Cím: Deceit Budapest, Péterffy S. u. 17. 1076.

Demolition 23.: Demolition 23. CD (Music for Nations)

A tragikus véget ért finn Hanoi Rocks (dobosuk Razzle 1984-ben autóbalesetben hunyt el) romjain jött létre a Demolition 23. Pályájukat úgy kezdték, hogy hétfő esténként megemlékezéseket tartottak a manhattani The Grand klubban, ahol is Stiv Bators (Dead Boys, Lords of the New Church), Johnny Thunders (New York Dolls, Heartbreakers), az MC5 és Iggy and the Stooges emlékének adózva játszották az előbb említettek számait. Minden héten más más vendéget hívtak maguk közé, Joey Ramone-nal kezdték, majd Ian Hunter, a Warrior Soul Kory Clarkje és a Skid Row Sebastian Bachja is fellépett az esték során. A lemeznél Little Steven bábáskodott, aki maga is résztvett a zeneanyag megírásában. Ennek nagy része úgy szól, olyan zenét tartalmaz, mintha ma játszana a Sex Pistols, csak sokkal pontosabban, korszerűbben, mint '77-ben. Ráaktak néhány feldolgozást is, U.K. Subs, Dead Boys, Johnny

Thunders. Nem hiszem, hogy ezzel a zenével és glamszter külsejükkel sikert aratnak, de ha hisznek benne hát csinálják.

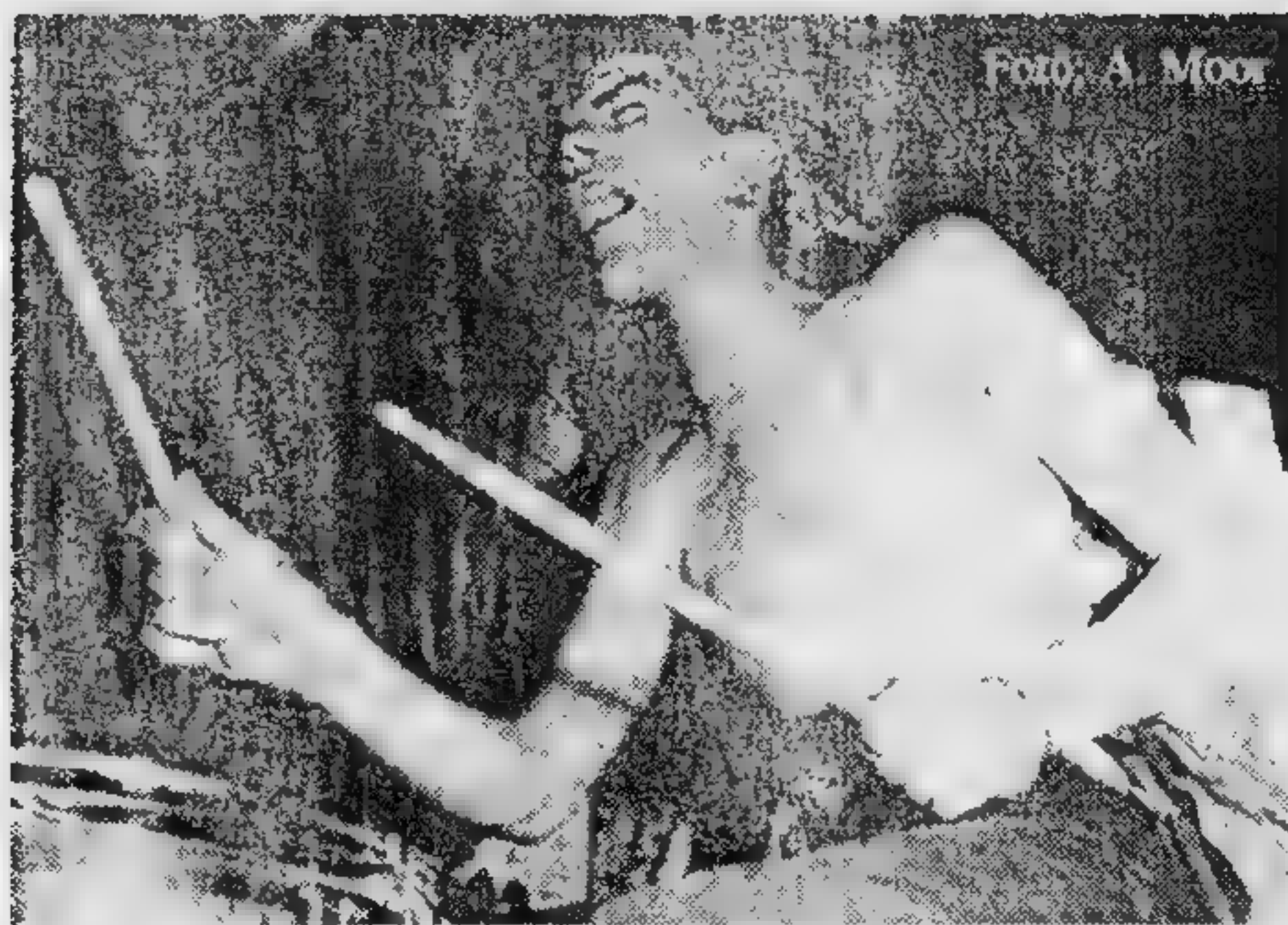
Dog Faced Hermians: Bump & Swing live LP/CD (Konkurrel)

A koncertlemez felvételeit Németországban, Hollandiában és az Egyesült Államokban adott koncerteken rögzítették. Legnagyobb részt a Hum Of Life dalai vannak terítéken, de megszólal két dal akkor még megjelenésre váró utolsó lemezükéről, aztán a Mental Blocks for All Ages lemez talán legjobbjá, a Fortune, továbbá számomra eddig két ismeretlen szám, a Transformation és a The Bride Has Feet of Clay, melyek jóféle improvizált zajongások. Bár stúdiólemezeikhez képest újat nem mond azért megjárja.

Dog Faced Hermians: Those Deep Buds LP/CD (Konkurrel)

Gondolom már mindenki tudja a szomoró hírt: a zenekar egy amerikai turné és két lemez –egy stúdió és egy koncert– elkészítése után saját elhatározásából megboldogult. Utolsó stúdióalbumuk tökéletesen illeszkedik korábbi lemezeik sorába. A jellegzetes, trombitával kísért Dog Faced-féle lüktetés végig jelen van a lemezen. Marion a Keep Your Laws/Off My Body című dalban olyan gyönyörűen énekel, mint talán még sosem.





Az évek során zenéjük egyre kifinomultabb, egyre kidolgozottabb lett, de máig megőrizte azt a lendületet, frissességet, bohókásságot, ami a kezdetekkor jellemezte ezt a remek zenekart. Szövegeik most sem nélkülözik a kritikus szemléletet, a már említett Keep Your Laws/Off My Body (Tartsd távol a törvényeidet/A testemtől) című dalban a pápának üzennek. A bookletben, a szöveg mellett II. János Pál pápa látható szigorú arccal, bal kezének felfelé álló mutatóujjára pedig egy óvszert varázsoltak.

Bánatra egyébként semmi ok, Marion u.i. a hírek szerint szólólemezzel jelentkezik, Andy pedig immáron a The Ex teljes jogú tagja. Aki pedig Dog Faced relikviákra vágyik az Colin McLeant, a zenekar egykori basszusgitárosát bombázza leveleivel a következő címen: Demon Radge, P.O. Box 14767 1001 AG Amsterdam, Holland.

És még valami a zenekarral kapcsolatban, nevük nem Kutypofájú Hermanokat jelent. Odakint a frissen bevonult katonákat illetik a Dog Faced Hermans jelzővel, így tehát Kopasz Hermanok a nevük jelentése.

Flagrum: Per Ipsum MK (szerzői kiadás)

„Egy ilyen két éves verejtékből facsart első anyag”, ahogy a zenekar írta. És valóban, hallatszik az anyagon, hogy nagyon sokat dolgoztak rajta, hogy nincs benne egy fia felesleges hang, hogy megtisztították mindenféle sallangtól. A gitár húsbavágóan szikár, a basszus kitartóan monoton, a ritmus pedig szinte a végtelenségig széttördelt. Minden kétséget kizáróan a korai Swans a Flagrum inspirátora, csak hogy ők még rátesznek egy lapáttal (vagy többel) azzal, hogy

nincs ének a zenéjükben, de nem is hiányzik. A Flagrum zenéje úgy tökéletes ahogy van, tehát instrumentálisan. A két oldalnak külön alcíme –In Ipso. Cum Ipso– van és mindegyiken 3-3 felvétel szerepel. A zenekar szeretne minél több helyen fellépni, ezért aki tud szervezzen nekik koncertet! Cím: Flagrum Budapest Győri út 14. 1123.

Diamanda Galás with John Paul Jones: The Sporting Life LP/CD (Mute)

Bár meglehetősen bizarrnak tűnnek Diamanda Galás és John Paul Jones kettőse, amit közösen tető alá hoztak az meglepően jó, mi több, kitűnő. A hangszerpark mondhatni minimális: dob, basszus, zongora, Hammond orgona, no meg Diamanda nem mindennapi hangja, de mindezeket maximálisan szólaltatják meg és használják ki. Diamanda Galás ismét megmutatja, hogy hangja a legszelebb tartományok között



egyaránt otthonosan mozog. John Paul Jones úgy játszik basszusgitárján, ahogy a Led Zeppelinben talán sosem, témái lehengerlőek és bizonyosságot adnak arról, hogy fogékony az újra, képes valósággal „újjászületni”. A lemez legkiemelkedőbb dalai számomra a következők: Skótséme, Do You Take This Man, The Sporting Life, Hex.

Godflesh: Merciless EP/CDEP (Earache)

Az. Valóban könyörtelen. A rendkívül mélyre hangolt basszus és a monoton dob gép ütemek

szívtájékon szaggatják az embert, a gitár hasít akár egy szamurájkard, Justin Broadrick kántálása pedig eltakarítja mindazt, ami ezek után még megmaradt a hallgatóból. A Godflesh rendületlenül halad megkezdett útján. Lassú, de biztos úthenger módjára beledöngöl, beletapos a földbe.

Grrzzz: Kolossal Divertissement MK (Trottel Records)

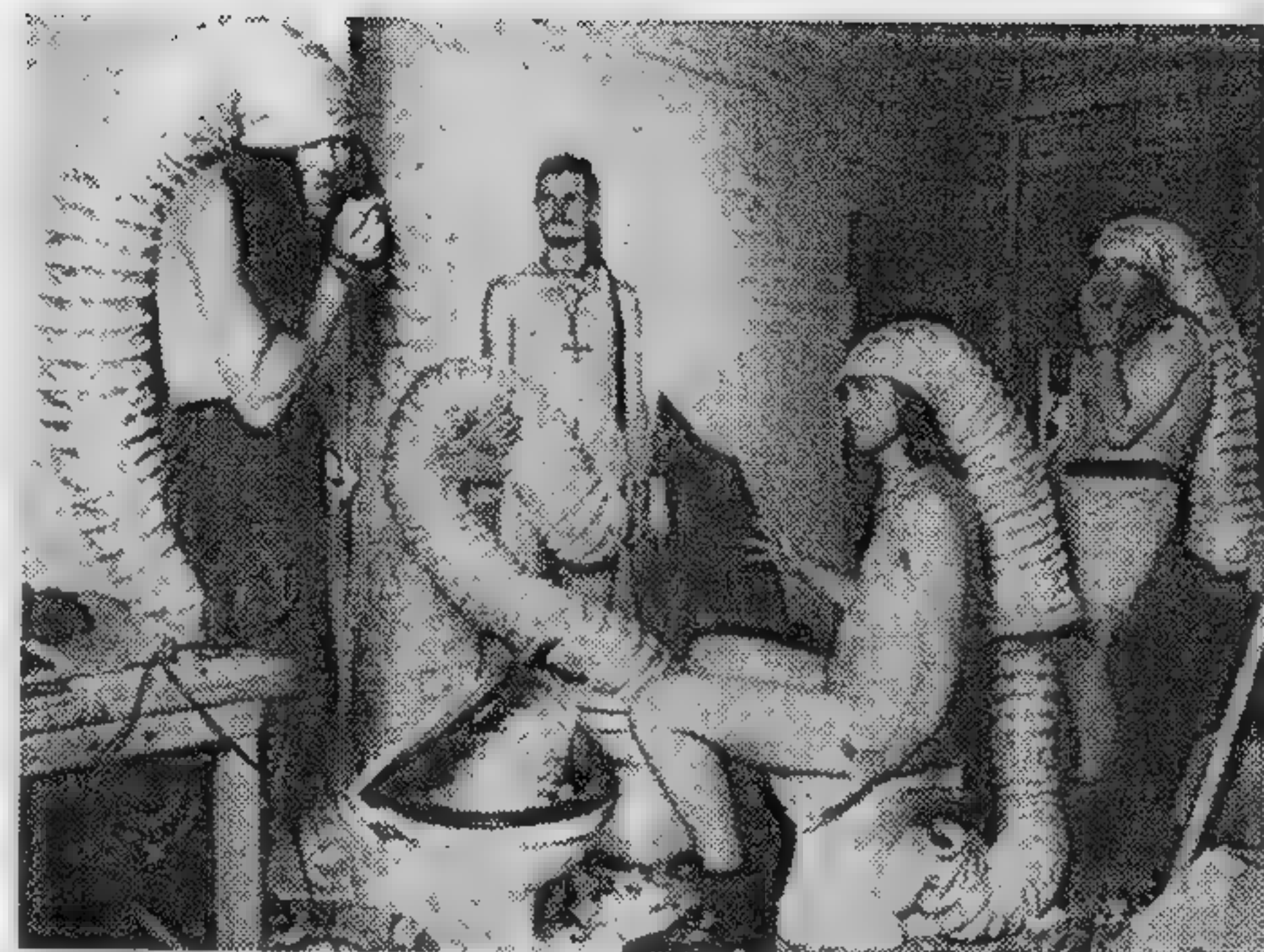
Franciaországból származik a kiadó legújabb zenekara. A trió dobosa az a Nagy Péter, aki egykoron a Trottelben dobolt. Gitáros/énekesük Pepe, aki majdnem belehalt (nem önszántából) egy agyműtétbe. A zenekar neve –franciául matiére grise–, szürkeállomány ebből az élményből született. Basszusgitárosuk nincs, helyette Sirene Pimpon játszik billentyűs hangszereken. A kazetta koncertfelvételt tartalmaz, melyet a Tilos az Á-ban rögzítettek 1994. október 2-án, ahol is mind a zenekar, mind a felvételt rögzítő és keverő társaság remek formáját hozta. A zene teljesen behatárolhatatlan, számomra amolyan igazi outsider. A hiányzó basszust a mély szintetizátorhangok mondhatni tökéletesen pótolják, Pepe karcos gitározása mellett hol franciául, hol angolul, hol vegyesen kesergi a mikrofonba a szövegeket. A Grrzzz kazettája igazi kuriózum, érdemes utánakotorni. A zenekar címe: „Matiere Grrzzz” 44 Bd de Picpus 75012 Paris, France.

Harrow: The Pylon of Insanity CD (Modern Music/Noise)

A kitűnő stúdiómunka mellett a zene legtöbbször unalmas és érdektelen betonozásba fullad, a váltások meg a leállások csak sablonok. Az egyik számba még csellót is bevetettek, de valahogy nem igazán dobja fel a zenét. Amúgy felkészült, biztos kezű zenészek, csak nekem nagyon nem fekszik amit csinálnak.

Head Like A Hole: 13 CD (Modern Music/Noise)

Négy totálőrült –mint a képen is látszik– új-zélandi fazon alkotja ezt a zenekart. Az életet legalább olyan lazán kezelik, mint pl. az Alice Donut, a borítófotók legalábbis erről tanúskodnak. Zenéjük a rock, a funky, a metál és némi ipari zene sajátos keveréke. A tagok a következő neveken



nyomulnak: Booga, Hidee Beast, Datehole, Tall Beast, a számoknak meg ilyen címe van, hogy Az élet egy vicc, Ne törődj a mával, vagy Hal az arcon keresztül.

Hellhole: 1994. 04. 17. demó

A Pokollyuk trióként –Kiss Tibor dob, Rákóczi Botond basszusgitár, Kovács Attila gitár/ének– jött létre az ország legnyugatibb részében, Sopronban. Első bemutatkozásuk a '93 decemberében megrendezett SOPROCK fesztiválon történt, amelyen kedvező fogadtatásban részesültek. Koncerteztek többek közt a Hideg Roncs, a Flagrum és a Secret Valley társaságában. Schneider Róbert gitáros belépésével nagyot lépett előre a zenekar, hiszen kiegészültek egy remek zenésszel. A négyes készítette el a zenekar első demóját, amely egyszerűen ledöbbsentett. Úgy gondolom, hogy a Hellhole egyáltalán nem marad el a kásás noise rock zenét játszó amerikai bandák mögött. A ritmusszekció kellően feszes és húzós, a gitártémák durvák, de nem nélkülözik a lágyabb, dallamosabb részeket sem. Az ének ugyan nem elég karakteres, de hát ez legyen a legnagyobb gond. Demó létrebe csúszott, szóval az anyag. Minimális utómunkálatok után egy kiadó akár meg is jelentethetné! A zenekar szívesen várja koncertszervezők, kiadók, fanzine-ek, a zene után érdeklődők levelét. A kazetta a Telihold címen szerezhető be: Horváth Tamás/Telihold Sopron Pf. 296. 9400, a zenekarral pedig a következő címen vehető fel a kapcsolat: Kovács Attila Sopron Besenyő u. 15. 9400, tel.: 06/99/336-092.

Helmet: Betty LP/CD/C (Amphetamine Reptile/Warner/Interscope)

Page Hamiltonékkal furcsa a viszonyom. Első két lemezüket (Strap It On, Meantime) megjelenésükkor kerültem, mint a pestist. Egy-két számukat ismertem és azok alapján el is könyveltem magamban őket egy szimplán darálós zenekarnak. Évekkel később újrhallgatva már megfogtak –no, nem annyira, de azért elég rendesen elkaptak– a korábbi albumok, de az új lemez sajnos nem mérhető az első kettő színvonalához. Az a masszív, könyörtelen gitárhangzás, a kimért, halálpontos, ugyanakkor nagyon lecsupaszított ritmusszekció amiknek sikereiket köszönhetik ezen a lemezen is hallhatóak, de valahogy mégsem kólintja úgy fejbe az embert, mint a korábbiak. A maga műfajában azért remek munka.

Hideg Roncs: A vihar/The Storm 7"EP (Drone Records)

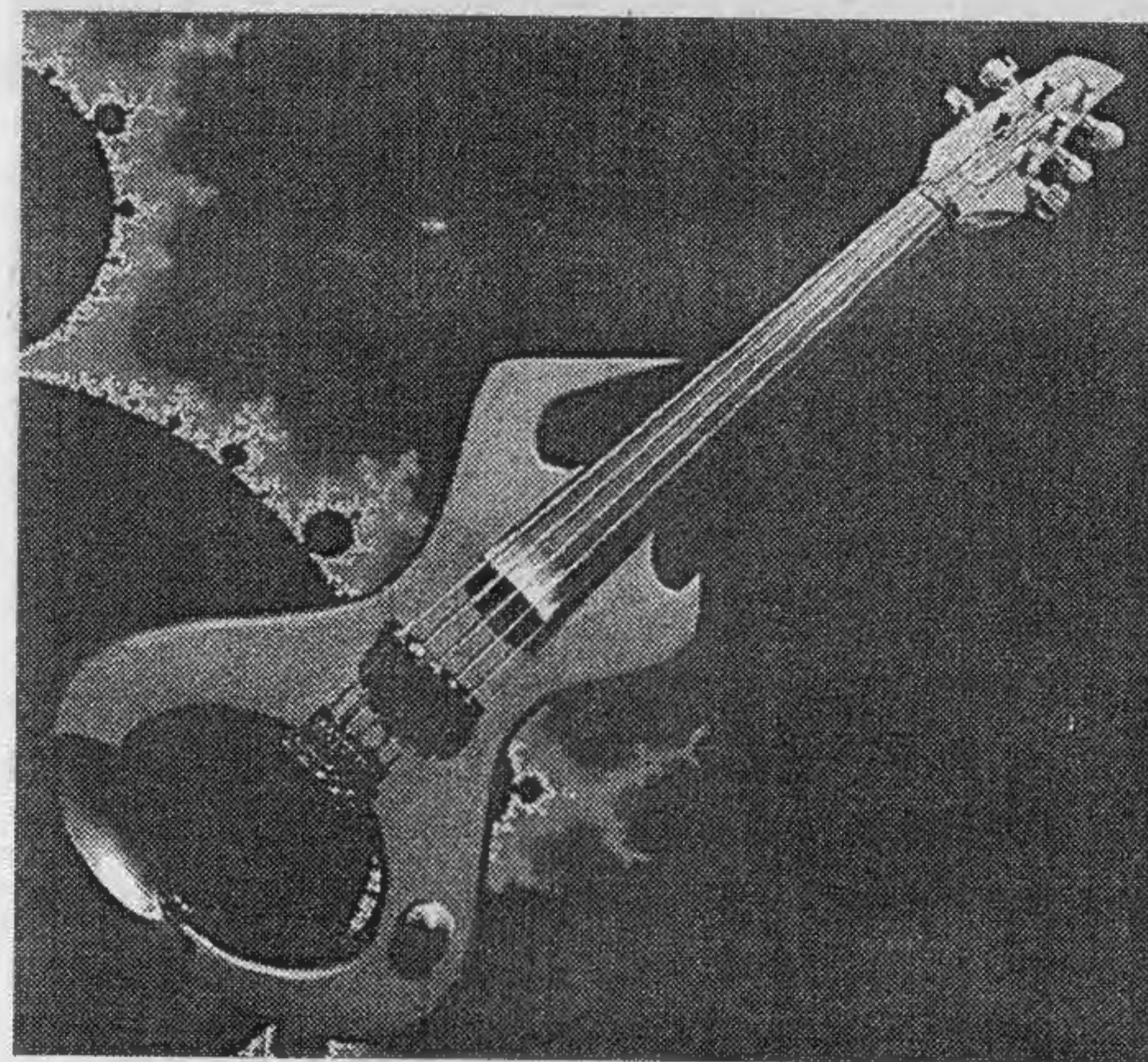
A kislemez borítójának egyik oldala szép zöld, míg a másik ronda zöld, maga a kislemez pedig gyönyörű narancssárga színben pompázik. A négy felvétel (Ritual No. XI, No. XV, No. XVII, No. XVIII) a lehető legtávolabb áll a hagyományos értelemben vett zenétől. A két nem minden-napi módon hangolt basszusgitár, szalagok, effektek segítségével a zenekar egy külön világba röpteti a lemez hallgatóját. Arra, hogy ezt a világot be tudja fogadni az ember rá kell készülni, rá kell hangolódni. Számomra igazi hangulatzene: van amikor tetszik, van amikor ki nem állhatom. (Drone Records: S. Knappe Lönningstrasse 15. 28195 Bremen, Germany)

Ed Alleyne-Johnson: Purple Electric Violin Concerto CD (Equation Records)

Ed Alleyne-Johnson saját tervezésű és építésű 5 húros elektromos hegedűn játszik. Amikor először hallottam azt gondoltam, hogy női előadóról van szó, ui. az amit hallottam az rendkívül finom lélekre vallott. Aztán mikor megjött a lemez a BBC-től csak döbbsentem. De a kifinomultság csak az egyik oldala, a digitális késleltetők és effektpedálok segítségével a hegedűtől nagyon szokatlan, nagyon elütő hangokat is képes előcsalni a hangszerből, így pl. helyenként úgy tűnik, mint ha gitárt hallana az ember. Aztán a másik



csalafintaság az, hogy a késleltetők által úgy hangzik mint ha volnának segítőtársai, de nincsenek, egymaga ad elő mindent. A lemezen hallható tíz remek darab számomra Ed Alleyne-Johnsont a kortárs zene nagyjai közé emelte, érdemes utánajárni. Azóta a WEA kiadásában már megjelent Ultraviolet című második lemeze.



House of Spirits: Turn of the Tide CD (GUN)

A stúdiómunka itt is remek, ez némi kivételtől eltekintve valahogy sajátossága a metál lemezeknek. Egyértelműen a Queensryche által kitaposott progresszív rock útján járnak, de semmi különösebb. Énekesük orgánuma egyébként eléggé ha-

hasonlít amerikai kollégájának, Geoff Tate hangjához. A lemezt egy kinyitható, illusztrált papírtokban jelentette meg a kiadó.

In The Nurse: Hallucinations? EP/CDEP (The All Blacks BV/Third Mind Records)

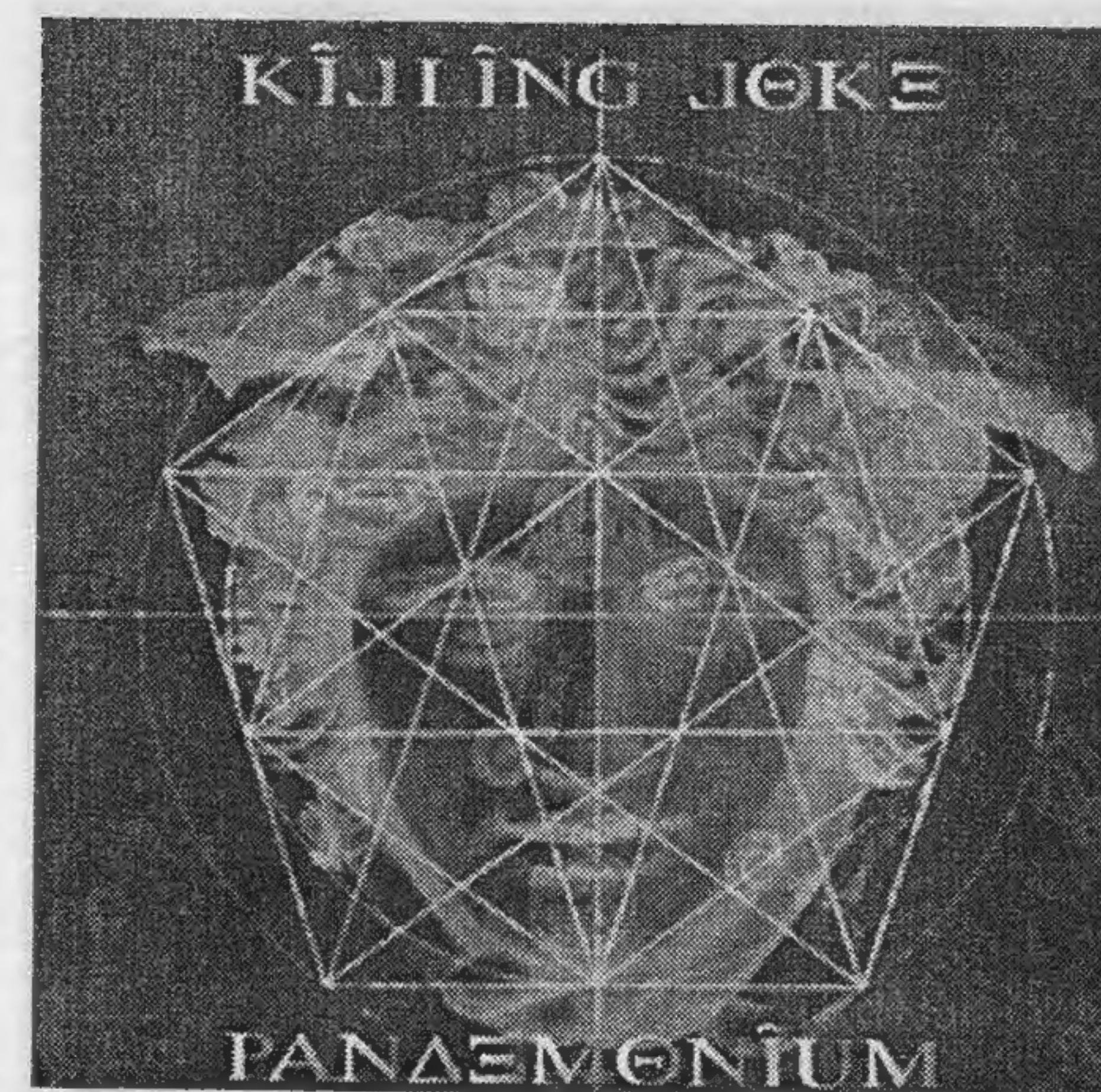
Négy remekbeszabott dal 20 percben. Mind a négy ugyanarra a címre –Hallucinations?– hallgat, a verziókat egymástól alcímek és formai jelek különböztetik meg. Az első és az utolsó úgymond keretbe foglalja a középső kettőt, míg amazokban szerepel dob emezekben nem, de még azok is különböznek egymástól az eltérő ritmus következtében. Az sem a véletlen műve, hogy míg az első és a harmadik dalban Dolores Marguerite C. énekel, addig a másik kettőben Colin Wilson narrátorszövege hallható. A lemez DJ-k körében aratott sikerének titka pedig az utolsó felvételben rejlik, ez u.i. olyan kitűnő tánczene, hogy sok, ilyen irányban tevékenykedő zenekar örömeiben cigánykereket vetne, ha csak fele ilyen jó számot össze tudna eszközölni. Mind a ritmusok, mind a szintetizátorhangok egyszerűek, ugyanakkor mégis van bennük valami olyan rafinéria, ami kiemeli a felvételt a tucatzenék tengeréből. Kíváncsi vagyok mit rejteget még az ITN a tarsolyában.

In Vitro!: Que des Tubes... demó

Köszönöm Marie-Laurienak, hogy a messzi Bordeauxból elküldte nekem ezt a kazettát, de sokra nem megyek vele. Beindult, lelkes punk rock úgy a '80-as évek közepének modorában csak éppen az egyéniség és az izgalom leghalványabb jele nélkül. Nagyrészt franciául nyomják a szöveget, de néhol francia-angol keveréknnyelven kajabál az énekes. Rajtuk meg a baráti körön kívül nem hinném, hogy bárki is élvezné, de azért itt a cím: 43.81.58.13. Rue Gassel 93220 Gagny, France.

Killing Joke: Pandemonium LP/CD (Big Life/Butterfly Recordings/Rough Trade)

Az indusztriális rock örülten üvöltő keresztapái néhány év tetszhalál után valósággal újjászülettek. Egy olyan lemezzel jelentkeztek melyen a gyökereikhez való visszatérést korszerű hangzással ötvözik. A felállás az 1979-es eredeti: Jaz Coleman ének, Geordie gitár, Martin 'Youth' Glover



basszus. A dob kitartóan monoton, intenzív és ritmikus, a gitár egyszerre fémes és zajos, a basszus kiugróan előtérben van mindvégig. Jaz Coleman éneke pedig meglehetősen hátborzongató tud lenni. Bár azt kell meg kell, hogy mondjam mire lejár a lemez már kissé fárasztó és egysíkú állandó rekedtes ordítása. A MM szerint a földgolyó egyik legéletteli zenekara a Killing Joke. Ha előben is tudják azt nyújtani mint lemezen (és miért ne tudnák), akkor teljességgel helytálló ez az állítás. Nem véletlen, hogy a Pandemonium és a Millennium jött le kislemezként az albumról, hiszen tán a két legerőteljesebb felvételtől van szó. Számomra még a Black Moon is sokat jelent. Minden bizonnyal sok új rajongót szereztek ezzel a lemezzel. Teljesen megérdemelten és jogosan.

Killing Joke: The Pandemonium Single CD Single (Butterfly Recordings/Big Life/Rough Trade)

Legutóbbi nagylemezük címadó felvételének öt különböző verziója. Az első változat a kiugró basszus miatt érdemes a figyelemre. A másodikban visszavettek a basszusból, viszont több mint kétszeresére nyújtották az előzőhöz képest. A monoton gitár egyfajta végtelenített érzést kölcsönöz a felvételnek. Ezután egy ambient-acid jegyeket felvonultató, kb. a The Orb stílusában előadott változat jön, amit csak lehet elkövetek a felvétellel. Talán itt sikerült a legmesszebb eltávolodni az eredeti változattól. Utána az előbbi ellenpontja, egy

egy kissé aggresszív, gitárközpontú Pandemonium következik. Színtiszta acid az utolsó mix, de nem igazán izgalmas, gyors, aztán annyi.

Killing Joke: Millennium CD Single (Butterfly Recordings/Big Life/Rough Trade)

40 (!!) perces CD kislemez. Ez is egy szám különféle változatait rejt. A nyitó verzió sok újat nem mond az eredetihez képest, ezt egy instrumentális techno változat követi. A harmadik az elsőhöz hasonló, ez sem mutat fel többet annál. Negyedikként egy acid-trance feldolgozás hallható, melyben sikerült a teljes felismerhetetlenségig elváltoztatni. Az utolsó ismét a kezdő szám stílusában nyomul. Mindent összevetve az a véleményem, hogy a Killing Joke tud ennél sokkal, de sokkal jobbat is, mert ez kicsit erőltetettnek érzem.

Massacre: Killing Time CD (RecRec)

Fred Frith, Bill Laswell, Fred Maher. Illusztris társaság, ugye? A stúdióban és élőben rögzített, komponált és improvizált felvételeket tartalmazó lemez eredetileg 1981-ben jelent meg. A CD pedig ennek az újakevert változata. Akinek a fentebb említett három úr munkássága jelent valamit az nézzen utána a lemeznek, biztosan nem fog csalódnai benne! „PLAY IT LOUD!”, hogy erről meg el ne feledkezzem.

Mennen: Mennen CD (T & T/Modern Music)

Biztos valami rosszat csináltam, hogy promóció címén ilyet vágnak hozzám. Teljesen kiszámítható, minden izgalmat nélkülöző szabvány metál, ami ráadásul társul az énekes egetverő egoizmusával. Csak azt tudnám, hogy holland létükre, hogy képesek ezzel előállni.

Mordred: The Next Door CD (Dredful Music/Dark Wings/Noise)

A Mordred a funk-metál hullám feltűnésével, 1989-ben bukkant fel szinte a semmiből. 1994-ben némileg átalakulva, de mindenképpen megerősödve adták ki harmadik albumukat, melyen a '90-es éveknek megfelelően telt, izmos hangzású, nem kevés funkyval dúsított, rendkívül jól megválasztott és jó helyre beszúrt samplerezett effekteket tartalmazó rockzene hallható. A Shut című



szerzeményben a sampler segítségével a The Ro-Saxophone Quartet is szerepel a lemezen, de egy valódi szaxofonista is fúj a számban. A Murray the Mover című dalukban pedig egy harmonikást vetettek be. E két példából is látszik, hogy zeneileg nyitottak és ez csak előnyére válik a zenekarnak.

Mr. Right & Mr. Wrong CD (Wrong Stuff Records)

No, megint a Wright testvérek keze van a dologban. A hangzás, a ritmus, az ének összetéveszthetetlen és ez már így lesz az idők végezetéig. Akár egy új NoMeansNo lemezként is felfogható az album. Nagyon régi és nagyon új felvételeket egyaránt tartalmaz, egyfajta keresztmetszete, áttekintése a zenekar munkásságának. Számomra egyszerűen megunhatalan amit ők csinálnak és rossz lemez még nem került ki a kezük közül, én legalábbis még nem hallottam.

Nova State Conspiracy: Zeitgeist CDEP (Dion Fortune Records)

Alex Novak (The Venus Fly Trap) és Simon Coleby (Mask 13 zenekar és 2000 AD képregény) elektronikus duója. Kb. két éve léteznek, egy demókazetta és néhány válogatáson való részvétel után ez az első lemezük. A négy felvétel zeneisége teljesen más, mint a VFT-é, csak elektronikus hangszereket használnak, a ritmust is dob gép szolgáltatja. Az első darab –THX 1138– igazi techno, határozott táncütetekkel, úgy a Front Line Assembly és a Nitzer Ebb modorában. A második –Dead State– gregorián kórossal induló, visszafogottabb szerzemény. A harmadik –Defi-

nitive Item– felvétel ismét a táncparkett ördögeinek kedvez. A lemezzáró Life in the Basement szintén visszafogottabb hangot üt meg és talán a lemez legjobbja. A lemez egészt áthatja egyfajta komor hangulat. Aki bírja a darkos elektronikus zenét annak bejöhét ez a lemez. A VFT rajongók meg ne aggódjanak, ez csak egy project, hogy Alex kiélhesse ilyen irányú zenei vágyait. NSC: P.O. Box 210, Northampton NN2 6AU, UK.

Peter Ogi: Blaze CD/MK (Bahia Music)

Keserű, kissé kiábrándult Peter Ogi második kazettája, aki minden bizonnyal a worldmusic elkötelezett híve. Az első próbálkozás –Songs– tétovasága (ide, vagy odatartozzam?, értsd popzene, vagy „más”) után ez már egyértelmű állásfoglalást tesz a másik oldal mellett. Számomra többszöri meghallgatás után jelentkeztek az anyag értékei –hegedű-, dulcimer-, klarinétjáték-, de két nagy problémám így is van vele. Egyrészt nem vagyok kibékülve Peter Ogi fakó énekhangjával, másrészt meg a dob gép helyett igazán beszerezhetett volna egy valódi dobost, mégiscsak karakteresebben szólna az egész. Bár CD-n szerintem azért erős túlzás volt kiadni ezt az anyagot, egyrészt nem érzem olyan jónak, másrészt meg éppen az előzőből kifolyólag nem hiszem, hogy olyan nagy keletje lesz a dolognak.

Jorge Reyes: The Flayed God CD (Staalplaat)

Nagyon szép digipak (papírtokban, műanyag lemezalátéttel) jelent meg Jorge Reyes legutóbbi lemeze. Jorge Reyes egymaga komponálta és Don Julian fuvolán és dobon való közreműködésétől eltekintve egymaga adja elő a lemez valamennyi szerzeményét. Két dal kivételével instrumentális zenét hallhatunk, de abban a kettőben sem ének, hanem inkább amolyan kántálás szerepel. Az ütős és fúvós hangszerekből álló zene, valamint a booklet segítségével az európai ember némi betekintést nyerhet az ősi Mexikó gazdag kultúrájába és a számára sokszor indokolatlanul véres hitvilágába.

Sadow: Anschlag CD (Fluxus Platten)

Gyönyörű mind a lemez, mind a borító kivitele. A zene már kevésbé gyönyörű, de nagyon jó. Német voltukat le sem tagadhatnák, hiszen vannak



jellegzetes teuton vonások a zenéjükben. Sok-sok zajos gitárból, némi klasszikus zenéből és csipetnyi ipusztúriálból áll a Sandow-sound, ami egy magávalragadó, sokszor féktelen pszichedelikus hangzónben kerül kifejezésre. Ők sem elégednek meg a gitár-basszus-dob használatával, cselló és sampler is bekerült a hangszerparkba. Közismert, hogy énekesük hangja erősen hasonlít Blixa Bargeld orgánumára, ez a hasonlóság leginkább a csendesebb részekben jut érvényre. A Sandow mindenképpen Németország egyik legjobbja, ez a lemez meg talán a Sandow eddigi legjobbja.



Sausage: Sausage CD (Interscope)

Kolbász. Ilyen név is csak Les Claypoolnak juthat az eszébe. A Sausage nem más, mint a Primus legelső felállása. A Primusból aztán le is vezethető minden, ami a lemezen hallható. Les Claypool itt is utánozhatatlan orrhangján énekel, basszusjátékával itt is az örületbe kerget és kiakaszt mindenkit. A gitár játszadozva felelget a dobnak és

viszont és körbe. Hangulatában azonban eltér a Primustól, mintha annál játékosabb és ha lehet illet mondani, akkor egy picit emberibb. Netán ez lesz a Primus jövője?

Shady: World CD (Beggars Banquet)

David Baker a Mercury Rev énekes gitárosa gondolt egyet és összehívta barátait –Bill Whitten (St. Johnny), Adam Franklin (Swervedriver), Roxanne Stephen (Th' Faith Healers), Martin Carr & Rob Cieca (Boo Radleys), Sooyoung Park (Seam), Jimi Shields & Ken Griffin (Rollerskate Skinny)– egy kis közös zenélésre. A csapat a Shady nevet, az album pedig a World nevet kapta a keresztségben. A dalokat az Atlanti Óceán két oldalán –Londonban, Baltimore-ban, Memphisben, Dublinban és New Yorkban– vették fel, ill. keverték meg. Aki szereti a Mercury Rev zenéjét ezt a lemezt is imádni fogja, u.i. ez a zene is a blues, a country és az új pszichedélia meghökkenítő, gazdag kavalkádjában fürdik. Tulajdonképpen semmi újítás a Mercury Rev-hez képest, de ez egyáltalán nem probléma. A Shady zenéje helyenként szinte teljességgel kiismerhetetlen. Aki kapcsolatba akar lépni velük az a következő címre postázza levelét: Shady P.O. Box 812 New York, NY 10116-0812, USA.

Shihad: Churn CD (Noise)

Ők is új-zélandiak, mint a Head Like A Hole, ők is négyen vannak, de az alaphangszerek mellett samplert is használnak. Lemezükre nyolc erőteljes ducadót, poroszkáló dalt nyomtak fel. Zenéjük úgy a Killing Joke és a Helmet közé helyezhető. Lopásról szó nincs, intenzitásban rokonítható a

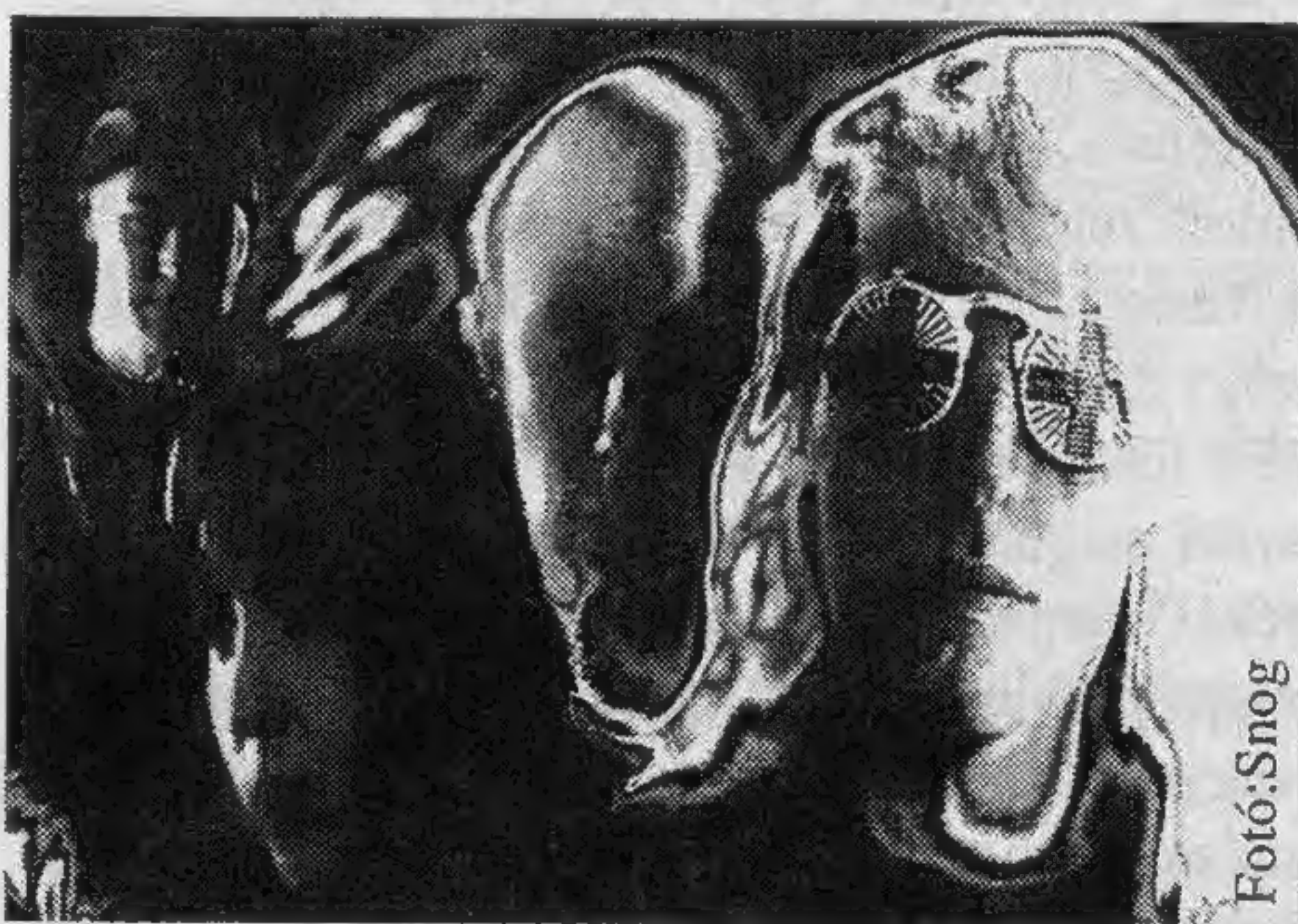


két említett zenekárral. Énekesük hangja számomra itt-ott Mike Pattont (Faith No More) idézi, de semmi baj vele és illik is a zenéhez. Nekem legjobban a visszafogott, lelassult részek, számok

jönnek be, de a zúzóssabb, beindultabb tételek is nagyon jók.

Snog: Cliché CD (Machinery)

Bár a Snog új lemeze 55 perc hosszú nem nagylemez, „csupán csak” EP. De abban is más, hogy nem számok egymásutánja, hanem conceptlemez. A címadó felvételre épül, annak hét eltérő változata szerepel rajta + egy Commandos L című felvétel + a Born to be Mild legújabb, a felismerhetetlenségig elváltoztatott verziója. A



Cliché első két formája nagyon is felejthető, nagyon is átlagos techno, a többi öt Cliché-verzió erős ambient és kísérleti irányultságot mutat, de bemutatkozó nagylemezükkel felállított szintjüket számomra nem tudták felülmúlni. A borítón van egy idézet miszerint a „hit az intelligencia halála”. Ezzel van aki egyetért, van aki nem. Én speciel nem.

Sweaty Nipples: Bug Harvest CD (Intercord/Bullet Proof Records/Music For Nations)

Izzadó Mellbimbók, na ezek se örülnek már meg. Legújabb lemezükön, mint eddig is amolyan öszvér (alternatív/metál) zenével álltak elő. A hattagú zenekar iker dobossal, gitárossal, basszusgitárossal (egyikük samplergombokat is nyomogat), nyomul, a szövegek tolmácsolását pedig hárman osztják meg egymás között. És hogyan szól! Minden hangszer egyformán előtérben van, ott és akkor és úgy szólal meg ahogy kell, egyszerűen jó hallgatni. Nem véletlen, hogy a Faith No More, a Mr. Bungle, a Bad Brains és a Poison Idea társaságában léptek fel a '92-es Lollapalooza fesztiválon. Zenéjük kb a fentebb említettek összeházasításaként némileg megfogható. A borítón mindenféle sáska, hernyó, egyéb rovar szerepel, Szépek, meg színesek.

Szemző Tibor: The Conscience CD (Leo Records/BBS Foundation)

Három, ahogy az alcím mondja elbeszélő kamaradarab alkotja a lemez zeneanyagát. A felvételek születési dátumai: 1984, 1988 és 1981. Nagyon jól indul a lemez aztán sajnos teljesen leül és érdektelenné válik. Az igazság az, hogy egészen mást vártam Szemző Tibortól, meg hallottam már tőle sokkal, de sokkal jobbat is és ez annak tükrében... szóval nem nyert. Sajnálom, majd legközelebb.

Tad: Live Alien Broadcasts CD (IRC/Futurist Records/Music For Nations)

Egy elefánt súlyosságával dübörgő behemót rockzene. Örök jelzők a Tad zenéjére. Nincs ez másképp legutóbbi munkájuknál sem, mely egy koncertlemez. Mondjuk a közönség hangja nem igen hallható (biztos úgy letaglózta őket Tad Doyle és három társa) ellenben a hangszerek, meg az ének. Olyan vastagon szól minden, hogy az ember szinte ott érzi magát az izzadtságszagtól terhes, hangerőtől kábán dülöngélő emberekkel teli koncertteremben, amint a Tad totális támadást indít a hallójáratok ellen. És milyen jó, hogy megtalálható a lemezen két kedvenc Tad számom: a Stumblin' Man és a Jack Pepsi. Igazi mézárasmunkák, ahogy a 40 perces lemez többi 8 dala is. „Help me Jack Pepsi!”

Templebeat: Interzone CDSingle (Dynamica)

A legjobb ami elmondható erről az olasz techno zenekarról az az, hogy a borítón található egy „FASCISM SUCKS!” felirat. Milliós ilyen sematikus techno lemez látott, lát és lát majd napvilágot. Én csak azt kérdezem: Miért?

Think About Mutation: Housebastards CD (Dynamica)

A lejátészó szerint 99 számot zsúfoltak bele mintegy 60 perc játékidőbe. Aztán persze kiderül hogyan sikerült ezt véghezvinni. 12 rövidebb-hosszabb felvétel után szerepel nyolcvankétszer 3 másodperc, háromszor 5 másodperc, egyszer 13 másodperc csend, ill. 42-ként egy 2'37"-es fűvósokkal terhelt techno döngölés. Ami a csendet illeti: hasonló poént az And One (meg előtte ki tudja hányan) már ellőtt, így ez nem nevezhető

éppen eredeti húzásnak. A hattagú zenekar a techno és a metál házasításán ügyködik. Az ütemek eléggé egysíkúak, de hatásosak, a gitárok jó vastagon szólnak, a túlzott keménységet billentyűs hangszerek bevetésével oldják fel. Aki ebben utazik az megtalálja a számítását. A lemez legnagyobb dobásának a Big Black Kerosene című számának feldolgozását tartom.

Victims Family: Headache Remedy CD (Konkurrel)

A világ egyik legjobb jazzcore zenekarának új lemeze. Ma is azt az eszelős, ezer leállással, váltással tördelt, húzó jazzcore-t nyomják, mint amikor kezdték, mindössze a hangzásuk lett professzionálisabb, igazodva a korhoz. A trió a maga műfajában egyedülálló, elszántságuk, lelkesedésük, mint a kezdetekkor, a Fejfájás csillapító pedig precíz munka, hogy úgy mondjam megéri a pénzét.

The Venus Fly Trap: Luna Tide CD (Spectre Records)

Tavalyhoz képest két év után jelentkezett új lemezzel Alex Novak (ének) és zenekara (Gary Lennon - gitár, Andy Denton - dobok, Neil Ridley - basszus) a Vénusz Légyfogó. Alex korábban tagja volt a Religious Overdosnak, a The Tempestnek és az Attritionnak is. A zenekarnak ez a negyedik nagylemeze. Ha egy kifejezéssel akarom érzékeltetni a zenéjüket, akkor az a „New Wave Of Dark Wave” lenne, de ez nem igazán fedi a valóságot, mert a dark wave mellett más hatások, pl. pszichedelikus elemek is felismerhetők benne. Alex orgánuma leginkább a néhai Jim Morrisonra utal, tehát kellemesen borongós. A lemez dalai a városi rothadást, a drogokba való hiábavaló menekvést, új Oroszországot, a Zent, a közlekedés művészetét és az album egészét átjáró űrutazást dolgozzák fel. A lemez kedvező benyomást tett rám, de úgy gondolom, hogy a The Venus Fly Trap élőben van igazán elemében. VFT: P.O Box 210, Northampton NN2 6AU, UK.

f a n z i n e - e k

B. I. Kisasszony Jeney Zoltán Budapest
Nyárfás u. 14. 1213

No. 3.: A RÉDOSZ (Részeg Disznók Országos Szövetkezete) lapja. Jó, hogy vannak ezek a csepepi csókák. Amit megint összehordtak azt bárkinek tudom ajánlani. Játék, móka, kacagás, ahogy kell. Ha beszerzed lesz egy vidám napod! (A/4, 40 oldal)

Bizarre P.O. Box 210, Northampton NN2 6AU, UK

No. 4.: Alex Novak a The Venus Fly Trap és a Nova State Conspiracy főnöke készíti ezt a fanzine-t. Javarészt hírek, lemezismertetőik töltik meg, de mindig van benne egy, vagy több zenekar, vagy kiadó, melyeket cikk, vagy interjú formájában részletesebben is bemutat. E számban a Mercury Rev és a The Hair And Skin Trading Company jutott erre a sorsra. (A/5, 40 oldal)

Godsend Todd Zachritz 1401 Fuquai Road
Evansville, IN 47715-6219, USA

Todd átállt az A/5-ös, 8-12-16 oldalas hírlevél formátumra. Gondolom azért, hogy havonta és minél naprakészebben tudja megjelentetni. Hírek, információk, címek, meg amennyi lemezismertető belefér az elektronikus, az experimentális, az ambient, a noise és a techno zene világából, természetesen a javából válogatva. 94/11: Pigface, Swans, Pitch Shifter, stb. 94/12: Godflesh, Killing Joke, Skinny Puppy, stb. 95/01: Sugarmack, Clock DVA, Beastie Boys, stb. 95/02: FLA, Ministry, Current 93, stb.

Aztán 6\$-ért beszerezhető tőle egy 90 perces kazettaválogatás máshol kiadatlan felvételekkel olyan előadóktól, mint pl.: Psycollapse, The

Beautiful People Ltd., Illusion Of Safety, PBK, stb.

Szintén 6\$-ért pedig a Godsend A/4-es, 36 oldalas 18. száma, benne exkluzív interjúk: Controlled Bleeding, Slint, Swans, Crash Worship, FLA, stb., hírek, címek, lemezismertetőik.

INTRO Dratumer Str. 10 49326 Melle, Germany

No. 17.: Ez nem fanzine, profi zenei lap. A technotól a reggae-n át a punkig minden van benne, pl. ITN, Cop Shoot Cop, The Jesus Lizard, Dub Syndicate, Consolidated, Killing Joke, Nomeansno, KMFDM, stb., aztán rengeteg lemezismertető, filmkritika, stb. Kár, hogy nálunk nincs ilyen, meg az is kár, hogy nem tudok németül. (A/4, 88 oldal)

Telihold Horváth Tamás/Telihold Sopron Pf. 296 9400

No.5.: Az első meglepetés ami az új Teliholddal kapcsolatban ért az az, hogy az egész újság műnyomó papíron (!) van kinyomva, a másik meg a profi tördelés, de mindezek ellenére továbbra is fanzine, hiszen nincs bejelentve, a készítői a saját pénzüket ölik bele. A lap telis tele van kisebb-nagyobb cikkekkel, koncertbeszámolókkal, gondolatokkal, lemezismertetőikkel, stb. A legkülönbözőbb stílusú zenekarok kaptak benne helyet, néhány név: Bad Brains, Therapy?, The Legendary Pink Dots, Pitch Shifter, Diamanda Galas, Grotus, Red Hot Chili Peppers, Hawkwind, stb. Akár kazettával, akár nélküle mindenkinek bátran ajánlom a beszerzését. (A/4, 46 oldal)

Oly sok zenekar után a **Grotus** is aláírt egy multinak, ők nevezetesen az angol *Polygram*hez tartoznak ezentúl. Múlt év júniusában jelent meg búcsúlemezük az *Alternative Tentacles*-nél. Címe *Opiate Of The Masses* (A nép ópiuma) és újakevert dalokat tartalmaz a *Slow Motion Apocalypse* című briliáns nagylemezükről. A lemezt a brit *Trans-Global Underground*dal közösen készítették el és teljesen másképp szól, mint amit eddig a Grotus csinált. A zenekar jelenleg új lemezanyagát írja, ill. veszi fel. Megjelenése márciusban várható. Amint kijön a lemez nonstop turnézásba kezdenek. Ha akad valaki, aki megszervezi és kifizeti a zenekart, akkor nyáron, vagy ősszel Budapesten is tiszteletüket tennék!

A **Current 93** legutóbbi munkája a *Tamlin*, mely tavaly *Halloween napján* (október 31-én) jelent meg eredetileg csak egyoldalas, színes vinylformában, 2000 példányban volt tervbevéve. Végül CD-n is megjelent, igaz ez is limitált példányszámban, 3000 darab készült belőle. A lemez két dalt tartalmaz 28 perc játékidővel. A felállítás: *David Tibet*, *Michael Cashmore* és *Steven Stapleton*. A tervek szerint március-április tájékán napvilágot lát egy nagyméretű, színes, keménykötésű **David Tibet/Current 93** szövegkönyv *Steven Stapleton* artworkokkal illusztrálva. A könyvhöz kiadatlan felvételeket tartalmazó *Current 93/Nurse With Wound* CD kislemez is megjelenik.

A **The Bevis Frond** legutóbbi dupla lemezén *-Sprawl-* **David Tibet** viszonzta *Nick Salomon* segítségét, aki a **Current 93** *Lucifer Over London* című mini-LP-jén gitározott. *David Tibet* a *Right On (Hippy Dream)* című *Bevis Frond* dalban énekével járult hozzá annak teljessé tételéhez.

Újra mozgásba lendült a **Kong**. Február-március-április-május folyamán Hollandiában, Belgiumban és Németországban turnézna.

Az *Invisible* egyik új zenekara a **Dead**

Voices On Air, debütáló lemezük címe pedig *Hafted Maul*. A tagok pedig *Mark Spybey* (ex-Zoviet France) és *Cevin Key* (Skinny Puppy).

A **Skinny Puppy** új lemeze mellett egy videokazettán is dolgozott, aztán mindhárman (*Nivek Ogre*, *D. R. Goettel*, *Cevin Key*) besegítettek *Genesis P-Orridge*nek. Ezeken túl pedig *Ogre* életrekeltette hosszú ideje Csipkerózsika álmát alvó szólóprojectjét, a **WELT**-et.

Justin Broadrick szintén nem a fenékén nyugodtan üldögélő típus. A következő zenekaroknál segédkezett a stúdióban: **Terminal Power Company**, **Cable Regime**, **Pantera**, **Murder Inc.**, **The Lemonheads**. Aztán turnézik a **Goddal**, no meg saját zenekarával a **Godflesh**sel, új lemezen dolgozik a *Kevin Martinnel* alkotott duóival a **Techno Animal**lel és az **ICE**-szal. És még nincs vége: összeállított egy CD-t **FINAL** nevű korai szólózenekarának munkáiból, valamint *John Roomemal* (Terminal Power Company) elindította a **CLINICAL** nevezetű új formációt.

A *Play It Again Sammel* történt affér után a **The Legendary Pink Dots** is létrehozta saját kiadóját, a **The Terminal Kaleidoscope**-ot (The Terminal Kaleidoscope Postbus 38253 6503 AG Nymegen, The Netherlands). A kiadó gondozásában jelent meg a zenekar billentyűsének, *The Silvermannek* az első szóló CD-je *Dreamcell* (70 perc) címmel, valamint az énekes *Edward Ka-Spel* új lemeze, a *The Scriptures Of Illumina* (66 perc). A LPD új lemeze április vége felé várható, mely dupla lesz, a címe pedig *Chemical Playschool 8&9*. Aki csatlakozni szeretne a zenekar információs listájához az írjon a fentebb említett címre írjon, aki pedig rendelni szeretne tőlük annak nem kell pénzt küldenie, a kelet-európai viszonyokat figyelembevéve a kiadó IRC-t is elfogad fizetőeszközként. 15 IRC=1 CD, 12 IRC=1 kazetta, 25 IRC=1 dupla CD, 18 IRC=1 dupla kazetta.